

1

4-1-1964

A-0001SK

THE
ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY DEBATES
OFFICIAL REPORT

*Fifth day of the Seventh Session of
The Andhra Pradesh Legislative Assembly*

ANDHRA PRADESH LEGISLATIVE ASSEMBLY

Thursday, the 30th June, 1966.

The House met at Half-Past Eight of the Clock.

(Mr Speaker in the Chair)

ORAL ANSWERS TO QUESTIONS.

SUPPLY OF POWER FROM SHARAVATHY PROJECT TO ANDHRA PRADESH

1.—

*283 (1502) Q—*Sarva sri A Sarveswara Rao, (Eluru),
V Satyanarayana (Penugonda) P O Saytanarayana Raju (Ko-
sigi) and P Subbarah (Yerragondapalem)*—Will hon. the
Chief Minister be pleased to state

Whether negotiations were completed and the issue finalised with
regard to supply of power from Sharavathy Project between Andhra
Pradesh and Mysore Governments?

The Chief Minister (Sri K. Brahmananda Reddy)—Yes, Sir

శ్రీ ఎన్ ప్రసాదరావు (అమర్లూరు):—ఈ చెగోసి యేషన్స్ ఏ స్టేజీలో
వున్నవి? దాని కోర్సు ఏమిటి? మనకు పవర్ యిచ్చే పరిస్థితిలో మనం ఏమి
యిహ్సాసాలు?

(శ్రీ క. బ్రహ్మానందరెడ్డి:— ఇది ఒక అడ్వోక్ ఆరేంజ్ మెంట్. ఫస్ట్
జులై వరకు. గోరంట్లనూర్—హిందూపూర్ మధ్య కన్వెక్టర్స్ చేసేట్టి, వారి
జూరిస్ డిక్టేట్ లో, 66 కె. వి. లైన్ వేసేట్టు, అందుకు మెటెరియల్ మనం
యిచ్చేట్టు, దాని కాస్ట్ వారు మనకు చెల్లించేట్టు, పదివేల కిలోవాట్ పవర్ కు
ఎక్స్ డ్ కాకుండా వుండేట్టు. ఆంధ్రప్రదేశ్ ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డు 108 పైస
యిచ్చేట్టు పర్ కిలోవాట్ అవర్ కు. ఇదండి. అయిదు మెగోవాట్స్ ఆఫ్
పవర్ మైనుర్ స్టేట్ నుండి 11-12-66 నుండి యుటిలైజ్ చేసుకుంటున్నాం.
66 కె. వి. లైన్ 15-2-66 నుండి కమిషన్ అయ్యేందుకు 7 మెగోవాట్ల పవర్
వాడుతున్నాం మనం అని మనవి చేస్తున్నాము.

శ్రీ పి సుబ్బయ్య — పేపర్లో వచ్చిన రార్తలనుబట్టి కిలోవాట్ రేటు మనం మద్రాసు వారికంటే పది పైసలు ఎక్కువ చెల్లించవలసివస్తున్నది. ఈ తేడా ఎందువలన వచ్చింది, యూనిఫార్మ్ రేట్స్ వుండడానికి ఎందుకని ప్రయత్నించలేదు ?

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి — వారికి ఏ రేటుకు సప్లయ్ చేశారో నాకు తెలియదు. డిలెయిట్ డిస్కంప్లై తరువాత, ప్లానింగ్ కమిషన్ మెంబర్ ప్రొఫెసర్ థాకర్ గారు కూడా యింటర్వీన్ అయిన తరువాత, సెటిల్ చేసుకున్న రేటు యిది.

శ్రీ ఎ సర్వేశ్వరరావు:— ఇంకా యిది పూర్తిగా సెటిల్ అయినట్లు లేదు. పూర్తిగా సెటిల్ చేసేముందు మైసూరు వారు మద్రాసుకు ఏ రేటుకు యిస్తున్నారో కూడా తెలుసుకుంటుందా మన ప్రభుత్వం ?

ఇదే సందర్భంలో, యీమధ్య మనం ఎలక్ట్రిసిటీ కట్ ఇంట్రడ్యూస్ చేశాము. 22 వ తేదీనుండి రైస్ మిల్సుకు 50 పర్సెంట్, బాట్ మిల్సుకు కంప్లీట్ గా అని ఆ విషయంలో కూడా ఏమైనా చెబితే చెప్పవలసిందిగా ముఖ్యమంత్రిగారిని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి:— నిజమే. మచ్ ఫండ్ జేసినలో వర్గాలు లేవు. తెంటిటివ్ గా కొత్తగాడెం యూనిట్ ఆరవ జులైకి అని పెట్టుకున్నారు. బహుశా అది ఒకటి రెండు రోజులు అటు యిటు అవుతుంటే మో. అవి వచ్చిన తరువాత చూడాలి.

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ (కర్నూలు):— 19.8 పైస అని సెటిల్ చేశాము అంటున్నారు. మైసూరు గవర్నమెంటు వారు తక్కినవారినుండి కంటే మనకు సప్లయ్ చేసేదానిపై నాలుగైదు పైసలు అదనంగా చార్జి చేసిన మాట వాస్తవమేనా ? దానిని మనం ఒప్పుకుంటామా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — నేను మనవిచేశాను, 19.8 పర్ కిలోవాట్ పవర్ అని.

శ్రీ టి కె ఆర్. శర్మ — ఈమధ్య మనకు ఎలక్ట్రిసిటీ కొరత ఏర్పడితే పది మోగావాట్లు వారి వద్దనుండి తీసుకున్నాం. ఆ సందర్భంలో వారు వాస్తవ 47.48 పైసలు చార్జి చేసినమాట వాస్తవమేనా ?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — ఆదేమీ లేదే

శ్రీ చావిలాల్ గోపాలకృష్ణయ్య (పత్తెవర్రు):— ఫస్ట్ జులై వరకు అమ్మారు. ఫస్ట్ జులైలో అగ్రిమెంటు అయిపోయిందా ? తరువాత ధృవీ నుండి మనమేమైనా తీసుకుంటున్నామా ? రైస్ మిల్సుకు ఎలక్ట్రిసిటీ అమ్మారన్న కమిటీవారు ఆంధ్రకు తప్పండా యిచ్చితిరాలని వ్రాశారు. దానిపై ఏమైనా అలోచించారా ?

Sri K. Brahmanand Reddy — The above arrangements for power supply are purely on a *ad hoc* for the period ending 1st July 1966 or such further period as may be mutually agreed upon between the Mysore State Electricity Board and the Andhra Pradesh State Electricity Board నై వేలీ పవర్ మనం కావాలని కోరుతున్నాం. ఇది వరకు సదరన్ జోన్ల కౌన్సిల్ లో కూడా వచ్చింది తరువాత, కేంద్ర ప్రభుత్వానికి వ్రాయడం కూడా జరిగింది. ఇప్పటికి కూడా మనం దానిపై ఆక్షన్ ప్లే చేస్తున్నాం. We are demanding as a right

శ్రీ ఎ రామచంద్రారెడ్డి (భువనగిరి) — ఇప్పుడు తెలంగాణా గ్రామ సేమలలో రోజులకొలది ఎలక్ట్రిసిటీ సప్లయ్ కావడంలేదు మధ్య మధ్య రెండు గంటలు సప్లయ్ చేసాం అంటారు. ఫీల్డ్స్ అన్నీ ఎండిపోయాయి పదిపాను రోజులక్రిందటనే చీఫ్ ఇంజనీరుగారు వెళ్ళి ఒట్టి చేతులతో తిరిగివచ్చారు నై వేలీ విషయంలో ప్రభుత్వం మేము వాస్తున్నాం, వాస్తున్నాం అంటూవుంటుంది. అవతల ఫీల్డ్స్ అన్నీ ఎండిపోతున్నాయి. దీనిపై కాలెన్సన్ కు నోటీసు కూడా యివ్వడం జరిగింది ఈ పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం తీసుకునే చర్యలు ఏమిటి? అని నేను అడుగుతున్నాను

శ్రీ కె బ్రహ్మానంద రెడ్డి — మనకు వర్షాభావంవలన ఏర్పడిన పరిస్థితి తనురంతా గమనించాలి నై వేలీ పవర్ గూర్చి కూడా నేను మనవిజేశాను. చెబుతూనేవున్నాం అది మనచేతుల్లో వుంటే రేపు ప్రొద్దున్నకల్లా తీసుకుని వాడుకునే వాళ్ళం. దాని విషయంలో సెంట్రల్ గవర్నమెంటు యింటర్ వీన్ కావాలని వుంటుంది. అది ప్రొట్రాక్టెడ్ మేటర్, సర్

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — మనచేతుల్లో వుంటే రేపు ప్రొద్దున్నకల్లా తప్పించి వాడుకునేవాళ్ళం అన్నారు. అది తమిళుల చేతుల్లో కూడా వున్నది కాదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఉద్బాధించినది అటువంటిప్పుడు నై వేలీకి సంబంధించి వారికి ఎంత కేయిమ్ వున్నదో మనకుకూడా అంత కేయిమ్ వున్నది. ఆ రైట్ వున్నది వీటిలో ఏమిటో సెంట్రల్ గవర్నమెంటును అడిగినప్పుడు వారు దానిపై ఏమీ అంటున్నారు? వారు యీ కరెస్పాండెన్స్ లో ఎటువంటి భావాన్ని వ్యక్తం చేశారు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానంద రెడ్డి — ఇంతవరకూ వారేమీ వ్యక్తం చేశారు, స్పెసిఫిక్ గా. అసలు పవర్ ప్లేట్ సెక్టర్ లోని సెంట్రల్ ప్లేట్ లో వారు కొన్ని కోట్ల రూపాయలు వెచ్చించి పవర్ ప్రొజెక్టుస్, ఛెస్టున్నాకు, ఇరుగు పొరుగు రాష్ట్రాలు అందులో భాగం యిచ్చితిరవలసిందే. అది సర్వీస్ వాతమైన విషయం వారు దానిని ప్రారంభించినప్పుడే, 1962 లోనే దానికి సంబంధించిన అగ్రిమెంటులోనికి ఎంటర్ కావడం జరిగింది అయితే ఆ సప్లయ్ కొంత తిమిమెంట్ గా ఉంటుంది తరువాత పవర్ సప్లయ్ ను యింకా పోషిస్తున్నాము. ఆ సందర్భంలో మళ్ళీ చెప్పడం జరిగింది

శ్రీ పి. గున్నయ్య (కొత్తూరు) — పవర్ సప్లయ్ కు సంబంధించి మొన్న పత్రికలలో ప్రభుత్వం వారు ఒక ప్రకటన చేశారు, ఉదయంనుండి పగలంతా

లేదని. శ్రీ కాకుళం, విశాఖ జిల్లాలకు రాత్రి తోమ్మిది గంటలకు యిస్తాము అంటున్నారు. కాని ప్రపంచంలో జరుగుతున్న విషయాలను తెలుసుకొనుటకు గాను ఉదయం 7 గం. లకు మధ్యాహ్నం ఒంటిగంటకు, రాత్రి ఏడు గంటలకు అయినా కనీసం రేడియో వినడానికి అయినా అవకాశం కల్పించడానికిగాను చర్యలు తీసుకుంటారా? ప్రజలు ప్రపంచ భోగ్యులను తెలుసుకొనడానికై నా యీ అవకాశం కల్పిస్తారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — రేడియో వార్తలకంటే ముందుపైర్లు వండించు కోవడం, ఇండస్ట్రీస్ నడుపుకోవడం ముఖ్యం. ఇప్పుడున్న పరిస్థితి ఏమంటే— మన్ ఖండ్ బేసిన్ లో క్రితం సెప్టెంబరు నుంచి ప్రాక్టికల్ గా అక్కడ వర్షం లేదు ఈ మధ్య అక్కడక్కడ కొంచెం పడినవర్షములుకూడ అక్కడ పెద్దగా లేవు. వాజిపన్ ఆఫ్ వాటర్ ఏమీ ఇంప్రూవ్ కాలేదు అందువల్ల we are compelled కొత్తగూడెం యూనిట్ యీ పదిరోజులలో ఎక్స్ ప్లైట్ అయితే కొంతవరకు సహాయపడుతుంది అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — సారావతిలోపున్న అడ్డ్ హక్ అరేంజిమెంట్ ఒకటవతేది జులై లో అయిపోయేటట్లు వుంది. నై వేరీది వారికి, మనకూ షేర్స్ అంటున్నారు మనం బియ్యం వారికి యివ్వడమా యివ్వక పోవడమా అనేది మన స్టేటు గవర్నమెంటు చేతిలోవుంది. మనం ఉదారంగా బియ్యం యిస్తుంటే వారు విద్యుచ్ఛక్తి ఎందుకు ఇవ్వరు? మనం కండిషన్ ప్రీసిడెంట్ గా ఎందుకు పెట్టకూడదు?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి — కండిషన్ ప్రీసిడెంటు పెట్టడం కష్టమే కాని దాని భావం చెబుతున్నాము కండిషన్ ప్రీసిడెంటు అనకపోయినా ఆ భావం వచ్చేటట్లు సాధ్యమైనంతవరకు ఒత్తిడి చేస్తూనే వున్నాము.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — సారావతిది ఒకటవ తేదితో అగ్రిమెంటు అయిపోతుంది ఆ తరువాత ఏమిటి?

Sri K. Branmananda Reddy.—Such further time as may be agreed upon between the two Electricity Boards” అనిచెప్పాను మన ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు ఫర్దరుగా ఏమి టైమ్ తీసుకుంటున్నారో నాకు ఇప్పుడు ఇన్ ఫర్మేషను లేదు

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ. — నై వేలీ విషయంలో టమిల్ నాడుకు యిచ్చే కోటాయచ్చి, అదనంగా యిస్తున్నారు అంటున్నారు అది ఫాక్ట్, అప్పటినుంచి సెంట్రల్ గవర్నమెంటుమీద ప్రెషర్ యిస్తున్నామని చెప్పారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ గవర్నమెంటు ప్రెషర్ యిస్తున్నప్పటికీ, ప్రాజెక్టున్నప్పటికీ ఆలోచిస్తున్నామనిగాని, యిస్తున్నామనిగాని, యివ్వబోతున్నామనిగాని సమాధానం వచ్చిందా? రాకపోతే ఆంధ్రప్రదేశ్ నుంచి అక్కడవున్న ఎం. వి. లుగాని, మంత్రులుగాని ఏమి చేస్తున్నారు? కరెన్షియన్స్ వుంటే టమిల్ నాడు పెడతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—ఎం. వి. లతో కరెన్షియన్స్ వున్నట్లు లేదు. సెంట్రల్ గవర్నమెంటుకు, ఎం. పీ. లకు ఏమీ జరుగుతున్నదో నాకు తెలియదు. మన మంత్రులుకూడ చెబుతున్నారనే ప్రస్తావన ఉన్నాను.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—మన గవర్నమెంటు వ్రాస్తుంటే, ప్రెవర్ యిస్తుంటే, సెంట్రల్ గవర్నమెంటు ఏమి అందో చెప్పరు ఏమిటో ఎస్ అండా లేక నో అండా? ఏమి అనకుండా ఊరుకుందా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—‘yes’ అనీ రాలేదు, ‘no’ అనీ రాలేదు

INDUSTRIAL ESTATE BUILDINGS IN NALGONDA DISTRICT

2—

*686 (2197) Q—*Sri N Srinivasa Reddy (Nakurkal)*—Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether the construction of Industrial Estate Buildings in Suryapet Town, Nalgonda District has been completed;

(b) the amount of expenditure incurred for the construction of the same, and

(c) The names of the persons who have applied for the allotment of buildin, and the names of industries proposed to be started by them?

The Minister for Finance (Dr M. Chenna Reddy)—(a) Out of twelve factory buildings to be constructed, ten have been completed, and two are nearing completion.

(b) Rs. 7,84,512/-

(c) A statement is laid on the Table of the House.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE [VIDE ANSWER TO CLAUSE (c) OF LEGISLATIVE ASSEMBLY QUESTION No. 2(4686)]

Clause (c) —

Eight units have been approved by the Department of Industries and Commerce for allotment of factory buildings in the Industrial Estate at Suryapet with the line of manufacture as indicated below

Name of the person who have applied for factory units	Name of the Unit	Line of manufacture proposed to be started	Type of the unit allotted
(1)	(2)	(3)	(4)
Sri P Ramchandra Rao.	M/s. Modern Moulders, Hyderabad	Transistor Radios, Cabinets, Fountain pens and ball pens	'E' Type
Sri W.J. Pobekar	M/s. Star Chemical Industries, Hyderabad	Manufacture of Chemicals	.. 'C' Type
Sri R Venkateshwar Rao	Sri Venkateswara Industries, Suryapet	.. Manufacture of aluminium utensils.	.. 'C' Type
Sri V Suryanarayana Rao.	M/s. Muralikrishna Ferro Cement Works	.. Cement pipes, well linings, bricks and allied buckets	'E' Type
Sri P Ramachandra Reddy	M/s. Venkateswara Industries, C/o Nagarjuna Medical Stors, Suryapet	Conduit pipes and buckets	.. 'E' Type
Sri Mohd. Jahangir Ali.	M/s. Nagarjuna Industries, Nalgonda	.. Ink, pad ink	.. 'D' Type
Sri B. Rangiah	M/s. Parvati Industries, Kodad.	.. Manufacture of card board	.. 'E' Type
Sri Rautu Rama Rao	Sri Ramayya Casting Iron foundry and General Engineering Workshop, Suryapet	Cast Iron foundry and general Engineering	'D' Type

6

8th June, 1966.

Oral Answers to Question

MODEL KHADI AND V-I ESTATE AT SARVEL, NALGONDA DISTRICT.

8—

*656 (928) Q—*Sarvasri A Vasudeva Rao (Husurnagar) and K Rajamallu (Chinnoor)*.—Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether it is a fact that a Model Khadi and V. I. Estate has been established at Sarvel in Nalgonda District, and

(b) if so, what are the Village Industries started there and progress made by each each Industry?

Dr M Channa Reddy —(a) Yes, Sir

(b) A statement is laid on the Table of the House.

Statement laid on the Table of the house of L A Q. No 928 by S/Sri A Vasudeva Rao and K Rajamal, & M L As Vide answer to Clause (b) of L A. Q No. 3 [*656 (928).]

Sl. No.	Name of the Industry	Persons employed in 1964-65				Persons employed from 1-4-65 to 31-10-65				Production target if any fixed	Production achieved (Value)		Sales Value	
		FT	P T.	Casual	Wages Paid	VT	P T	Casual	Wages Paid		During 1964-65	From 1-4-65 to 31-10-65	During 1964-65	From 1-4-65 to 31-10-65
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
1	Leather Industry	4	4		2976 29	7	..	.	1,746 36	Nil	16,011.18	8,086 28	4,194 42	3,645 13
2	Non-Edible Oil & Soap Industry	3		8	982 03	2	.	5	421 16	Nil	3,350 70	1,617 33	3,252 12	3,923 30
3	Palm Gur Industry	3		1	407 05	6	877 93	Nil	1,253 44	1,422 10	554 45	1,079 57
4	Village Oil Industry			.		3	.	16	604 81	Nil		7601 40	.	4,872 02
5	Khadi Industry	3	80		114 77	2	47	..	1789 23	Nil	3,132 60	2,720 77		8 99
											(5 part shramalayas conducted and 45 spinners trained)	(2 part shramalayas conducted and 35 spinners trained)		

6. Hand Pounding of Paddy Industry —not yet started production

F.T.Full time.

P.T.Part time.

A brief note on each of the industries set up in the Estate is given below

1 *Leather Industry*—The Leather Industry has started its activities from August 1965. The Leather industry Consists of three parts (1) Tanning, (2) Leather Goods, and (3) Glazing and Bone Meal. The Board has sanctioned and released a loan of Rs 18,000 and a grant of Rs 800 to the Leather Industry upto the year 1965.

The Industry is promoting its business activities year by year and the goods manufactured under this Industry have got a good name.

2. *Non-Edible Oil and Soap Industry*—The Industry has started its activities from August 1963. The Board has sanctioned and released an amount of Rs 12,900 as loan and Rs 1,200 as grant upto the year 1965.

The industry is gradually improving its business and the products are in good demand in the market.

3. *Palm Gar Industry*.—The Industry has commenced its activities from January, 1964. The Board has sanctioned and released an amount of Rs 5,000 to this industry upto the year 1965. The Industry has produced "Good/Gur", "Bull Gur" and "Palm Sugar" during the season and the product of this unit have got a good name and demand. This industry is a seasonal one. The industry will be on production from January to August of every year.

4. *Village Oil Industry*.—The industry has commenced its activities from April 1965. The Board has sanctioned and released a loan of Rs. 8,000 to this industry upto the year 1966. The products produced by this industry have got name and demand in the market within short time. Brisk business is expected under this industry during 1966-67.

5. *Khadi Industry*—The Industry has started its activities from 1964-65. The Board has given Rs. 8,564 96 p so far to this industry. The industry is stepping up its activities day by day.

7. *Hand Pounding of Rice Industry*.—The Board has sanctioned a loan of Rs 15,540 to this industry. The industry is yet to be started.

SARVODAYA ASHRAM, SURVAIL, NALGONDA DISTRICT

4—

*670(1575) Q—*Sarvasri A. Sarveswara Rao and V. Satyanarayana* —Will the hon. Minister for Finance be pleased to state :

(a) what is the value of the assets of the Sarvodaya Ashram at Survail, Nalgonda District, which was taken over by the Khadi and Village Industries Board on lease from 1963 for running the Khadi and Village Industries Estate,

(b) the lease amount to be paid by the Estate per year, and

(c) what is the amount spent and the village industries developed and articles produced in this Estate so far?

Dr. M. Chenna Reddy —(a) Rs. 19,198.22 nP

(b) Rs. 8,600/- per annum.

(c) A statement is laid on the Table of the House.

*Statement laid on the Table of the House in respect of clause (c) of L A Q No 4 [*670(1575)].*

Sl. No.	Name of the Industry	Amount disbursed by the Board.	Progress during Production (Sales)	1963-64 Value of Sales.
		Rs.	Rs.	Rs.
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
1.	Leather Industry	18,300 00	61,360 00	4,660 00
2.	Non-Edible Oil & Soap Industry	14,100 00	1,450 00 (soaps) 2,040 lbs (neem oil) 47,28 (cake)	64 00
3.	Palm Gur Industry	5,000		..
4.	Khadi Industry	30,564 96		..
5.	Village Oil Industry	8,000 00—	Amount has been recently released.	
C.	Hand Pounding of Paddy Industry	15,540 00—		

Employment during 1963-64				Progress during 1964-65		Employment during 64-65			
Fulltime	Part time	Casual	Wages	paid value	Sales value	F Sales	P T	Cl T	Wages paid
				Rs	Rs				Rs
(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(13)	(14)	(15)
8	..	5	1,115 19	16,011 18	41,194 42	4	4		2,976 29
2		8	1,450 00	3,350 70	8,252 12	8		8	982.08
.				1,58 44	554 45	3		1	407 05
..	.	.	.	1172 98	..	3	80	.	114 77
				Ambar yarn 1506 15 (Traditionl) your purchased from Spinners 453 47 (cloth)					
				5 Ambar Parishramalayas conducted and 45 spinners trained.					

(శ్రీ) ఎ. సర్వేశ్వరరావు — అందులోకొన్ని వస్తువుల ఉత్పత్తి ఖర్చులు చూస్తే చాల అధికంగా కనిపిస్తున్నవి. ఆ రిటరన్స్ చాల తక్కువగా కనుపిస్తున్నవి. దానికి కారణం ఏమిటో చెప్పగలరా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — అక్కడవుండే వాల్యూమ్ ఆఫ్ వర్క్ అధికంగా లేక కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షను గౌరవ సభ్యులు చెప్పినట్లు అధికంగానే వున్నట్లు వుంది. కాని దీనిని ఎంకరేజ్ చేయాలనీ ఖాదీబోర్డువారు ప్రయత్నం చేస్తున్నారు.

(శ్రీ) ఎ. సర్వేశ్వరరావు — మొదటిలో అల్లా వుండవచ్చు కాని—యీ యూనిట్స్ ప్రారంభించి ఎంతకాలం అయింది ? ఆ ఖాదీబోర్డు చరిత్ర మహా ఉద్యోగము అని అనేకసార్లు మనం వింటూనే వున్నాము. అందుచేత దానిని గురించి ప్రత్యేకమైన భయాలు కనుపిస్తున్నవి. నాన్ ఎడిబుల్ ఆయిల్స్ యిన్ సోప్ అన్నారు 14 వేల రూపాయలకుపైన ఖర్చు చేసినట్లు కనుపిస్తోంది. ప్రొడక్షను, సేల్సు అన్నీ 1400 కనుపిస్తోంది. వాల్యూ ఆఫ్ సేల్స్ 64 కనుపిస్తున్నది ఇందులో పామ్ గర్ అని డాషులు పెట్టుకుంటూ వెళ్లారు ఖాదీ బోర్డుకు వెనుక చాల పెద్ద గ్రంథం వున్నది, కనుక దీనిని జాగ్రత్తగా పరిశీలించక పోతే డబ్బు అంతా వృధా అయిపోతున్నది. దానిని గమనించి ఏమైనా చేయ దలచుకున్నారా ?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి. — సాధారణంగా వుండే ఉద్యోగము, మహా గ్రంథము సంగతి వేరు ఇప్పుడు ప్రత్యేకంగా యీ సర్వేలు సెంటరుక్రింద 1963 లోపని మొదలుపెట్టారు. కాస్ట్ ఆఫ్ ప్రొడక్షను అధికంగా వుండనే — ఆ ఆనాలిస్ తో నేను కూడ అంగీకరిస్తాను 1963 లో మొదలుపెట్టిన సెంటరును “ యిప్పుడు పనిచేయిస్తున్నారు అయితే, ఖాదీబోర్డు స్కిములన్నీ రెవ్యూ చేయడానికి వుంది. వారు చేస్తున్నప్పుడు ఇది ఇంప్రూవ్ చేయడానికి అవకాశాలు ఎట్లా ఏర్పడతాయో ప్రయత్నం చేస్తారు.

ESTABLISHMENT OF PALM SUGAR PLANTS BY THE KHADI AND V I BOARD

5—

*640 (2439) Q. - Sarvasri A Sarveswara Rao, K Rajamallu and P Rajagopala Naidu (Tavanampalle) — Will the hon Minister for Finance be pleased to state

(a) whether the State Khadi and Village Industries Board decided to establish 10 more palm sugar plants during this year in the State,

(b) whether the palm sugar plant at Nidadavolu (West Godavari District) is working; and

(c) what is the quantity of sugar produced so far ?
Dr. M Channa Reddy :—(a) Yes, Sir.

(b) Yes, Sir The plant is working under the direct control of the Khadi & Village Industries Committee Bombay.

(c) The Quantity of sugar produced for this season in 4, 42 tons

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — ఈ పది పామ్ గర్ ఫ్లాంట్స్ ఏవి? డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — ఫ్లాంట్స్ యింకా రాలేదు, ఆయా స్థలాలు కావాలంటే చెబుతున్నాను. The Board decided to establish 10 Co-operative sugar plants of 1-ton capacity referred to above in the following ten places

Mandavalli, Krishna District
Giddalur Kurnool District
Mummidivaram, East Godavari District
Pochampalli, Nalgonda District
Vijayavaram
Doddikatla, Anantapur District
Kavali, Nellore District
Guntur

Srikakulam and another in West Godavari District పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో స్థలం పేరు వ్రాయలేదు ఇంకా ఆలోచనలోవుంది

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : — చిత్తూరు జిల్లాలో కాచినాడ అనేచోట పదివేల చెట్ల కంటే ఎక్కువ వున్నాయని, నిడదవోలువారికి షేర్ కాపిటల్ కూడ కట్టివున్నారు. అది ఇందులో కనుపించలేదు. దానినిగురించి పరిశీలిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — ఇంకా ఆలోచిస్తున్నారు ఇవిగాక ఇంకొక పదింటికి కూడ స్కెచ్ వుంది ఖాది కమిషనువారు 20 కి డబ్బు యిస్తామన్నారు అవి, డెవలప్ మెంట్ లో తీసుకుంటారు, ఇప్పుడు ఖాదీబోర్డువారు 10 సెలెక్టు చేశారు.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు : — పది పామ్ గర్ ఫ్లాంట్స్ రీలు ప్రారంభించాలని ఆలోచన వున్నట్లు తెలుస్తోంది. ఇప్పటికి స్టేటులోవున్న పామ్ గర్ ఫ్లాంట్స్ రీల వర్కింగ్ గురించి రెవ్యూ చేశారా? రెవ్యూ జరిగితే అవి లాభాలలోవున్నాయా, నష్టాలలోవున్నాయా? వాటి వాణిజ్య పరిమితి? కొత్త ఫ్లాంట్స్ పెట్టబోయేమందు వున్నవాటిని రెవ్యూ చేస్తే మంచిదికదా? రెవ్యూ చేస్తే ఫలితాలు ఏమిటి?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి — ఇది ఖాదీబోర్డు పెట్టడం కాని ప్రభుత్వం పెట్టడం కాదు. ఖాదీబోర్డువారు ఖాదీ కమిషనువారి ఫైనాన్సియల్ అసిస్టెన్స్ తో 20 యూనిట్స్ పెట్టాలని ఆలోచన చేసి, చేస్తున్నారు పది చోట్ల వేళ్లు నిర్ణయం జరిగింది. ఒకటి, ప్రభుత్వ క్వశ్చను లేదు. రెండవది, పెట్టినచోట్లకూడ నిడదవోలులో కమిషనువారు డైరెక్టుగా నడిపిస్తున్నారు. అది బాగానేవున్నది దాదాపు 45 టన్నుల ముగర్ ఉత్పత్తి చేశారు. డిలెయిట్ ఎకనామిక్ కండిషన్, కాపెటలైజేషను, వచ్చిన రిటరన్సు — మూములు ఇండస్ట్రి లలో చూడేటట్లు చూడాలంటే కొంచెం కష్టమే ఇది పామ్ గర్ ను ఎంకరైజ్ చేస్తున్నామనే ఘోరణితో చేయబడుతోంది. మిగతా రెండూ — రేవెన్యూతోను

నూజివీడులోను ఖాదిబోర్డువారు నిర్వహిస్తున్నారు. ఏమి రిటరన్స్ అనేది యీ స్టేజీలో చెప్పడం కష్టం కాని దేశంలోని మిగతా స్టేట్సులోవుండే అనుభవం ప్రకారం బాగానే, ఎంకరేజింగ్ గానే వుంది.

శ్రీ ఎన్. ఆర్. దాట్ల (అతిథి) :—మంత్రిగారు నిడదవోలులో 40 టన్నులు తయారు చేసారని ఇప్పుడే అన్నారు అక్కడ ఇచ్చే జీతాలు అన్నీ లెక్కవేసుకుంటే cost of production ఎంత? పెన్షుగోదావరిలో మాకు బాగా అనుభవం. పెనుగొండలో నాలుగు సంవత్సరాలు ప్రయత్నం చేస్తే చాలా దారుణంగా నష్టం వస్తోందని ఉపయోగం లేదని అనుకోడం నిజమేనా? నిడదవోలులో కూడా అట్టి పరిస్థితులలోనే ఉందని వింటున్నాము. వెంటనే జమా ఖర్చులు తెప్పించి లాభనష్టాలు బయ్య చేస్తారా? అంతా బొంబే ఖాదీ బోర్డు వాటి ఇష్టమేనా? మీ వని పోస్టు ఆఫీసు పనేనా? ఏమైనా మీకు hand ఉన్నదా? ఉంటే ఎందుకు కలిగించుకోకూడదు?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఒక చోట నష్టంగా ఉంది కాబట్టి నిడదవోలులో నష్టం రావచ్చును అన్నారు మరొక చోట ఏ విధంగా ఉన్నదో నావద్ద సమాచారం లేదు.

శ్రీ ఎన్. ఆర్. దాట్ల :—నష్టం వచ్చిన తరువాత పెనుగొండ యూనిట్ ను ఎత్తివేసారు.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ఆ వివరాలు నాకు తెలియవు. నిడదవోలు economics అన్నారు అది ఒక village in auster, Palmwoler కు employment కలిగించాలనే ఉద్దేశం కూడా ఉంది. మేము ఏమీ పోస్టు మాస్టర్ ను, పోస్టు ఆఫీసులను కాదు. అశీండియా అనుభవం engineering గా ఉండటం చెప్పడానికి ఖాదీ బోర్డు సిద్ధంగా ఉంది. అవసరమైనప్పుడు మేము కూడా కలిగించుకుంటాము. ఖాదీ కమిషన్ వారు ఇండియా మొత్తంపై అనుభవంబట్టి ఇక్కడ 20 లక్షలు పెట్టాలని గవర్నమెంటు ముందు పెట్టారు. అటువంటప్పుడు కొంత అనుభవం వచ్చిన తరువాత ఇంకా ముందుకు పోకూడదని చెబితే చెప్పవచ్చును, ఇప్పుడు ఉండే అనుభవంబట్టి ఖాదీ కమిషన్ వారు చేసేవని ప్రోత్సహించాలని అనుకుంటున్నాము.

శ్రీ కె. గోవిందరావు (అనకాపల్లి) :—ఖాదీ బోర్డు నష్టం మీద నడుస్తోందని ఇక్కడ పేపర్సులోనే mention ఇచ్చారు. అసలు దానిని ఉంచాలా లేదా అనేది పునరాలోచన చేస్తున్నట్లు విన్నాము. ఏ స్థితికి వచ్చిందో చెప్పగలరా? ఈ activities ఇట్లాగే నడిపించాలని అనుకుంటున్నారా? పునరాలోచన సంగతి చెప్పగలరా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—అది ఆలోచనలో ఉంది.

శ్రీ ఎ. సురేశ్వర్ కాపు :—ఈ విషయంతో మాట్లాడుతూ రేపల్లె, నూజివీడు, పేర్లు బైటపెట్టాడు. రేపల్లెలో, ఇంతవరకు, ఒక టన్ను అయినా తయారు చేసారా? నిడదవోలులో cost of production ఎట్లా ఉన్నా వనీ, ఇంజనీరింగ్

నూజివీడు సంగతి మరి అధ్యాన్నంగా ఉంది. అక్కడ జరిగిన ఖర్చు అంతా దండుగ అని తెలుస్తోంది. మంత్రిగారు వెనుక ఉన్నారు, ఆయనను అడిగినా చెబుతారు. ఈ sugar plan ఎంతవరకు ఉపయోగం అనేది ఆలోచించండి.

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి —రివ్యూ చేస్తాము, ఇంతకంటే చెప్పేదిలేదు.

శ్రీ ఎన్. వెంకటస్వామి (వర్సారు) —నిన్ననే ఖాదీ బోర్డు చైర్మన్ భగవంత్ రావుగారు చెప్పారు—ప్రతి సంవత్సరం ఖాదీ బోర్డుకు లక్ష రూ.లు నష్టం వస్తోంది, కేంద్ర ఖాదీ కమిషన్ వారు చిన్న చూపు చూస్తున్నారు; మంచి లాభాలు వచ్చేవి వారు పెట్టుకుంటున్నారు, నష్టం వచ్చేవి రాష్ట్రంలో ఖాదీ బోర్డుకు ఇస్తున్నారు అని అసంతృప్తి ప్రకటించారు. ఆ విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చిందా? వస్తే ప్రభుత్వం వారు సరిదిద్దడానికి ఆలోచిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి —నా దృష్టికి రాలేదు.

శ్రీ ఎ. రామచంద్రారెడ్డి :—అన్ని ప్రతికలలో వచ్చింది. నా దృష్టికి రాలేదంటే—

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య (పాయకరావుపేట) —రేపల్లె ప్లాంటు నష్టంలో జరుగుతోంది దానిపై విచారణ జరిపించి నష్టం రాకుండా జాగ్రత్త పడతారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి —రివ్యూ చేస్తామని ఇదివరకే చెప్పాను.

శ్రీ కె. రాఘవులు (జనగాం) —ఖాదీ బోర్డులోని నష్టం గురించి ప్రతి సారి చెప్పడం జరుగుతూనే ఉంది. ఇంత నష్టం పెట్టుకుని భరించడంకంటే తీసివేయడం మంచిదికదా. రద్దు చేయడానికి ఆలోచిస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి —అది ఒక అభిప్రాయం.

శ్రీ జి. సి. వెంకన్న (ఉరవకొండ) —ఈ ప్లాంటు set up చేయడానికి ఎంత ఖర్చు అవుతుంది? అందులో ఎంత మందికి వృత్తులు కల్పించడానికి అవకాశాలున్నాయి? ఈ Milk Milk Milk 'చేయడంలో ఆదాయం నష్టం దృష్టియేనా? ఏమైనా వృత్తులు కల్పించాలనే ఉద్దేశం కూడా ఉందా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :—ప్రశ్నలోనే సమాధానం కూడా చెప్పారు.

శ్రీ ఎస్. ఆర్. దాట్ల :—ఇతర రాష్ట్రాల్లో లాభదాయకంగా ఉందని అన్నారు పూర్తిగా నష్టదాయకంగా ఉందని అందరికీ తెలుసు. లాభదాయకంగా ఉంది అని చెప్పడానికి మంత్రివర్గం వద్ద లెక్కలు ఉన్నాయా? అక్కడ ఉండే sugar ను అడిగితే 5 టన్నులు నుంచి 7 టన్నులు వరకు ఏర్పాటు చేస్తే మళ్ళీ ఎట్టి పరిస్థితుల్లోనూ ఒక టన్ను మెషిన్ కు నష్టమే వస్తుందని అన్నారు. జపాన్ నుంచి సామాను దిగుమతి చేసుకోవాలి. ఇది కుటీర పరిశ్రమ కాబట్టి సిద్ధాంతం అడుగు వస్తోంది. సిద్ధాంతం అడుగు లేకుండా ఈ proposal తిరిగి ఆలోచిస్తారా? తేక ఖాదీ బోర్డు వారికే వదిలివేస్తారా?

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — అందరి అభిప్రాయాలతోను యిటువంటి సమస్యలు తేలవు. వోటింగ్ పెట్టాలనే ధోరణిలో మాట్లాడడంకాదు.

శ్రీ ఎస్ ఆర్ దాట్ల — ఇందులో ప్రత్యేక అనుభవం ఉండి చెబుతున్నాను

డాక్టర్ ఎం చెన్నారెడ్డి — నన్ను చెప్పనివ్వండి. మీరు చెప్పేటప్పుడు నేను మాట్లాడలేదు చిన్న యూనిట్ అయితే కష్టంగా ఉంటుంది; నష్టంకూడా ఉంటుంది. పెంకన్నగారు చెప్పినట్లు, ఇందులో employment potential create చేయడమనే ఆలోచనకూడా ఉంది. ఆ ఆలోచనతో కలుపుకునిచూస్తే యిది failure కాదు Actual details, cost of production ఇటువంటి సమాచారం నావద్ద లేదు

శ్రీ కె సత్యనారాయణ (రేవల్ల) :— నిడదవోలులో capacity ఎంతో సెలవిస్తారా? పది ఫ్యాక్టరీలను పెద్ద ఎత్తున పెట్టబోతున్నాము ఖాదీ కమిషన్ వారు ఇచ్చినా, ఎవరు యిచ్చినా డబ్బు ప్రజలదే. మొత్తం review చేసిన తరువాతనే ప్రారంభించడం మంచిదేమో చూస్తారా?

డాక్టర్ ఎం. చెన్నారెడ్డి :— అందులో భేదాభిప్రాయం లేదు. ఖాదీ కమిషన్ డబ్బు కూడా మనదే. వారు review చేస్తున్నారు. అక్కడకూడా సమర్థులు, తెలిసినవారు ఉన్నారు. వారు responsibility తో చేస్తామంటున్నారు. పది consideration లో ఉన్నాయి. Final stage వచ్చినప్పుడు నేను చూస్తాను.

KHADI TRUST AT MAHBOOBNAGAR

6—

*661 (1232) Q — Sri M Ram Reddy (Mah boob nagar) :— Will the hon Minist for Finance be please to state

(a) since how long the Khadi Trust is working at Mahb o' - nagar ,

(b) how much loan amount has been sanctioned to the Trust and what are the items ,

(c) how much amount has been repaid ,

(d) whether Khadi Board is working at Mahabubnagar ; if so, since how long ,

(e) whether there is n' c' sh between the Trust and the Board and

(f) who are the Trustees of Kh d Trust of Mahabubnagar ?

Dr. M Chenna Reddy :— (a) Since 1954.

(b) A Statement is placed on the Table of the H' se.

(c)

(d) No, Sir.

(e) No, Sir.

(f) Sri P. Hanumantha Rao,	President.
Sri Abdul Quyyum.	Secretary.
Sri V. Siddalingappa	Director.
Sri K. V. Pratap Reddy	Director.
Sri D. S. Rao.	Director.

STATEMENT PLACED ON THE TABLE OF THE HOUSE—*Vide* L A V No 661 (1202)

Statement showing the particulars of financial assistance sanctioned to the Khadi and Village Funds rice Trust, Mahabubnagar

Purpose	Amount released	Amount fallen due	Amount recovered	Amount to be recovered	Amount outstanding.
Non-Edible Oil and Soap Industry	12,562 50	9770 84	8,087 50	1,652 84	4,48 00
Village Oil Industry	2,000.00	2,000 00	2,000 00	.	
Handpounding of Rice Industry	5,000 00	5,000 00		5,000 00	5,000 00
Ambar Industry	172,820 00	1086,517 80	87,187 00	29,830 90	135,633 00

PUBLICATIONS BY ARCHAEOLOGY DEPARTMENT

7—

*448 (3011) Q.—*Sri A. Saiveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Cultural Affairs be pleased to state

(b) the publications brought out by the Archaeological Department during 1965-66,

(b) the amount allotted for the said publications and spent respectively;

(c) the publications brought out by the Museums Department; and

(d) the stage at which the scheme pertaining to “*Deccan History of Medieval Age*” stands at present?

The Minister for Cultural Affairs (Sri P. V. G. Raju) :—Architecture of early Hindu Temples”.

(b) Amount allotted—Rs. 3,500/-.

Amount Spent—Rs. 1,556-64 P.

(c) “A Catalogue of Yadava and Medieval Coins in Andhra Pradesh State Museum”.

(d) The manuscript of 15 synopses and one whole section have been received from the scholars and the main editorial work will begin on receipt of the Chapters and sections

E N T HOSPITAL IN PRATAPGIRI KOTHI

8

*351 (2359)—*Sri A Sarveswara Rao* Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state

(a) whether a E N T Hospital was housed in Pratapgiri Kothi at Hyderabad with a bed strength of 200, and

(b) whether repairs to the building in (a) was completed and equipment purchased?

The Minister for Health (Sri Y Swarama Prasad)—(a) The out-patient Department of the E N T Hospital has been functioning at the Pratapgiri Kothi since 1st June 1966 onwards. The inpatient section of the Hospital has not yet started functioning

(b) Not completed. The operation theatre, over-head tank for water supply and flush out latrine are under construction. Some equipment was purchased last year and some more has yet to be purchased this year. Internal wiring is over. High tension wire has to be bought and an Electric sub-station has to be built.

Sri T Nagi Reddy (Putloor) Is it being used?

Sri Y. Swarama Prasad —It is being fitted in and it is being used also.

Sri T Nagi Reddy —May I know as to how much of the material that has been purchased is already in use and how much has not yet been put to use? If it is not used, when can it be made to be used in the hospital?

Sri Y Swaramaprasad —The first proposal is only to use the ground floor as a temporary measure for the out-patients, for the administrative offices and 50 in-patients. To that extent equipment will be fitted in. Engineers have said that the building is in a very weak condition and in course of time fresh building has to be constructed by the side of it. Then it will provide for 200 bed-hospital.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—ఎందుకు మరొక కిలీంగు తీసుకోలేదు?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ —అది ఒకటే ఎవెయిలబుల్ కాబట్టి, అదే తీసుకున్నాము.

Sri T Nagi Reddy —I think the hon. Minister did not catch my point. They have purchased the equipment. If it is not in use and if it continues to be kept idle like that, is he sure that the equipment will not get spoiled by the time we build the building or construct the whole of structures necessary?

Sri Y. Svaranapradasa.—To the extent it can be used will be used. Otherwise it will be kept in store. If there is any material which will be damaged, it will be transferred to other Government hospitals.

Sri Ramachandra Rao Deshpande (Narayankhed).—When the buildings are not available where was the hurry to purchase all the material which is not to be used?

Sri Y. Sivarajappa.—They have been already purchased. The Engineer, after careful examination, declared that the first floor is sufficient to bear the weight and therefore we are now equipping the ground floor.

శ్రీ వంకా నత్యనారాయణ:—అధ్యక్షా, ఆ బిల్డింగు కొన్నప్పుడు ఇంజనీర్లు దానియొక్క ఫ్రేంక్స్ పమిటో రిపోర్టు చేయలేదా? లేకపోతే ఏక్ అంటే అర్థం యేమిటి? ఇన్ స్టాల్ చేస్తే బిల్డింగు పడిపోతుందని రిపోర్టు ఇచ్చారా? పోజిషను పమిటి?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —బిల్డింగు దీనికోసమని కొనలేదు ఇదివరకే గవర్నమెంటు ప్రావర్టీ గవర్నమెంటుకి వచ్చింది. ఎక్కువ బరువు వేస్తే డిజిజర్ అని చెప్పారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—అధ్యక్షా, అసలు మనకు యే డిజిజర్ రాలు అవసరమో, అవన్నీ ఆలోచించి యిండ్లకు చేయలేదా? బిల్డింగులో యేవేవి పెట్టగలమో ఎస్టిమేటు వేసి మెటీరియల్స్ కు ఆర్డరు చేసి వచ్చిన తరువాత బిల్డింగు విషయము ఆలోచించారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —వైదికూడా ఫుల్లీ ఎక్స్ ప్లైన్ హాస్పిటల్ ఆర్డర్ చేశారు. కొంత వచ్చింది. కొంత రావలసివున్నది. వైది ఉపయోగించడం డిజిజర్ అని అనడంచేత ఆపి క్రింద ఎక్స్ ప్లైన్ చేస్తున్నారు.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు —బిల్డింగు పనికొస్తుందో గాదోనని అనుమానంగా చెబుతున్నారు. మెటీరియల్స్ ఆర్డరు చేశాము యింకా రాబోతున్నదన్నారు. వస్తే ఫక్కడ పడతారు? బ్రేకేజిస్, లాసెస్ యేమీ లేకుండా ఉంటాయని యే విధముగా నమ్ముతున్నారు?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ :—యే విధముగా ఉపయోగ పడతాయో యిదివరకే చెప్పాను.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు:—లాసెస్ లేకుండా వుంటాయని నమ్ముతున్నారా?

శ్రీ వై. శివరామప్రసాద్ —నమ్ముతున్నాం కనుక, అంతకంటే ఏముంది?

శ్రీ కె. ఎల్. నరసింహారావు (ఎల్లందు).—ప్రతాప్ గిర్జీ కోఠి గవర్నమెంటుది, కొన్నది కాదని అంటున్నారు. అది ప్రయివేటు ప్రావర్టీ కోర్టు ఆఫ్ వార్డుస్ లో వుండేది. పబ్లిక్ మిటింగుకి ఆర్డరు యిస్తూండేవారు. అది ప్రభుత్వానికి యెట్లా వచ్చిందో వివరిస్తారా?

24 30th June, 1966.

Oral Answers to Questions

శ్రీ వై శివరామ ప్రసాద్ .—దాని పుట్టుపూర్వోత్తరాలను గురించి తెలియదు. అది గవర్నమెంటు ప్రావర్తి. లిటిగేషనులో కోర్టులో గవర్నమెంటుది అని డిక్లెరు అయినది. కాబట్టి గవర్నమెంటు ప్రావర్తి అయినది.

REHABILITATION HOMES FOR MENTALLY RETARDED CHILDREN

*280 (1825) Q.—*Sri P O. Satyanarayana Raju* .—Will the hon. Minister for Health and Medical be pleased to state .

(a) whether there are any rehabilitation Homes to train mentally retarded children in our State ,

(b) the places where they are started;

(c) the number of children admitted in each of the Home during the Calendar year 1964 and 1965; and

(d) the approximate expenditure incurred during the above two years ?

Sri Y. Sivarama Prasad —(a) There are no rehabilitation Homes to train mentally retarded children in the State.

(b), (c), (d) Do not arise.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :—వాటిని ప్లాట్ల చేయడానికి యేమైనా ప్రయత్నం చేస్తారా ?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ .—ప్రస్తుతం ప్రయత్నాలు లేవు. వికాళ పట్టణములో ఒక కమిటీ మేనేజిమెంటు క్రింద ఒక ప్రయివేటు యినిస్టిట్యూషను నడపబడుతున్నది. దాని సక్సెస్ చూసి యిక్కడకూడా ప్లాట్ల చేయడానికి ఆలోచన చేస్తాం.

శ్రీ వరకా సత్యనారాయణ .—ప్రయత్నం చేయలేదని అంటున్నారు. అసలు ఆలోచన ఉందా వారికి ?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వికాళ పట్టణములో యేదో ప్రయివేటు మేనేజిమెంటు వారు చేస్తున్నారు.

Sri Vanka Sanyal, M.A.—Under the management of the Government

మిస్టర్ స్పీకర్ :—వారు నడుపుతున్నది సక్సెసు అవుతుందో లేదో తెలుసుకుని దానిపైన ఆలోచిస్తామన్నారు.

PAEDIATRIC UNITS IN DISTRICT HEADQUARTERS HOSPITALS

10—

*252 (2386) Q.—*Sri A Sarveswara Rao* :—Will the hon. Minister for Health and Medical to be pleased state :

(a) what are the District Headquarters Hospitals where Paediatric Units were established during the year 1965-66 under the Plan of Operations with the UNICEF; and

(b) whether any improvements were done to the Paediatric Departments at Rangaraya Medical College and Sri Venkateswara Medical College during 1965-66?

Sri Y Sivarama Prasad :—(a) 1 Government General Hospital, Kakinada

2 Sri Venkateswara Ramnarian Rvia Hospital, Tirupati.

3 District Headquarters Hospital, Srikakulam.

4 District Headquarters Hospital, Nellore.

5 District Headquarters Hospital, Khammam.

6 District Headquarters Hospital, Sangreddy.

7 District Headquarters Hospital, Nalgonda.

8. District Headquarters Hospital, Karimnagar.

(b) In the Plan of Operations, no improvement have been suggested to the Paediatric Departments in the Medical Colleges.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—మెడికలు కాలేజీలలో రంగరాయ కాలేజీ కాని, వేంకటేశ్వర మెడికలు కాలేజీలోగాని పేడియాట్రిక్స్ యింఫ్రావ్ మెంట్స్ చేయలేదని చెబుతున్నారు ఇంఫ్రావ్ మెంట్స్ చేయకపోతే మన కాలేజీలలో పూడెంట్స్కి యేమి చెబుతారు. ఇంఫ్రావ్ మెంట్స్ చేయలేదని గౌరవంగా చెబుతున్నారు. ఎప్పుడు చేస్తారో యేమిటో చెబుతారా?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ :—ఈ స్కీము క్రింద యింఫ్రావ్ మెంట్స్ న్నాయా అంటే తేవబి తేప్పాను. ప్రతి మెడికలు కాలేజీలో పేడియాట్రిక్స్ డిపార్టు మెంట్ ఉండనే ఉంది.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—ఏ స్కీము క్రింద యింఫ్రావ్ మెంట్ అవుతున్నదో చెబితే సంతోషిస్తాను.

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ :—అవసరమైతే మామూలు స్కీము క్రింద చేస్తాము.

శ్రీ ఎ. సర్వేశ్వరరావు :—మామూలు స్కీము అంటే యేమిటి?

శ్రీ వై. శివరామ ప్రసాద్ :—మామూలు ఇంటెల్జెన్సీ స్కీము క్రింద చేస్తాము.

RECOVERY OF EXCISE DUTY ON RECTIFIED SPIRIT SEIZED NEAR
SARURNAGAR, HYDERABAD

11—

*978 (2744-V) Q—*Sarvasri P V Ramana (Kondakarla) and K. Govindarao* —Will the hon. Minister for Excise and Prohibition be pleased to state

(a) whether the tax amounting to Rs 2,51,493 due to Government towards excise duty on rectified spirit which was transported in the guise of denatured spirit from Thummapala to Guntur and from Guntur to Hyderabad, and which was seized by the Prohibition Department at Saruranaar near Hyderabad on 5-6-65 was recovered by the Government,

(b) if so, when and from whom it was recovered,

(c) if not, the reasons therefor; and

(d) the further action taken in this regard?

The Minister for Excise and Prohibition (Sri M R Appa Rao):

(a) No, Sir

(b) Does not arise

(c) and (d) The case is still under investigation by the appropriate Department of Government. The collection of duty can be taken up only after final disposal of the case and fixation of responsibility.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :—ఇప్పుడు గవర్నమెంటుకి టాక్సు చెల్లించవలసిన అవసరం లేదా? రెస్పాన్సిబిలిటీ యెవరిదనేది తరువాత ఫిక్స్ చేస్తారని అన్నారు. ఎగవేయబడుట వాస్తవమా కాదా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—ఎగవేయబడినది. ఎంత ఎగవేయబడినదనేది, తరువాత యర్డరు ముగ్గురు ఆఫీసర్లును సస్పెండు చేసిన తరువాత చాలమంది ఉన్నట్లుగా తెలుస్తున్నది. ఎవరెవరున్నారనేది చెప్పడం డిజైరబుల్ కాదు కాబట్టి చెప్పడంలేదు.

శ్రీ పి. వి. రమణ :—ఎంత డబ్బు అనేది యిదివరకు తమరు చెప్పినట్లున్నది. ఎంత డబ్బు యియ్యేడు అయినదనే సమస్య వచ్చినప్పుడు ఆ నిర్ధారణ ఎప్పుడు పూర్తవుతుంది? ఎంత కలెక్టు చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—మొదట అనుకున్నదానికంటే చాలమంది ఉండుటో ఉన్నారు విలయినంత తొందరగా చేస్తాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—దొంగ రవాణాకు, వస్తు ఎగవేతకు బాధ్యత నా వద్దేమనుకుంటున్నారో అని అప్పారావుగారు అన్నారు.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—ఇప్పుడు ముగ్గురు ఆఫీసర్లు కలిగి ఉన్నాము.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — మేనేజ్మెంటు యెవరో, ఆఫీసర్లు యెవరో పేర్లు చెబుతారా?

Mr. Speaker :—He is not prepared to disclose the names.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu :—He is prepared, Sir. He is about to read.

Sr M R Anja Raj —The management of the Sugar Factory is known to everybody.

Sri Pillalamarri Venkateswarlu —Who are all those responsible for it?

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ — ఆ మేనేజ్మెంటు యెవరో చెప్పండి.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :—డిస్టెయిల్లు లేవుగాని రమణాగారున్నారు. గోవిందరావు గారికి తెలుసును చెప్పమనండి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — గోవిందరావుగారు మంత్రి అయితే తప్పకుండా చెబుతారు ముందు అప్పారావుగారు మంత్రిగారు కాబట్టి చెప్పమనండి.

Mr Speaker :—If they are willing to exchange place, of course, I have no objection (In agreement)

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :— ఆ పేర్లు చదివించండి. ఆఫీసర్లు ఎవరో చెప్పించండి. అట్లాంటి బుద్ధిమంతులెవరో తెలుసుకోకపోతే యెట్లా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— డిస్టిలరీ ఆఫీసరు. కుమ్మపాలి యాకూబ్ అనే ఆయనను సస్పెండు చేశాము. ఎస్. ఐ ప్రాహ్లాదను, గుంటూరు కోశ్వరరావు; ఆయనను సస్పెండు చేశాము. ఎస్. వి. రమణయ్య, పశ్చిమ యిండెంటు చేసినారు, డీనేచర్లు స్పీరిటు అని రెక్టిఫైడు స్పీరిటుని తీసుకున్నారు. ఆయన లైసెన్సు కాపెలు చేస్తే ప్రొజెక్టులో రిట్ పెటిషను వేశాడు. ఆ రిట్ ప్రొజెక్టులో వుంది. తరువాత కెమికల్ ఇండస్ట్రీస్, ప్రైదరాబాదువారు వేశారు. వారిని కూడా ప్రాసిక్యూట్ చేశాము. అది కోర్టులో పెండింగులో వుంది. ఇంకా చాలా మంది ఆఫీసర్లున్నారు. వారిమీద యిన్వెస్టిగేషను జరుగుచున్నది.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఈ విధంగా దొంగ రవాణా జరుగుతున్న సందర్భంలో ఈ టాక్స్ పే చేయవలసింది డిస్టిలర్స్ కాబట్టి యింతవరకు వారి మీద చర్య తీసుకోవటం జరిగిందా? As per the Methylated Spirits Act, the primary responsibility rests on the shoulders of the distillers who have not paid the tax. So what action has been taken so far in this regard?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— దానికి ఎవిడెన్స్ కలెక్ట్ చేసి ప్రాసిక్యూషన్ వగైరాలు వున్నాయి. ఆ డిస్టెయిల్స్ తరువాత చెబుతాను. ముందుగా చెబితే వారికి నోటీసు యిచ్చినట్లు అవుతుంది. ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ తరువాత చర్య తీసుకుంటామని చెబుతాను.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — వట్టుకోబడిన రెక్టిఫైడ్ స్పిరిట్ ఎంత ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు — 9001 లీటర్స్.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— ఎంక్వయిరి ప్రారంభించి సంవత్సరంన్నర అయింది. ప్రైవేట్‌గా ఇంత నష్టం అయినదని నిర్ణయించారు అది వెంటనే వసూలు చేయటం, కేస్ పూర్తిచేయటం, ఎప్పుడు చేస్తారు? ఎన్నికలు రాబోతున్నాయి, ఎన్నికల ప్రెషర్ వల్ల అసలు పోతుండేమో.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు — వసూలు చేయటం మా రెస్పాన్సిబులిటీ కాదు అంటున్నారు. మనం ప్రూవ్ చేయాలి కాదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య :— అక్కడనుంచి ఇంత ట్రాన్స్‌పోర్ట్ అయినదని తేలింది. ఎక్కాంటోనో ప్రూవ్ అయినది. సంవత్సరంమండి ఎంక్వయిరి చేస్తున్నామంటున్నారు. దీనిని ఎన్నికలలోపు తేలుస్తారా లేక ఎన్నికలు అయ్యేంతవరకు ఆపుతారా ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— ఎన్నికలు అయ్యేంతవరకు ఆపాలని లేదు.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ — ప్రాసిక్యూట్ చేయటం, వారిమీద కేసు పెట్టటం ఒక యాస్పెక్ట్‌నా? ఇప్పటివరకు డిస్టిలిర్స్‌మీద తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి? వారు దొంగరవాణా చేస్తున్నారని తెలిసిన తరువాత తీసుకొన్న చర్య ఏమిటి ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— వారు మాది రెస్పాన్సిబులిటీ కాదు, మేము యివ్వలేదు, మీ ఆఫీసర్స్‌దే రెస్పాన్సిబులిటీ అని అంటున్నారు. ఆఫీసర్స్‌ది రెస్పాన్సిబులిటీ కాదు, మీదే అని ప్రూవ్ చేయటాని! ఇన్వెస్టిగేట్ చేస్తున్నాము. తొందరలోనే పూర్తి చేస్తాము.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి — దీనిలో టాక్స్ ఎమౌంట్ 2,51,498 రూపాయ అన్నారు. టాక్స్ అంత అయితే ట్రాన్స్‌పోర్ట్ చేసిన టోటల్ స్పిరిట్ మొత్తం ఎంత ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— 9000 లీటర్స్.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :— ఇన్ బరమ్స్ ఆఫ్ మని.

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— ఆ కాస్ట్ ఎంతో ఆ ఇన్ఫర్మేషన్ ఎవైల్ అవుతుంది.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు :— ఒక లీటర్‌కు ఎంత ?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— దీనినే చార్జ్ స్పిరిట్ అయితే ఒక రూపాయ, రెక్టిఫైడ్ స్పిరిట్ 72 రూపాయ.

శ్రీ కె. గోవిందరావు :— ఇన్స్టిట్యూట్‌లో ప్రైవేటు ఫీజు కేస్ కొంత కనిపిస్తున్నది కాబట్టి డిస్టిలిలో మరిగే ట్రాన్సాక్షన్ ప్లాప్ చేయాలని గవర్నమెంట్ ఆర్డర్స్ పంపించిందా, ఈ మధ్య 17, 18 తేదీల్లో?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— డిస్టిలిలో మరిగే ఆపమనే ఉద్దేశంతో వుంది. మళ్ళీ కోర్టుకు వెడితే ఇన్ఫిగట్ ఆర్డర్ అని కాకుండా మనం చూడాలి.

శ్రీ వంశా సత్యనారాయణ :— ఇది ట్రాగటానికి ఉపయోగించేదా లేక ఇంజనీస్‌కు ఉపయోగించేదా?

శ్రీ ఎం. ఆర్. అప్పారావు :— డిస్టెండ్ స్పిరిట్ రంగులు చేయటానికి ఉపయోగిస్తారు. రెక్టిఫైడ్ స్పిరిట్ ట్రాగటానికి కూడా ఉపయోగపడుతుంది. అందుకే 79 చూపాయలు.

GRANTS TO THE HYDERABAD CHILDREN'S AID SOCIETY

12—

*374 (2611) Q—*Sri Tenneti Viswanatham (Put by Sri Kavilala Gopalakrishnanah)*—Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether the Hyderabad Children's Aid Society sent an application for an institutional grant at the rate of Rs. 17 per child per month, and whether the Director of Social Welfare recommended the same,

(b) what is the action taken by the Government ;

(c) how many children are maintained in the institution ; and

(d) what are the similar institutions in the twin cities for which grants have been provided, the number of children in them and the amount granted for each?

The Minister for Social Welfare (Smt. T. N. Sridakshmi):—(a) The Hyderabad Children's Aid Society sent an application dated 12-11-65 to the Director of Social Welfare requesting sanction at Rs. 17/- per month per child for the first 9 months and Rs. 20/- per month for the remaining 3 months for the 190 inmates towards maintenance charges of the three Homes. The Director of Social Welfare has recommended the same.

(b) The usual grant of Rs. 22,800/- and an additional grant of Rs. 10,000/- were sanctioned to the Hyderabad Children's Aid Society for the year 1965-66;

(c) Vejba Balakrishna	90
Radhakrishna Home	46
Radhakrishna Balika Bhavan.	54
Convalescence Home	26

(1) (2) Andhra Pradesh State Council for Child Welfare — This institute was sanctioned a grant of Rs. 10,000/- for the year 1965-66. It is utilised for holiday homes for Children and also for training child welfare work like Balasavika training centre. During the year 1964 the centre was started with 47 girls on rolls of which 39 have passed the training course.

(3) Balakrishna-Bara — Previously no grants were sanctioned to the institute. The Director of Social Welfare has sent proposals for sanctioning a grant of Rs. 1,24,000/- to start a Home for 80 orphan Children and the Government have sanctioned a grant of Rs. 5,000/- during the year 1965-66.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — Hyderabad Children's Aid Society లో ఎంత మంది పిల్లలున్నారనేది ప్రశ్న.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — ఈ సొసైటీ తరపునుండి ఇచ్చి ఇన్ స్టిట్యూషన్స్ నడుపుతున్నారు అని చెప్పాను.

శ్రీ ఎం. పిచ్చయ్య :—మొత్తం వచ్చిన దరఖాస్తులు ఎన్ని, ఎన్నిటికి సొమ్ము గ్రాంట్ చేశారు?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — ప్రత్యేక ప్రశ్న వేస్తే చెబుతాను.

శ్రీ కె. నరసయ్య (బొందూరు) — 17 రూపాయలు చాలదుకనుక 20 రూపాయలు చేయటానికి అవకాశం లేదా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — ఆర్థిక పరిస్థితిబట్టి అది సాధ్యంకాదు. అంతగాక వీటిని ఒక సొసైటీద్వారా నడుపుతున్నారు. వారు ప్రైవేటుగా కొన్ని కంట్రీబ్యూషన్స్ కూడా కలెక్ట్ చేసుకోవచ్చు. కనుక డబ్బు పెంచటానికి వీలులేదు.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి :—ఏదో రూపంలో పెంచకపోతే ఎలా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — ఆర్థిక ఇబ్బంది వుందని అందరకూ తెలిసిందే. ఆర్థిక ఇబ్బంది లేకపోతే పెంచటానికి అభ్యంతరం వుండదు.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇస్తున్నంతవరకు 17 రూపాయలైనా భారీగా పిల్లలకు అందచేస్తున్నారనే నమ్మకం ప్రభుత్వానికి వున్నదా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — ప్రభుత్వానికి వుండబట్టే తిరిగి శాంక్షన్ చేస్తూవుంటాము. వారికి చెందటంలేదని నాన్ అఫిషియల్స్ తెలుసుకొని మాకు కంప్లయింట్ చేస్తే ప్రభుత్వానికి తెలుసుకోటానికి వీలు వుంటుంది.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ప్రభుత్వం సూపర్ వైజ్ చేయదా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — సూపర్ వైజ్ చేసి వారు రికమెండ్ చేసిన తరువాతనే శాంక్షన్ చేస్తాము.

శ్రీ టి. కె. ఆర్ శర్మ :— ఈ చిల్డ్రెన్స్ ఎయిడ్ సొసైటీ రిజిస్టర్డ్ హాడీయా, దీనికి ఫండ్స్ పున్నాయా, దీనిని మానేజ్ చేసేవారెవరో చెబుతారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :— శ్రీ వి. కె. థగే సొసైటీని నడుపుతున్నారు. వారు ఆనరరీ సెక్రటరీ. రిజిస్టర్డ్ హాడీకే మొత్తం కాంక్ష చేస్తాము.

ALLOTMENT OF FUNDS FOR ACQUISITION OF HOUSE SITES TO HARIJANS

13 —

*183 (2310) Q —*Sri V Visweswara Rao* —Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether any funds were allotted for acquiring of house sites for Harijans in the State during 1960-61 1961-62 and 1962-63, and

(b) if so, the amounts granted and amounts spent for the said purpose during each year?

Smt. T N Sadalakshmi —(a) Yes, Sir

(b)

	Amount allotted in lakhs	Amount spent in lakhs.	MS
	Rs	Rs.	
1960-61	12 60	8 76	
1961-62	7 98	6 87	
1962-63	8 46	7 35	

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—అధ్యక్షా! ఈ allotments నానాటికి ఉచితంగా ఉన్నాయి. అప్పుడుగా ఉంటోంది. డిమాండ్ చాలా ఎక్కువగా ఉంది. Allot చేసిన డబ్బు ఖర్చుకావడంలేదు. అసలు ఎంత డబ్బు అయితే, ఈ సమస్యను పరిష్కరించడానికి వీలు అవుతుంది. అసలు పరిష్కారం చేయదలచుకొన్నారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి :—నేను జిల్లాలలో టూరుచేస్తూ, ఈ విషయమై కలెక్టర్లకు, సోషల్ వెల్ ఫేర్ ఆఫీసర్లకు పదే పదే చెబుతూ వచ్చాను. ఎంత డబ్బు అదనంగా ఉంది, ఎన్ని కేసులు ఉన్నవో తెలుసుకోవచ్చును. కొన్ని కేసులు HPC అయినవి ఉన్నాయి. వాటికి సరిపోయే డబ్బు ఉంది. ఇవి మాటి మాటి objections పెడుతూ దరఖాస్తులు పెడుతూ ఉన్నాయి. re-examine చేయడంవల్ల, జాప్యం అవుతోంది. అందుచేతనే సంతకం, సంవత్సరం డబ్బు మిగిలితోంది.

శ్రీ పి. రాజగోపాలనాయుడు — ఈ హరిజన సంక్షేమం జిల్లా పరిషత్తులకు, పంచాయతీ సమితులకు యివ్వడంవల్ల జాప్యం అవుతున్నది అని గుర్తించారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — కొంచము జాప్యం జరుగుతున్న మాట వాస్తవమే. కాని మన వ్యవహారాలు పంచాయతీ సమితుల ద్వారా జరుపుకోవాలని నిర్ణయించుకొన్నాము. అందుచేత ఈ జాప్యాన్ని తగ్గించడానికి, సమితి రెవెలు గాక జిల్లా పరిషత్తు రెవెలులో జరిగేటట్లు అయితే బాగుంటుందని ఆలోచించాను.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య (బుచ్చిరెడ్డి పాలెం). — 1960-61 సంవత్సరంలో 12 లక్షలు చిల్లర కేటాయిస్తే 8 లక్షలు ఖర్చు పెట్టిరి. మిగతాది ఎందుకు ఖర్చుచేయలేదు అది ఏమిచేశారు. కారణం తెలివిస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : — ఆ Particulars ప్రస్తుతం నా దగ్గరలేవు.

శ్రీ పి. గున్నయ్య : — అసలు ఖర్చు చేశారా? లేక మిగుల్చుకున్నారా? తెలివిస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : — ఖర్చు చేయకుండా ఉన్న డబ్బు జిల్లా పరిషత్తు దగ్గరే ఉంటుంది. ఆ విధంగా రెండు సంవత్సరాలవరకు జిల్లా పరిషత్తు దగ్గరే ఉంటుంది. Excess అయినవి ప్రభుత్వ బ్రజరీకి పోతుంది. మరల దానిని, దీని కొరకే కేటాయించవచ్చు.

Mr. Speaker : — This is a question relating to allotment of house-sites for Harijans. Only Harijans are competent to put questions not others.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు : — అధ్యక్షా! written answer లో సమాధానం యిచ్చారు. విశాఖపట్టణం జిల్లాలో 1964 జనవరి నుంచి 1965 నవంబరు వరకు ఒక house site కు ఖర్చుచేయబడలేదు. శ్రీకాకుళం జిల్లాలో చూస్తే మొత్తం 6 ఎకరాల 30 సెంటు యివ్వడం జరిగింది. ఖర్చు చూస్తే 5780 రూపాయలు ఈ జిల్లా పరిషత్తులు పంచాయతీ సమితుల చేతులలో ఉన్నప్పుడు ఈ allotments జరుగవు. కేటాయించిన డబ్బు ఖర్చుకాదు. అందుచేత వాళ్ల చేతులలో నుంచి తీసివేస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : — ఇది పోలీస్ మేటరు నేను యిప్పుడేమి చెప్పలేను.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు (విజయవాడ-సౌత్) : — ఈ మూడు Periods కోసం allot చేసిన allotments లో Municipalities లో ఉన్న హరిజనులకు ఏ మైన ఖర్చు చేశారా? దీని గురించే ఏమైనా ఆలోచించారా? మ్యూనిసిపాలిటీలకు అర్థిక స్థాపన లేదు. అందుచేత అక్కడ ఉన్న homeless హరిజనుల విషయంలో ఏమి ఆలోచించారు?

శ్రీమతి టి ఎన్. సదాలక్ష్మి : — మ్యునిసిపాలిటీ లిమిటస్ లో ఖర్చు పెట్టడానికి కొంత అభ్యంతరం ఉన్నది. మ్యునిసిపాలిటీలు 15 % acquire చేసి హరిజనులకు house sites క్రింద యివ్వవచ్చు. అలాచేస్తే ప్రభుత్వ సహకారం లభిస్తుంది.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ (మంగళగిరి) : — అధ్యక్షా! ఈ జాప్యానికి మూల కారణం, భూములు ఉన్నవారు Compensation కొరకు కోర్టులకు పోవడం కోర్టు నిర్ణయం ప్రకారం మనం Compensation ఎంతయినా యివ్వడానికి సిద్ధంగా ఉండాలి. అటువంటప్పుడు, రూల్సును ఎమెండు అయినా చేసి, ఈలోపలనే allotments చేయడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

శ్రీమతి టి ఎన్. సదాలక్ష్మి : — అలాంటి ప్రయత్నం, ప్రభుత్వం ముందే చేసినది. Compensation కొరకేగాకా site acquire చేయకుండా, పట్టాలు యివ్వకుండా పైకోర్టునుంచి stay తెచ్చుకొంటున్నారు. అందువల్ల ఇబ్బందిగా ఉంది.

శ్రీ జి. కావనయ్య (నిడుమోలు) : — ఆ విధంగా stay అయిన కేసులు ఎన్ని ఉన్నాయి? ఈ delay అంతా Land Acquisition Act వల్ల జరుగుతోంది కాబట్టి దాని మార్పుడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా? ఈ విషయం పదేపదే అసెంబ్లీలో చెప్పడం జరిగింది కాబట్టి మార్పుడానికి ప్రయత్నం చేస్తారా?

Mr. Speaker : — The delay is on account of procedure laid down in the Land Acquisition Act.

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : — Land Acquisition Central Act నేను ఇదివరలో జరిగిన రెండు conferences లో ఈ విషయం గురించి చెప్పాను. State level లో మాత్రం Health Certificate Town Planning Certificates విషయంలో modify చేశాము. అది central Act కాబట్టి కేంద్ర ప్రభుత్వం వారే దానిని modify చేయవలసి ఉంటుంది. అప్పుడే నా request ను తెలియ జేశాను.

శ్రీ ఎం. రాంగోపాలరెడ్డి (మైదారం) : — మంత్రిగారు సెలవిస్తూ పాలిసిమాటర్, అని అన్నారు. సమీపాలనుంచి, జిల్లా పరిషత్తుల నుంచి మార్పు దానికి బండమీద గీచినగీత కాదు. పలకమీద గీచినగీతను మార్చినట్లు మార్పువచ్చు. అందుచేత, దీనిని మార్పుడానికి ఆలోచిస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : — వేను చెప్పానంది. అంతకంటే చెప్పడానికి ఏమీలేదు.

శ్రీ పంకా నత్యనారాయణ : — హరిజనుల ఇండ్ల స్థలాలకై వచ్చే దరఖాస్తులను, తీసుకోవద్దని జిల్లా పరిషత్తులకు G. O. యివ్వడం జరిగిందా? మా వల్లమ గోదావరిజిల్లా పరిషత్తులో దరఖాస్తులు తీసుకోవడం లేదు, అటువంటి ఆర్డర్లు పంపించారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి : — అటువంటి G. O. issue చేయలేదు.

శ్రీ కె. గోవిందరావు — Act గురించి అలా ఉంచండి. Land Acquisition Act లో కంపర్సరి ప్రోవిజన్ ను ఇన్ వోక్ చేసి హరిజనులకు బాగాలు యిప్పించేటట్లు చూస్తారా? కనీసం ఈ సంవత్సరంలో అయితే ఈ మంచివని చేస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — అలా అర్థం అవుతున్నట్లుగా చేయడానికి వీలు ఉంది. కాని staff అవసరం. ఎక్కువమంది ఉండాలి. ఆర్థిక యిబ్బందివల్ల చేయలేకపోతున్నాము త్వరగా యిచ్చేందుకు ప్రయత్నాలు చేస్తున్నాం.

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — అధ్యక్షా, మంత్రిగారు కొత్త విషయాలు చెప్పారు కేంద్ర ప్రభుత్వ act కాబట్టి మా hands లైటు అయి పోయింది అన్నారు. Staff చేయడానికి finances అడ్డుపెట్టుతున్నదని అన్నారు. ఒక ప్రక్కన డబ్బు మిగిలిపోయింది. అసలు ప్రభుత్వానికి intention అనేది ఉందా? లేదా? ఉంటే ఎందుకు చేయరు?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — ఎమర్జన్సీ విషయంలో అలాచెప్పాను. Staff పెంచడానికి ఆర్థిక యిబ్బంది ఉన్నమాట నిజమే. అది గౌరవసభ్యులకు తెలుసు. Emergency staff గురించి యిబ్బందిగా ఉందనే నేను చెప్పింది.

HARIJAN COLONY IN KAMBADOOR, KALYANDURG TALUK

14—

* 312 (1979) Q — *Sri V K Adinarayana Reddy (Put by Sri S Vemayya)* — Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state :

(a) whether the Government sanctioned a scheme to construct a Harijan Colony in Kambadoor of Kalyandurg Taluk, Anantapur District,

(b) if so, when, and

(c) when is it going to be completed?

Smt T. N. Sadalakshmi — (a) Yes, Sir,

(b) during the year 1960-61

(c) The sponsor has promised to complete the colony before the end of May.

శ్రీ వి. కె. ఆదినారాయణరెడ్డి :— ఈ colony కట్టడానికి ప్రయత్నం చేశారు అంటున్నారు. అయితే ఒక విషయం మంత్రిగారికి తెలుసా? కట్టిన దానికి కొంత amount grant చేశారు. 50 వేలకు సంబంధించిన ఇళ్ళు మాత్రమే కట్టి ఉంటే, అవి రూపాయలు draw చేశారు. అంటే రూ. 50 వేలు excess draw చేశారు. ఆ excess draw చేయడానికి బాధ్యులు ఎవరు? అక్కడ ఉన్న B.D.O. లేక సమితి ప్రెసిడెంటు బాధ్యులు అవుతారా? లేదా? కాబట్టి దానిని లోతుగా వెళ్ళి విచారించి excess గా తీసుకొన్న డబ్బును గురించి ఏమి అయితే ఆలోచిస్తారా?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి. — అధ్యక్షా! Excess గా డబ్బు తీసుకోడానికి ఎక్సా వీలుపడుతుందో నాకు అర్థం కావటం లేదు ప్రభుత్వం ఇంతడబ్బు అలి allo' చేసిన తర్వాత ఆ డబ్బు ఇచ్చివేసింది Exc ss గా అన్న విషయం, ప్రాథమూలకంగా ఇచ్చినట్లయితే విచారిస్తాను

HOUSE SITES TO HARIJANS AND OTHER LANDLESS POOR

15—

286 (1609)Q — *Sarvasri M Lakshmana Swamy (Kamkipadu) and*
*286(1609) Q — *Sarvasri M Lakshmana Swamy (Kamkipadu)*
P Shyamsundara Rao (Achara) — Will the hon Minister for Social Welfare be pleased to state

(a) whether it is a fact that there is a provision in the Fourth Five Year Plan to provide house sites to harijans and other landless poor at All India level,

(b) if so, the amount allotted for the purpose at all India level, and

(c) the amount allotted to our State?

Smt T.N Sadalakshmi — (a) The State Government is not aware of such provision at All India Level.

(b) and (c) Do not arise

శ్రీ ఎం. లక్ష్మణస్వామి — ఇదే House లో Chief Minister గారు చేశం మొత్తమీద 100 కోట్లు హరిజనులకు, ఇతర ఇండ్లులేని వారికి Fourth five year plan లో కేటాయింపు చేస్తున్నాం అని చెప్పారు. ఆ విషయంలో ఏమి అయినా నిర్ధారణ జరిగిందా? దానికి మీరు ఏమి అయినా ప్రయత్నం చేశారా అని అడుగుతున్నాను

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — All India విషయం నాకు తెలియదు.

Sri V. Srikrishna — State Government is not aware whether there is a provision there or not అంటున్నారు. అసలు వారికి తెలియదా? లేక ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు అయినా తెలుసుకోడానికి ఏమి అయినా ప్రయత్నం చేశారా? Fourth Five year plan లో provision ఉందో లేదో?

శ్రీమతి టి. ఎన్. సదాలక్ష్మి — అది వచ్చినప్పుడు డిపార్టుమెంటుకి ప్రాసెస్ తెలుసుకొన్నాము. State Government కి ఆ విషయం తెలియదనే జవాబు వచ్చింది

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు — ఇది ఏమి స్టేట్ గవర్నమెంటు. ఆ డిపార్టుమెంటుకు అటువంటి provision ఉందో లేదో లేకపోతే లేదని చెప్పవచ్చు. ఉంటే ఉందని చెప్పవచ్చు లేకపోతే Cent:ic కి ప్రాజెక్ట్ తెలుస్తుంది

గదా? లేకపోతే ఆ చట్టాలు, ఆ Regulations మానే తెలుస్తుంది ఆ ఓపిక ఈ ఓపిక లేకపోయినట్లయితే, ఆ ఆఫీసర్లు అంతా ఏమీ చేస్తున్నారండి? అధ్యక్షా! State Government is not aware అంటున్నారు అన్నమాట! మీరు కొంచెం రక్షణ ఇవ్వాలి ఇటువంటి సమాధానాల్లో. State Government is not aware అని చెబుతున్నది Aware అంటే, ఇప్పుడు ఉన్న చట్టాలలో ఆ provision ఉండో, లేదో మానే ఓపిక వీళ్లకుగాని, వీళ్ల ఆఫీసర్లకుగాని లేకండి. If there is a provision, the can say there is a provision. Was it shut? State Government is not aware?

శ్రీమత్ T.N. Sa ha'kshani - The question is "While he is in the position of a member in the Panchayat, will the Government provide house sites for Harijans and the landless poor at all Panchayat level?" State level once the sponsor చేసిన సహాయ క్రింద ఈ ప్రవేశం ఉందా, లేదా అవి ప్రశ్న వేసి ఉంటే, లేదు, అని చెప్పి ఉండేదాన్ని. All India level అన్నారు అటువంటి సలహాలు గురించి తెలుసుకొన్నాను. (c) at sponsor చేసిన scheme క్రింద, India level కు ఒక లక్ష Gas in అదీ Municipalities తో swachh Sarvaatras కు ఒక లక్ష రూపాయలు కేటాయించారు.

Mr Speaker —Answers for all the other questions will be laid on Table of the House.

WRITTEN ANSWERS TO QUESTIONS

DISAFFILIATION OF UNIVERSITIES IN ANDHRA PRADESH BY INTER-UNIVERSITY BOARD

16—

*961 (1781-T) Q—*Sri Varilala Gopalakrishnayya* —Will the hon. Minister for Education be pleased to state

whether it is a fact that Inter-Universities Board's Standing Committee decided to cancel the affiliation of Andhra, Venkateswara and Osmania Universities as they lost their autonomous status by the latest Bills passed recently?

A —No such communiotion has been recommended by the State Government

SELECTION: GRADES TO TEACHERS

17—

*414 (2896) Q.—*Sarvasri Ramchandra Rao Deshpande (Narayan Khed) and V Ramachandra Rao. (Medchal).*—Will the hon. Minister for Education be pleased to state

Questions Nos 16 to 29 together with their answers appeared at the end of the proceedings under 'Written Answers to Questions'.

(a) whether it is a fact that selection grades are being given to teachers who have qualified themselves as B Ed,

(b) whether the selection grade is being given to Senior Pandit (B O L) in languages like Sanskrit, Hindi and Telugu, if so, how many of them have been given such grade during 1963-64 and 1964-65, and

(c) if not, the reasons for not doing so?

A —

(a) Yes, Sir

(b) Senior Pandits (B E L) in Language like Sanskrit, Hindi and Telugu have not been considered for selection grade Assistant and Telugu have not been considered — or selection grade Assistant as they do not come under the combined cadre of Deputy Inspector and School Assistants

(c) The Selection Grade (200-375) is being given to the Officers in the combined cadre of School Assistant and Deputy Inspectors of Schools, Grade II (Rs 130-250) scale and is per the provision available in the Special Rules for the Andhra Pradesh Educational Subordinate Service and not for language Pandits i.e., Sanskrit, Hindi and Telugu

PERCENTAGE OF PASSES IN P U C. ETC., IN 1965.

18—

*255(629)Q — *Sri P Antony Reddy* — Will the hon. Minister for Education be pleased to state:

(a) what is the percentage of passes in P U C B.Sc., B. A Examinations of 1965, in each of the Universities, and

(b) what are the names of the colleges that got the best results in each area?

A :—

(a) and (b) A Statement is placed on the Table of the House

PAPER LAID ON THE TABLE

(*Vide L.A. No. 18 (*255 (629).*)

The percentages of passes in P U C. B.Sc., B A Examinations of 1965 in each of the Universities.

		P.U.C.	B Sc.	B.A.	
Osmania University 39.85%	34.4%	42.2%	
Andhra University 39.81%	28.89%	43.02%	
Sri Venkateswara University 40.02%	46.00%	38.02%	

The name of the Colleges that got the best results in each area

I. Osmania University.

1 P.U.C. (Biological Sciences).

1. Nizam College, Hyderabad	..	86 2%
2 St Francis College for Women, Secunderabad	..	80 2%
3 Arts and Science College, Jedcherla	.	65 1%

2. P.U.C. (Mathematics)

1. Nizam College, Hyderabad	..	74 0%
2. R.B.V.R.R. Women's College, Hyderabad	..	62 5%
3. Science College, Sarfabad, Hyderabad		51 6%

3 P.U.C. (Humanities)

1. Hindi Arts College, Hyderabad	..	75 0%
2 St Francis College for Women, Secunderabad	.	56 8%
3. R.B.V.R.R. Women's College, Hyderabad	..	50 6%

B.A. (Part II)

1. Government College of Arts and Science, Siddipet		100.0%
2. Hindi Arts College, Hyderabad	..	91 6%
3. Anwar-Uloom College, Hyderabad	.	73 0%

B.SC., (Part II)

1. St. Francis College, Secunderabad	..	74 0%
2 Government Arts and Science College, Adilabad	..	62.0%
3. V V. College, Hyderabad	..	58 6%

II. Andhra University.

P.U.C.

1. Andhra Loyala College, Vijayawada	..	
2. Ch. S.D. St. Theresa's College, Eluru.		
3. Maris Stella College, Vijayawada.		

B A

1. Maris Stalla College, Vijayawada.
- 2 St Joseph's College, Waltair.

B Sc.,

- Ch. S. D. Stl Theresa's College, Eluru.

III SRI VENKATESWARA UNIVERSITY

1 Pre-University

- 1 S P College for Women, Tirupathi.
- 2 S V Arts College, Tirupathi.
- 3 Kaval College, Kaval.

2. B. A

- 1 S V University College, Tirupathi.
- 2 S P College for Women, Tirupathi.
- 3 The Adoni Arts and Science College Adoni.

3. B Sc.,

- 1 S. P College for Women, Tirupathi
- 2 S V University College, Tirupathi.
- 3 Government Arts and Science College, Chittoor.

TIMBER PERMITS FOR THE FIRE VICTIMS OF PANDIVANIPALLI

19—

*1042 (2750)(U)Q.—*Sri P Subbiah* .— Will the hon. Minister for Municipal Administration be pleased to state :

(a) whether timber permits have been issued to the fire victims of Pandivanipalli and Komarole Villages of Markapur Taluk, Kurnool District, and

(b) if not, the reasons therefor ?

A:—

(a) & (b) Timber permits were issued to the fire victims of Pandivanipalli, while no permits were issued to the fire victims of Komarole since they wanted cash grant in lieu of timber permits.

1 On the privilege motion re:
G O. enabling legislators of Scheduled
Castes only to issue caste certificates
to Harijans, etc.,

20—

*964 (2743-K) Q—*Sri Md Ismail* (Samalkot).—Will the Hon Minister for Municipal Administration be pleased to state:

(a) whether there is any proposal to constitute Advisory Committees in all such Municipalities where Special Officers are now functioning in view of the postponement of Elections, and

(b) if so, on what basis these advisory committees would be formed and with what powers?

(a) The Government have already considered the proposal and have decided that the constitution of such Advisory Committees is neither provided for under the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 nor is necessary,

(b) Does not arise

Rulings from the Chair

(1) On the privilege Motion re—(G. O. enabling Legislators of Scheduled Castes only to issue Caste Certificates to Harijans etc.,

Mr. Speaker—*Sri T. K. R. Sarma*, Member of the Samyukta Socialist Party, has given notice under Rule 174 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, stating that as the orders of the Government issued in G. O. Ms No. 2302, Education Department, dated 2nd August, 1964 authorising only Legislators of Scheduled Castes to issue certificates regarding the castes of the applicants belonging to Scheduled Castes and not Legislators of other communities, is discriminatory in character and a serious matter, affecting the privilege of a Legislator which needs an enquiry into the matter either by the Privileges Committee or by this House

The only point for consideration which arises in this case is whether this is a fit case for reference to the Privileges Committee or decision by this House

Neither *Sri T. K. R. Sarma*, nor other members who spoke in this regard, a day before yesterday could throw much light as to how it amounts to breach of privilege of the members in the matter of discharging their duties or affecting their rights.

The Minister for Social Welfare, *Smt. T. N. Sadalakshmi* while replying to several points raised in the course of the discussion, state that it was absolutely not the intention on the part of the Government to limit the members of other communities, besides Scheduled Castes to be issuing this G.O. and that it was only done in the

2. On the adjournment motion re:
Alleged police atrocities in Warangal
and other districts.

30th June, 1961

29

that the members of Scheduled Castes Communities would be in a better position to know the people of their own community and as such, they will be more competent to certify whether a particular applicant belongs to Scheduled Castes or not

Moreover this G.O. which is objected to by members was issued on 22nd August, 1961, when the present Minister for Social Welfare was not in charge of the portfolio at that time:

It is seen from the G.O. that—

- (1) the Members of the Scheduled Castes Communities,
- (2) all Gazetted Officers of the Social Welfare Department,
- (3) all Officers of the Revenue Department below the rank of Deputy Tahsildars,

are authorised to issue community certificates for Scheduled Caste etc. It is not clearly known why Legislators of other communities are excluded from issuing certificates. However, while this is a case for the Government to review the entire matter in the light of the feelings expressed by several members of this House, and issue a revised G.O. which does not admit of any such discrimination, in this regard, I do not consider this as a fit case for reference to the Committee of Privileges as I am of opinion that there is no breach of privilege involved therein. I have also gone through the statements of the Minister for Social Welfare on the 15th March, 1960, made in this regard, and find that there is no sufficient material to constitute breach of privilege.

I, therefore, hold that this is not a fit case to be referred to the Committee of Privileges.

- (2) On the adjournment motion
re Alleged police atrocities in Warangal and other districts.

Mr Speaker — Sarvasri T. Nagi Reddy, A. Venkateswar Rao, Parsa Satyanarayana and K. L. Narasimha Rao, members of the Communist Party led by Sri T. Nagi Reddy have given notice under Rule 63 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules seeking the adjournment of the business of the House for the purpose of discussing the matter of urgent public importance, according to them, namely, a sense of insecurity created in the minds of the general public in the district of Warangal, as a result of the Commission of atrocities by the Police by resorting to torture of people by inhuman methods, rape of women etc., in the district of Warangal for sometime and that this sense of insecurity has spread to other districts in the State, namely, Khammam, Guntur and Anantapur District where political opponents are being done away with by getting them murdered and that the Police have taken a partisan attitude, as a result of which, this sense of insecurity has spread to other districts in the State. Since the allegations made in the notice against the police are of a very serious nature, this matter was taken up for consideration yesterday in the House to find out from the members concerned regarding the admissibility of this motion according to rules. Sri P. Sundarayya, another member of the party, led by Sri T. Nagi Reddy, who argued on their behalf, referred to some of the offences which are alleged to have taken

Announcement re.
Nominations to the Committee on
Government Assurances

place in the district of Warangal in April, 1965 and August, 1965. In the course of his statement, he made very serious allegations, against the police, such as torture etc. I do not consider it necessary to refer to all the several allegations made by him in the course of his statements.

Sri K. Brahmananda Reddy —Chief Minister while replying to several allegations made by Sri P. Sundarayya disputed the truth of the allegation with equal vehemence. At this stage, I am only concerned with the admissibility of the motion under the rules.

From the notice, given by Sri T. Nagi Reddy and other members, it is not clear as to where, when and by whom the said atrocities were committed except making general allegations. As such, it is difficult to find out whether this notice conforms to several conditions of admissibility under Rule 65 of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules. Sri P. Sundarayya also whom argued in this regard has not furnished sufficient specific information regarding as to when, where and by whom the alleged atrocities were committed except referring to Maheswaram incident in August, 1965 about which, there was discussion in this House during last November Meeting. He has however not furnished sufficient material to satisfy the conditions laid down in Rule 65 of Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules regarding admissibility.

Moreover during the discussion on the Governor's Address which has been going on from 26th June, 1966, several members including Sri P. Sundarayya, Sri T. Nagi Reddy and others have referred to this matter in the course of their speeches.

For the above reasons I do not consider it as a fit case for admission. Hence disallowed.

Announcement re. Nominations to the Committee on Government
Assurance

Mr. Speaker —I am to announce to the House under Rule 202(b) of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I nominate the following members to the Committee on Government Assurances for a period of one year from 1st July 1966.

1. Sri J. Vengal Rao
2. Sri K. Narasappa
3. Sri K. Ramaiah Chowdary.
4. Sri C.N. Thammewar
5. Sri V. Visveswara Rao
6. Sri C.D. Naidu.
7. Sri L.N. Sanyasi Raju.

Under Rule 202(c) of the Andhra Pradesh Legislative Assembly Rules, I nominate Sri J. Vengal Rao as the Chairman of the said Committee.

Sri T. Nagi Reddy —Sir, the same Committee on Assurance is being constituted.

Point of information:
re Nominations to the Legislative Council.

30th June, 1966

41

Mr. Speaker : That is what I also feel. I was asking him. He told me that this is done long ago. The same Committee is continuing. If you are very particular, I will ask somebody to resign and give a place to you.

Sri T. Nagi Reddy : Not necessary.

POINT OF INFORMATION

re Nominations to the Legislative Council.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—Press లో వచ్చింది, Assembly session వుండగానే 4 కాన్సిల్ మెంబర్సుని నామినేటుచేశారు, అందులో నటనచేసేవారు నాట్యంచేసేవారు ఎంతమంది. మన రూల్సులో వున్నాయి constitution ప్రకారం ఫలానా ఫలానా వాళ్ళను చేయాలని గవర్నరుగారు మన ముఖ్యమంత్రిగారి సలహా ప్రకారం నామినేటు చేశారనుకుంటాను. వారి గుణగణాలను చెప్పతారా! మాకు ఆ విషయాలు చెప్పకుండా బయట పత్రికలకు యివ్వడం-ఇటువంటిది వదే వదే బరుగూతుండటం పనికిట్టుకు చేస్తున్నట్లుగావుంది. House వున్నప్పుడు important విషయాలు చెప్పకుండా చేస్తున్నారు. ముఖ్యమంత్రిగారు వారి గుణగణాలను గురించి శలవుయిస్తారా?

మిస్టర్ స్పీకర్ :—గవర్నరుగారు నామినేటుచేశారో, వారి గుణగణాలనా!

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—వాళ్ళకు కొన్ని గుణాలు కొన్ని గణాలు కావాల్సివచ్చింది!

Mr. Speaker :—Has the Chief Minister got any thing to say about it?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కాన్సిల్ లో అడిగితే ఈ ప్రశ్న, అర్థమైంది కానియ్యింది.....

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—గవర్నరుగారు కాన్సిల్ కే భాద్యులొంది మనకు కాద్యతలేదాండి చాలైంది—ఇదేమి ముఖ్యమంత్రిగారండి. వారి qualifications చెప్పతారా?

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—నామినేటుచేసేది సలహా వైన constitutional provisions అది.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—వాళ్ళను పెట్టి భుజకార్యంచేశారు. అంటూ మాకుచెప్పితే మేము పోయి వూ ముఖ్యమంత్రిగారు బ్రహ్మాండమైన కార్యంచేశారని చెప్పడానికి—లేకపోతే ఎలాచెప్పగలమంది.

Mr. Speaker :—Their point, is this. They want to know the qualifications which are necessary for being nominated so that some of their own people can qualify themselves for the posts. (Laughter)

శ్రీ జి. అచ్యుత్ (నోంపేట) :—అండ్రప్రెజ్ లెజిస్లేషన్ లో ఇటువంటి ఒకటి. కాన్సిలు ఒకటి—తమ ముందుకువచ్చిన subject ముందటే subject

raise జాతీయది. అ legislature లో ఒక భాగంలో జరిగిన మేజరు event ను గురించి కానననభ సభ్యులు అడిగితెలుసుకునే హక్కు ఉందా లేదా అన్నది తమరు Clarify చేస్తే కాగుంటుందని మా ఉద్దేశ్యం.

Mr Speaker.—Members have got every right to put any question they want. But they can not take the Ministers or the Speaker by surprise. The hon. Members may send the question. I will consider according to the rules. Not that they have no right, they have got every right to question. Under the rules if they want to elicit information with regard to anything they are at liberty to send the question.

శ్రీ పిల్లలమర్రి వెంకటేశ్వర్లు :—కొన్ని రూల్స్ వున్నాయి చేశారు. వాటికి స్పెసిఫిక్ రూల్స్ వ్రాయలేదండి మనం. Point of submission క్రిందకు వచ్చింది అందువల్ల Chief Minister గారు చెప్పబోతున్నారు.

Mr. Speaker.—The hon. Member is also a Member of the Rules Committee.

Sri Pullamarri Venkateswarlu :—Points of submission are not mentioned in the rules Sir. You know that and I know that.

Mr Speaker.—That is under the consideration of the Rules Committee. We may provide some such amenities rule, so that any member can ask any question at any time he wants.

శ్రీ కె బ్రహ్మానందరెడ్డి :—కానిస్ట్యూషన్ లోని provision ఇది.

'The Members to be nominated by the Governor under Sub-clause (v) of Clause (3) shall consist of persons having special knowledge or practical experience in respect of such matters.....'

(This is an illustrative one, Sir)

as the following :—namely, literature, science, art, co-operative movement and social service.

శ్రీ వంకా సత్యనారాయణ :—నామినేటు చేసిన 4 ఎవరెవరో వారు ఏ 'కాటగరీ' క్రిందకు వస్తారో తెలియచేస్తారా.

Mr. Speaker :—All of them come under the category of social service. (Laughter)

Sri Vanka Satyanarayana :—Is it the social service or co-operative movement?

Sri K. Brahma nanda Reddy :—I also saw in the newspapers....

శ్రీ టి. వాగిరెడ్డి :—ముఖ్యమంత్రి చాలా 1st class యాక్టరు.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి :—Very good, Shakespeare చెప్పారండి. Everybody is an actor. Mr. Nagi Reddy is not excluded. చేసిన కాటగరీలో శంకూ ప్రసాద్ గారు వున్నారు. He is the Editor of Andhra Patrika. He is sitting Member.

M A. Ajamuddin in sitting Member.

He is an advocate besides being a Social Worker, Cooperative etc, Smt A Sayamaladevi is the Chairman of the State (Welfare Board for the last six years, i.e., last two terms. She is a good social worker and has got ample social service at her credit and she is from backward classes. She is a very respectable lady. Sri Pasala Suryachandra Rao— as know — Sir, many of our members were responsible for electing him as Deputy Speaker in the Andhra Legislative Assembly in Kurnool. In fact, Mr. Vavilala Gopalakrishnayya withdrew in his favour. Apart from that, he is the President of the Sangatha Nataka Academy of the State. He is an artist and he is fairly a literary man. He has some social service to his credit.

Therefore, in the opinion of the Governor they are eminently fit to be nominated to the Legislative Council,

Business of the House

ఎ. శ్రీ విశ్వేశ్వరరావు (మైలవరం) — నేను నిన్న మాట్లాడానండి ఈ రోజు Deccan (Chronical) లో నేను మాట్లాడిన దానికి విశ్వేశ్వరరావు, కాంగ్రెసు, అని పడిందండి. అది పూర్తిగా తప్పు. మరి ఎట్లా పడిందో, ఆ paper యీ విధంగా వ్రాయడం సరియైనది.

Sri K. Brahmamunda Reddy — Sir, why should he protest against promotion Sir,

Sri Visveswara Rao — No. Sir, It is demotion, Sir అందువల్ల కాంగ్రెసులో చేరడం ఈ రోజు తప్పు. కాంగ్రెసుంటే ప్రజలు ఎంతో అసహ్యించుకుంటున్నారు. అందువల్ల కాంగ్రెసులో ఎవరు చేరకండి. అందుచేతే దానిని ఈ విధంగా వ్రాయడం.... ..

Mr. Speaker:—I will see to it. After all it would not have been done intentionally

శ్రీ వావిలాల గోపాలకృష్ణయ్య — ఇప్పటికే ప్రపంచంలో చాలా విపత్కర పరిస్థితులు వుంటే, ఈ రోజున మానామీద అమెరికావారు బాంబులు పేసి మనం యిచ్చుటికే ధరలతో చచ్చిపోతూవుంటే — అసలు జీవితమే దుర్భరం అవుతున్నది. ఆసియా లో చాలా serious పరిస్థితులు రాబోతున్నాయి. దానికి మనం recentm'in చెప్పవలసిన అవసరం వుంది. దానిని ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకు వస్తున్నాను. దాని విషయమై ప్రభుత్వం కూడా ఆలోచించి — అమెరికాకు మనకు స్నేహాలు వున్నాయి కనుక — అట్లాంటి పొరపాటు చేయవద్దని, అక్కడ వాళ్ళ స్వాతంత్ర్య పోరాటాన్ని అమలుజరపనియండి అని చెప్పడం అవసరం అని లా దృష్టికి తీసుకువస్తున్నాను.

Mr Speaker:—The hon. Member has brought it to the notice of the Government. Let see to what they will do.

శ్రీ ఎన్. వేమయ్య — అధ్యక్షా, L A Qs 1282, 629, 1575, 2102 కు యిచ్చిన statements Table మీద వున్నాయి. ఆ statements కు ఎవరో సంతకం లేదండి. ఇదివరకు ఒకసారి ఇటువంటిది మీకు తెలియజేయడం,

అవి గవర్నమెంటు దృష్టికి తీసుకురావడం జరిగింది. ఈ Careless ness department వల్ల జరిగిందో, ఎవరివల్ల జరిగిందో యిటువంటివి జరుగకుండా చూడాలి. అది point of order క్రిందకు వస్తుంది. దానిమీద గవర్నమెంటును యిటువంటివి జరుగకుండా చూడాలని కోరుకున్నాను.

Mr. Speaker:—According to the existing rules, these statements should not be signed by anybody. That matter is under consideration before the Rules Committee.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—నిన్న సుందరయ్యగారు మాట్లాడుతూ మంత్రిగారు చేసినటువంటి statement లో contradictions వున్నాయని చెప్పారు. You had promised to get it verified.

Mr. Speaker:—I will get it verified

Sri T. Nagi Reddy:—If you are going to allow discussion on this, we must be given an opportunity to participate.

Mr. Speaker:—What he said was that he is bringing to the notice of the Government about the bombing.

శ్రీ పి. రాజగోపాల్ నాయుడు:—అధ్యక్షా! ఇప్పుడు వానిలాంటి గోపాలకృష్ణయ్యగారు, హనాయ్ మీద బంబార్డ్ చేసిన దానికి, నిరశన తెలపాలని అంటున్నారు. కాని మనం భారతదేశానికి వచ్చిన తగాదాలను వదలి, అవసరమైన వాటి గురించి ఎక్కువ మాట్లాడకుండా.....

Sri T. Nagi Reddy:—If the Member wants to support the American Government, the Member can give a notice and the House can consider about it.

Mr. Speaker: This is far from our intention to displease any party or any Member. We want to be very liberal. I think the Members in the Congress Party have every reason to complain against me that we have not been giving them time in proportion to their numbers. We are not able to give time. Do not misunderstand me.

Sri T. Nagi Reddy:—Certainly we do not misunderstand you, Sir.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—నిన్న debates లో నాకు మాట్లాడటానికి అరగంట యిచ్చారు. నాకు యిచ్చిన అరగంటనూ ముగ్గురు members కు యివ్వమని నేను మూడు పేర్లు submit చేశాను. కాని ఒక్క member మ మాత్రమే పిలిచి, 8 నిమిషాలే యిచ్చి, మరొక ఇద్దరిని పిలిచే అవకాశం లేకుండాపోయింది. ఇక ముందు time allotment లో ఈ విషయాలను గమనించవలసిందిగా కోరుకున్నాను.

Sri V. K. Naik (Sultan bazaar):—It is not at all my intention that a party should not be given an opportunity to participate. As far as possible I am giving opportunity to all.

శ్రీ జి. లచ్చన్న:—నేను మానుకునే conditions లో వారు ముగ్గురిని పిలుస్తామని చెప్పినది నేను మానుకున్నాను.

Speaker:—Personally I do not know under what circumstances Mr. Naik could not oblige him.

Presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Bill, 1965. 30th June, 1966. 45

Sri G. Lahchanna:— No, Sir, that is not the question. నిన్న Deputy Speaker గారు చూపి మీద పున్నప్పుడు మాట్లాడినాను. నేను మానుకునే పరిస్థితిలో ముగ్గురకు యివ్వడానికి వారి పేర్లు వ్రాయించి, 10 నిమిషాలు, 10 నిమిషాలు అన్నతరువాత నేను విరమించుకున్నాను.

Mr Speaker —I am member S Jagannadham himself tell me that he might be given 5 minutes and that he will be satisfied

శ్రీ జి. లచ్చన్న :—మిగతా వారిని పిలివకపోవడం ఏమిటండి? వాళ్ళున్నారని పిలివాలి. మిగతా వాళ్ళిద్దరి సంగతి ఏమిటండి?

Mr. Speaker Mr. Gopalakrishnayya wanted to give him some time. Mr. Jagannadham himself said that he does not want more than 5 minutes. There were 3 names. Sri R. Dasaradharam Reddy has withdrawn

Sri G. Lahchanna After withdrawal he said that he could not speak. Then he told the Speaker that he is withdrawing and time may be given to the other speakers. This is not the first time.

Mr. Speaker :—We will have it in mind and see that such things are not repeated.

PAPERS LAID ON THE TABLE OF THE HOUSE.

ANNUAL REPORT OF M/S. THE NIZAM SUGAR FACTORY LIMITED FOR THE YEAR ENDED 30TH SEPTEMBER, 1965.

Sri K. Brahmananda Reddy—Sir, I lay on the table a Copy of the Annual Report of M/S. The Nizam Sugar Factory Limited for the year ended 30th September 1965 together with the Audit Report and the comments of the Comptroller and Auditor General of India in compliance with Section 619 A (3) of the Company's Act.

Mr. Speaker—Paper laid on the table of the House.

AMENDMENTS TO THE ANDHRA PRADESH PUBLIC LIBRARIES RULES, 1961.

The Minister for Education—(**Sri A. Balarama Reddy**).—Sir, I lay on the table under sub-section (3) of Section 25 of the Andhra Pradesh Public Libraries Act, 1960 a copy of G.O. Ms. No. 918 Education dated 8th April 1966 relating to the amendments issued to the Andhra Pradesh Public Libraries Rules, 1961.

Mr Speaker—Paper laid on the Table of the House.

Presentation of the Report of the Joint Select Committee on the Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Bill 1965.

The Minister for law and Prisons—(**Sri P. V. Narasimharao**).—Sir, I beg to present the report of the Joint Select Committee on the Andhra Pradesh Charitable and Hindu Religious Institutions and Endowments Bill, 1965.

Mr Speaker.—Report presented

Discussion on the motion of thanks on Address by the Governor.

Mr. Sepaker.—Let the amendments given notice of may be moved now

1. Sri Pillalamarru Venkateswarlu —Sir I move.

Add the following at the end —

But regret to note that the Government had failed to propose measures to curb the rise in prices caused by the Devaluation.

Add the following at the end —

But regret that the Government had failed to 'pressuise the Government of India to establish fifth steel plant in Vizag.

Add the following at the end —

But regret that the Government had failed to prevail upon the centre to takeover Nagaryunasagar, Pochampad and Srisaillam Projects as Central Projects

Add the following at the end —

But regret to failure to prevent the ousting of senior co-operative inspectors from service,

Mr. Speaker.—Amendments moved.

Sri. T. Nagi Reddy —Sir move.

Add the following at the end:—

But regret the failure of the Government to take immediate famine relief measures in all famine affected areas by starting gruel centres and famine relief works and other immediate measures, regrets the failure of the Governor to evaluate the ill-effects of devaluation on the prices, the production and the resources of the State, regrets the failure of the Governor to recommend to the Central Government for the immediate withdrawal of emergency and repeal of defence of India Act and Rules and regrets the Failure to maintain law and order in Warangal District in particular and in various other parts of State, and finally the failure of the Governor to seriously protest against the decision of the Central Government to establish steel plant in Visakhapatnam."

Mr Speaker.—Amendment moved.

P. Rajagopal Naidu —Sir I move

Add the following at the end —

Regret for not mentioning about the failure of the Government of India that the Fifth Steel Plant would be located at Visakhapatnam

Add the following at the end.—

Regret for the failure to mention that the assured lists of other - Backward Classes would be published immediately so that all facilities that were in vogue would be again restored from 1966-67 for which a Cabinet sub-Committee was appointed nearly two years ago

Mr Speaker —Amendments moved .

Sri 'P' Rajagopal Naidu —Sir, 'I moved

Add the following at the end —

But regret failure of the Governor to address the Legislature in Telugu the Official Language of the State, thereby showing scant regard to that language, although recently an enactment to that effect has been passed of which the Governor of has made a reference in his address

Add the following at the end —

Regret failure to issue necessary notification for the use of languages like Marathi, Kannada, Oriya etc in certain areas of the state for official purposes

Add the following at the end —

Regret failure of the Government in providing adequate finances for the Pochampad Project the only big and worth mentioning project in Telangana

Add the following at the end -

Regret failure of the Government in taking up many a important lift irrigation schemes in Telangana like the Pampad lift irrigation Scheme etc which had been found feasible, economic and remunerative but were not taken up owing to the wrong policies of the Government

Mr Speaker . Amendments moved

Sri N. Prasad Rao Sir I moved.

Add the following at the end -

But regret to note that the Governor has failed to mentioned in his speech the serious famine conditions in the State and the steps to be taken by the Government immediately

Add the following at the end :-

"But regret to note that the Governor has expressed satisfaction in his speech with the meagre and insufficient measures taken by the Government to help the fire victims in the recent fire accidents throughout the state"

14 Sri N. Prasad Rao.

Add the following at the end .

"But regret to note that the Governor has expressed in his speech an unfounded hope that the Government of India should give due consideration to the recommendations of the Expert Committee and

set up the fifth steel at Visakhapatnam and on the other hand he has failed to express the anger of the 3-5 crores of Andhra people against the Central Government for their Anti Andhra attitude on this question."

Sri N. Prasad Rao ;

Add the following at the end:-

"But regret to note that the Governor has failed in his speech to demand the Central Government to take over Nagarjunasagar, Pochampad and Srisailem Projects."

Add the following at the end:-

"But regret to note that the Governor has utterly failed in his speech to mention the backwardness of the state in the matter of industrial progress and the steps that the Government are going to take to remedy the situation"

Add the following at the end:-

"But regret to note that the Governor has deliberately omitted to mention the steps taken by the Government to implement the provisions of official language Act because no such steps have been taken by them so far."

Add the following at the end:-

"But regret to note that the Governor has failed to mention the adverse effects of devaluation on the living conditions of the common people due to steep price rise etc."

"and also the house regrets that the Governor did not criticise the central Government for resorting to the anti-national measure of devaluation without consulting the state Governments."

Add the following at the end -

"But regret to note that the Governor has failed to mention the inhuman working conditions of the agricultural labourers and he has failed to accept the long felt demands of that class of people such as banjar lands distribution rise in the scales of the minimum wages under the Minimum wages Act"

Add the following at the end -

"But regret to note that the Governor has failed to suggest the steps being taken by the Government to increase the wages, Dearness Allowance etc. of the Government employees and industrial workers both under public and private sectors in view of the price rise and devaluation."

Mr. Speaker ; Amendments moved.

Add the following at the end:-

"But regret to note that the failure of the Government in not mentioning the execution of the second phase of the High Level Channel Tungabhadra Project and this neglecting to alleviate the chronic drought affected people of Rayachoti."

Add the following at the end :-

"But regret to note the failure of Government to sanction a Government college at Markapur which is a drought affected area and where people have deposited money for the same. The Government should not yield to pressure politics."

Add the following at the end :

"But regret to note the failure of the Government to supply fodder to ryots at subsidised rates

Add the following at the end—

"But regret to note failure of the Govt. regarding supply of electricity to the drought affected areas of the state with priority. It is the duty of the Govt. to sanction more villages in the said areas enhancing the allotment, from 4.21 crores to 8 crores

Add the following at the end———

But regret to note that the retail rate fixed for the sale of Rice through food Corporation in the District of Anantapur is exorbitant. The retail price of Akkullu is increased from 72 N. p. to 85 N. p. per kelo of rice, thus making food beyond the buying capacity of the people. This big increase in the retail price is nothing but looting

Add the following at the end———

But regret to note the failure of the Govt. in solving the problem of supply of oils to pump sets for irrigation under wells, Thus forcing peasant to keep some land fallow thereby hindering production of food

Add the following at the end———

But regret to note that the temporary reliefs provided for drought's affected areas are quite nominal, purely inadequate and absolutely unsatisfactory. The loan assistance rendered to the drought areas is very little. The Government has to immediately help the ryots with loans,

Add the following at the end——

But regret to note that the relief given to the fire victims in the State is inadequate. They are without food, shelter and other. The Government has to supply loans for constitution of a single timent room to protect them from future disaster,

Add the following at the end———

But regret to note that there is no mention of a Steel Plant at Visakhapatnam in the address. The Govt. of A. P. has to persuade the centre to accept the report of the Anglo American consortium of the Government fails, it must be prepared to resign in the larger interests of the State.

Add the following at the end———

But regret to note that the Address is silent about the centre taking out Nagarjunasagar Project, Srisa'ana and Poehempd. Time and again the concerned Ministers in the centre or giving statements that the big Projects would be taken out by the centre. This Govt. has to earnestly pursue the matter.

Add the following at the end.

But regret to note that failure of the Government to make Central Government agree to add Guntakal Railway station in the

Railway Zone with Headquarters at Hyderabad. It also regrets the proposed obditiion of the Guitalakal Division by the Railway Board thus reducing the employment potentiality in the famine Dts. of Royalaseema

Add the following at the end

But regret to note the failure of the Government in drafting and finalising the plan for permanent measures to be taken to alleviate the distreress of choice famme areas of Royalaseema.

Add the following at the end.

But regret to note that the temporary reliefs provided for draught affected areas are quite nominal, rarely madequate and absolutely unsatisfactory. The loan assistance rendered to the dro ght area is very little. The Government has to immediately help the ryots with loans

Add the following at the end.

This Assembly regrets that the Governor has omitted the following under the head fires

Mr. Speaker -Amendments moved,

Sri M Lakshmaaswamy -Sir I move.

Add the following at the end

But regret to note the failure of Government in establishing Government Hospital at Kankipadu, Krishna Dt.

But regret to note the failure of the Government in establishing Government Ayurvedic dispensary at Poranki, Krishna District.

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the Government in sanctioning grant for the establishment of Meternity and Child Welfare centre at Penamakur, EDUPUGALLY, UPPALURU and GODAVARRU villages of KANKIPADU Samithi

Add the following at the end

But regret to note the failure of the Government in establishing 175 subsidised Ayurvedic dispensaries as promised by the Hon. Minister for Health and Medicine in 1965-66 & 1966-67 budget speeches as a measure of rural Medical relief.

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the Government in taking up the proposed for the construction of bridge on PULLERU canal at south western side of Uuvyuru village under village road development scheme.

Add the following at the end:

But to regret to note the failure of the Government in taking over Uuyyuru-ILLURU major district from the control of Zilla Parishad to the Road and Buildings department as promised earlier.

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the irrigation dept., in executing the Engulakodu drainage scheme in Krishna delta.

Add the following at the end

But regret to note the failure of the Government in taking up the Challangulakodu drainage scheme in Krishna delta.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Govt in taking up drainage schemes in Delta area as recommended by the Mula committee.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Govt. in sanctioning Sunnapadu, Gangannipalem, and Duggiralapadu electrification scheme, though it is a draught affected backward area in Krishna District

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the Government in establishing Medical School for tropical diseases, at Gunadala in Krishna District.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of Government in taking up the construction bridges at (1) Gunadala (2) Ramavarapupadu and (3) Tadigadapa villages as measure for the development of Vijayawada town outside the Municipal limits though the villages have come forward to give their contribution.

Add the following at the end—

But regret to note the failure of the Government in sanctioning Girls High Schools at Mylavaram, Nandigama, Pedana villages as proposed by the Zilla Parishad, Krishna.

Add the following at the end .

The failure of the Government in establishing upper Primary Schools at Poranki, Pevarapalli, Tenneru, Bhapirajupalem, Yenamalakuduru, Edupnasilly, Royyuru, Vanamalakuduru and Marepumaka villages of Kankipadu Samithi for the last two years

Add the following at the end :

The failure of the Government in establishing Girls Polytechnic or Arts College in Old Polytechnic buildings at Vuyyuru

Add the following at the end

The failure of the Government in taking effective steps to nationalise Vuyyuru-Telaprolu and Vuyyuru-Devarapalli bus routes in Krishna Division.

Add the following at the end

The failure of the Government in giving sanction to College at Nuzvid and Nandigama in Krishna District.

Add the following at the end :

The failure of the Government in taking effective steps for collection of Rs. 18 lakhs purchase tax due to Government from Challapalli Sugars, Limited.

Add the following at the end

The failure of the Government in taking necessary measures for the payment of Rs 26 lakhs amount due to cane growers by the Challapalli Sugars, Limited

Add the following at the end :

The failure of the Government in taking up intensive broewell scheme to tap underground water in difficult areas of Krishna district, i e., Mylavaram, Kanchikacharla, Nandigama and Thuvuru Samithis

Add the following at the end :

The failure of Government in sanctioning side channel from Yenamalakuduru lock of Krishna East bank canal for the benefit of Ryots of Pedapulipaka, Chodavaram and Madduru villages of Vijayawada taluk

Add the following at the end :

The failure of the Government in providing loans and grants for the construction of fire proof buildings at Penamaluru, Madduru, Royyuru, Devarapelli, Nidamanuru and Edupugallu villages of Vijayawada taluk where the fire accidents have taken place in 1966 summer.

Add the following at the end

The failure of the Government in taking effective steps to electrify Harijanawada of Poranki village and Komatigunta village of Vijayawada taluk

Add the following at the end .

The failure of the Government in taking effective steps to give financial su, tion to protected water supply schemes of Penamakuru, Kankipadu, Madduru, Vanukur, Edupugallu, Poranki, Thadigadapa, Kolavennu Uppaluru, Kanuru, Velpuru, Punadipadu, Penamaluru, Gosala, Godavarru, Chagantipadu, Pedagirala, Chinnaongala, Mantripalem, Mangalapuram and Mopidevi villages of Krishna district.

Mr Speaker Amendments moved.

Sri K. Satyanarayana . Sir, I move .

Add the following at the end :

For the failure to disburse the rebate amounts worth about Rs. 50 lakhs due to the Labour C - perative Societies in the State.

Add the following at the end :

For the failure to take steps for the release of unsold stocks of "Bleeding Madras" and Madras Handkerchief Cloth.

Add the following at the end :

For the failure to give protection to the Harijans of Peddakothapalli village, in Ongole taluk, Guntur district from the Zulum of Caste Hindus.

Add the following at the end :

For the failure in taking effective steps in the murder case of Maddular village, Ongole taluk, Guntur district.

Add the following at the end :

For the failure in arresting the rising prices of commodities, necessary to daily life.

Add the following at the end :

For the failure in distributing assignable waste lands to the landless poor in Repalli taluk.

Add the following at the end :

For the failure in supplying chemical manures to the ryots in time.

Add the following at the end .

For the failure of the Government in forming local bodies to the industrial towns like Kothagudem, etc., to regularise the civic life in these towns

Mr Speaker . Amendments moved.

Sri A. Sarveswararao Sir, I move :

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government to take effective steps to check the rise in prices of food-stuffs.

Add the following at the end .

But regret to note the failure of the Government to introduce statutory rationing in all big cities.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government to introduce informal rationing in Panchayat areas.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of Government to effect nationalisation of trade in food-grains.

Add the following at the end

But regret to note the failure of the Government to take effective measures to control prices and distribution of Kerosene oil.

Add the following at the end :

But regret to note the utter failure of the Government to go to the rescue of the people in draught effected areas.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in strengthening fire-fighting squads and increasing the number of fire-fighting stations in order to minimise the fire-outbreaks in Andhra Pradesh.

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the Government in estimating the loss and damage occurred to the victims of fire-out breaks during this summer in Guntur, Vijayawada, and other places and extending sufficient monetary and material help to the suffering people

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in distributing Banjar lands.

Add the following at the end

But regret to note the failure of the Government in solving the problem of House sites and housing of lean people in general and Harijans in particular in the State.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in making the Centre accept the Anglo-American Commission's recommendation of starting a Steel Plant at Viksakhapatnam.

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the Government to rise the minimum wages fixed by the minimum wages Advisory Boards to Commensurate the rise in the cost of living and set up machinery to implement the recommendation.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in the payment of pensions money in time to the old age pensioners and thereby causing untold sufferings to them for the last about six months.

Add the following at the end.

But regret to note the failure of the Government in extending pension benefits under Andhra Pradesh Liberalised Pension Scheme to the non-teaching employees working in the Municipalities.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in redress the grievances of the hand-loom weavers and protecting them from unemployment due to competition from power loom cloth, imported from other States such as Orissa, Madras, etc.,

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in improving the Leather Industry and the conditions of its employees in Andhra Pradesh.

Add the following at the end .

But regret to note that a large number of Municipalities in Andhra Pradesh deprived of the benefits of administration by the elected representatives of the people.

Add the following at the end :

But regret to note that a show-cause notice has been given to the Chairman, Vijayawada Municipal Council under Section 62, sub-section IV of the Andhra Pradesh Municipalities Act, 1965 by the Government as to why it should not be dissolved simply because that the present Chairman and the ruling group did not accommodate the whims and fancies and idiocracies of small disgruntled Congress group pampered by the State Government

Add the following at the end .

But regret to note the Government did not implement the increase of Rs 3 as D A for all the categories of the village officers though an announcement was made by the Government to that effect when Sri A Sarveswarow and others raised this issue on 1-4-1966 in the Legislature

Add the following at the end .

But regret to note that no time limit is set for the submission of Report by the one man Pay Commission

Add the following at end .

But regret to note that Municipalities are starved since many a year without grants by the State Government for amenities such as water supply, drainage schemes, house sites for Harijans, etc

Add the following at the end .

But regret to note the failure of the Government in getting the consent of the Higher authorities for the latest A P Shops and Establishments Bill

Add the following at the end :

But regret to note that public money is wasted on calling bills for the individual rooms of the M.L.A. Hostel (New) which serve no useful purpose.

Add the following at the end .

But regret to note that no word is said about the R.T.C. Buses which are almost junks that are plyed in West Godavari causing terrible hardships to the passengers

Add the following at the end :

But regret to note that no word is said about the breakdown of electricity supply which has become a daily feature.

Add the following at the end :

But regret to note the failure of the Government in implementing the schemes and protecting the people of Eluru town from floods.

Add the following at the end .

But regret to note the failure of the Government in providing accommodation and seats for the school going children in the schools and preventing the managements from squeezing the donations from parents.

Mr Speaker ;— Amendments moved

Sri G. Bapanaiah ,— Sir, I move

Add t' a following at the end.

Regret to add at the end that Government utterly failed to control the prices of food and other commodities.

Add the following at the end :

Regret to add at the end that Government failed to control the widespread famine calamity in many parts of the State.

Add the following at the end

Regret to add at the end that Government's (both Central and State) delay in the location of the Fifth Steel Plant at Visakhapatnam and the contradicting statements coming out regarding this plant, is nothing but a bluff to deceive the Andhra People.

Add the following at the end :

Regret to add at the end that Government completely complicated the educational system with different curriculams and classes, as Mu'ti-purpose, Higher Secondary, and S.S.L.C and B.Sc, with Old and New Regulations and with forms and classes and standards etc, and with constant changes in respect of examinations, etc.

Add the following at the end .

Regret to add at the end that Government made Hindi compulsory instead of optional from 5th class, with which children have to learn three languages which is highly impossible and teasing.

Add the following at the end :

Regret to add at the end that Government complicated Social and Harijan welfare by shifting all important functions of the Social Welfare Department to Panchayat Samithis.

Add the following at the end:

Regret to add at the end that Government swfully neglected location of house sites for Harijans and Gijjans by changing this

procedure and shifting functions from Social Welfare Officers to Revenue Divisional Officers and to Tahsildar, and from Revenue Department to Panchayat Samithies and finally Social Welfare Officers and Zilla Parishads

Add the following at the end

Regret to add at the end that Government delayed in the handing over the house sites acquired for the Harijans of Chirichintala, Gudivada taluk even after the award was passed and compensation paid to the land owner some four years back

Add the following at the end

Regret to add at the end that Government have been wantonly delaying acquisition of house sites for Harijans and Grijans of China Ogirala village of Gannavaram taluk for the last 20 years

Add the following at the end

Regret to add at the end that Government has failed to implement the minimum wages Act for the agricultural labour throughout the State

Add the following at the end

Regret to add at the end that Government failed to implement the rule of reservation for promotion to all categories of posts for the Scheduled Castes and Tribes according to G.O. Ms. No. 559, dated 4-5-1961. Even though a directive was given to all Departments of the Secretariat to implement the rules and amend the service rules suitably and several questions were raised in the House during Budget Sessions in 1963 and the hon. Chief Minister and the Minister for Social Welfare assured the House that the orders issued in G.O. Ms. No. 559, dated 4-5-1961 would be strictly followed the Department of the Secretariat and the Heads of Departments deliberately defied the orders. The few temporary promotions given in pursuance of the G.O. were reverted to the lower posts after serving in the higher posts for three to four years as the Departments have failed to amend the rules suitably making some ad-hoc provision in the rules to regularise these promotions. It is a pity the rules have been relaxed against Scheduled Castes and Tribes in favour of forward communities

Add the following at the end.

Regret to add at the end that Government failed to integrate the jail rules of Andhra and Telangana in all these 40 years of their term

Mr Speaker,— Amendments moved.

Sri P V. Ramana,— Sir, I move.

Add the following at the end:

But regret to note that the reported refusal by the Prime Minister, during her recent visit in Andhra Pradesh, to accept the recommendation of the Anglo-American consortium to locate the fifth steel plant at Visakhapatnam, has caused serious disappointment

Add the following at the end :

- But regret to note that Government have not ordered in general to provide relief to the people affected by fires, at least at a rate of 50 rupees to each victim, without leaving the descretion to the Collectors.

Add the following at the end .

But regret to note that Government have failed to check hoarding, black marketing and smuggling.

Add the following at the end —

I regret to mention

ప్రభుత్వము వారు, విశాఖపట్నం జిల్లాలో, విశాఖపట్నం మినహా, మిగతా ప్రజానీకమంతటికీ, తలకు నెలకు రెండు కె. జి. బియ్యం మాత్రం యిస్తున్నారు. నెలకు రెండు కె. జి. ల బియ్యంలో బ్రతుకందం యెలాగో ప్రభుత్వానికి తెలియాలి. దీనికి తోడు అమెరికా నుంచి ఏ ఎల్. 480 క్రింద తెచ్చిన పుచ్చిన ఎర్రజొన్నలు బలవంతముగా కట్టబెట్టుతున్నారు. ఈ విధానం యే మాత్రం సమర్థనీయంకాదు పరిస్థితులు యిలాగే కొనసాగితే, ప్రజానీకములో వచ్చు అసంతృప్తికి అకారణముగా పజలు అరాచకానికే ప్రభుత్వం బాధ్యత వహించవలసి వుంటుంది

Add the following at the end .

But regret to note that Government have ordered to introduce crop loan system from 1966 throughout the State and it was stated that loans be determined on the requirements of the crops raised by agriculturists and not at present on the value of the security offered, but in practice Co-operative Central Banks with particular reference to Vizianagaram Co-operative Central Bank, have not distributed crop loans over and above one thousand rupees without mortgage of immovable properties, which is not possible in the case of weaker sections and sub-tenants, which results ultimately, the utter failure of the policy.

Add the following at the end

but regret to note that Government have no crash programme of lift irrigation schemes during 1966-67 except those that were sanctioned in 1965-66. As there is no major irrigation projects in Visakhapatnam district, Government have to consider to sanction more lift irrigation schemes as Chemalapalli, Vadrappalli, Nagavaram, Veduraparti and etc

Add the following at the end :

ఈ సంవత్సరమంతా, ప్రభుత్వం, విశాఖపట్నం జిల్లాలో విద్యుచ్ఛక్తి సృష్టణకు అనుకూలములను తీరలేదు. ముఖ్యముగా గ్రామాలకు వగలు సరఫరా చేయక, రాత్రి పది గంటల తరువాత సరఫరా చేయడము చేత పంటలు, ముఖ్యముగా చొడి, గబ్బి వగైరా చాలా నష్టపోవలసి వస్తుంది.

పంటలకు నీరు అవుసరమయిన కాలంలోనయినా, గ్రామాలకు ఉదయం 6 గంటలనుంచి సాయంత్రం 6 గంటల వరకు విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేయవలయును

Add the following at the end.

but regret to note that Government have not sanctioning loans to all the Burma Refugees Many of them have been refused loans without any justification.

Add the following at the end :

but regret to note that Government have not taken any action to upgrade the subsidized Rural Dispensary at Munagapalle in Visakhapatnam district, even though the Panchayat offered contribution both for recurring and non-recurring expenditure.

Add the following at the end :

but regret to note that Government have not sanctioned protected water supply to Munagapaka village, Visakhapatnam district through an estimate for Rs 1,40,000 was technically sanctioned and as the people are in dire need of it due to insufficiency of water now available

Add the following at the end :

విశాఖపట్టణం జిల్లా, ఆనకాపల్లి లో, జూద గృహములపైన, గ్రామాలలోని కోడి గొట్ట పందెముల పేరులో జరుగు జూదములపైన, రోడ్ల ప్రక్క "పట్టాట" పేరులో గ్రామీణ అమాయకులను మోసము చేయు జూద విధానము పైన, ప్రభుత్వము పరిఅయిన చర్య తీసికోవందున, ఆనకాపల్లి తాలూకాలో పెరిగి పోతున్న అవినీతి, దొంగతనములు అరికట్టవందుకు.

Add the following at the end

but regret to note that Government have to amend G.O. Ms. No 425, dated 14-11-1961 about the payment of old-age pensions, as the present G.O obstructing the District Treasury Officers to make payments to old-age pensioners, regularly every month if he does not receive money order coupon of the last payment from the postal department.

Add the following at the end

but regret to note that Government have to order to include all the roads proposed by the Visakhapatnam Zilla Parishad to include in the Master Plan of Sugarcane Cess Scheme.

Add the following at the end.

but regret to note that Government have not taken any action to repair the road and culverts of Anakapalli-Pudimadaka road in Visakhapatnam district, with a special reference to 4 1/2 mile.

Add the following at the end

but regret to note that Government have not completed the liquidation work of the Munagapaka Co-operative Stores under Anakapalli Co-operative Deputy Registrar in Visakhapatnam District though all formalities have been completed long ago.

Add the following to the end

but regret to note that Government have not repaired Culvert No 1450 on Grand Trunk Road at 460th mile at Bayyavaram of Visakhapatnam district, due to which some acres of land are being submerged every year and ultimately causes loss to crops

Add the following at the end :

but regret to note that Government have to examine and pass orders to exempt the Madhuravada Quarry Workers Co-operative Society from payment of Sales Tax.

Add the following at the end

but regret to note that Government have not taken any proper steps to keep the King George Hospital at Visakhapatnam free from insects (as cockroaches, etc), proper supply of water specially to Rajendraprasad Ward, to stop smuggling of food (as milk, rice eggs, etc) supplied to patients and to put an end to consultation fees which is in practice for admission.

Add the following at the end .

but regret to note that Government failed to give sanction for the repairs of the godown of the Munagapaka Co-operative Society, which is long pending with the department and due to delay the building may collapse in course of time which causes heavy loss to the society

Add the following at the end

but regret to note that Government neither sanctioned nor refused the layout No 633 in Visakhapatnam Municipality since 1958 on pretext of an unauthorised burial ground. In this connection I have to mention that Government have sanctioned another layout which has the same objection. It is not fair on the part of the Government to pass orders discriminately.

Add the following at the end .

but regret to note that the duty of rectification party to rectify survey defects, working at Munagapaka in Anakapalli taluk, Visakhapatnam district, be extended to the villages of Prechemudu estate villages where there are numerous survey defects.

Add the following at the end :

but regret to note that

ప్రభుత్వము వారు, విశాఖపట్నం జిల్లాకు, అవుసరం మేరను ఎర్రావులు సరఫరా చేయడము లేదు, చేసినవయినా సకాలంలో సరఫరా కాబడలేదు. అమోనియం నల్ఫేటు దొంగ మార్కెటులో 140 రూపాయలకు, యూరియా 80 రూపాయలకు అమ్మబడుచున్నవి. సరఫరా చేయు యెరువులు ఫరిఅయిన కాలంలో, సరి అయిన పంటలను సరఫరా చేయకపోవుట చేత అవుసరం లేనివారికి, అవ్వులు పేరుతోను యితరత్రాగా యివ్వడిము చేత వారు దొంగ మార్కెటులో అమ్మివేయుచున్నారు.

Mr. Speaker : Amendments moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya Sir, I move.

Add the following at the end :

but regret, that no mention was made about the appointment of the Official Language Implementation Committee

Mr. Speaker : Amendment moved.

Sri A. Venkateswara Rao Sir, I move

శీర్మానమునక చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి. పాలకవర్గ పార్టీవారు పోలీసు అధికారుల అండ దండలతో వరంగల్ జిల్లా మవేశ్వరం గ్రామంలో జరిపిన స్త్రీ మానబంగాలు, హత్యలు, లూటీలు, ఇతర అమానుష కృత్యాలను పేర్కొని ఖండించనందుకు విచారిస్తున్నాం. కాని పాలకవర్గ పార్టీ వారు యీ మధ్యకాలంలో ఖమ్మం జిల్లాలో జరిపించిన హత్యలను, హింసా కాండను కప్పిపుచ్చడంకొరకు స్థానిక పోలీసువారు జరుపుతున్న వక్ర వాత వైఖరిని ఖండించడంలో విఫలత చెందినందుకు విచారిస్తున్నాం. కాని పంచాయితీరాజ్ వ్యవస్థకు సంబంధించిన జిల్లాపరిషత్తులు, పంచాయితీ సమితుల నిధులను, వాహనాలను పాలకవర్గ పార్టీవారు తమపార్టీ అవసరాలకు విచ్చలవిడిగా ఉపయోగించుకోవడం, రాజకీయ కక్షతో ప్రతిపక్షాలకు చెందిన రైతులకు తదితర ప్రజలకు చట్టసమ్మతంగా ఇవ్వవలసిన సౌకర్యాలనుగూడ ఇవ్వనిరొకరించడంలాంటి ప్రజాస్వామ్య వ్యతిరేక చర్యలను ఖండించినందుకు విచారిస్తున్నాం. కాని రూపాయి విలువను తగ్గించడం ద్వారా జీవితా అవసర వస్తువుల ధరలు పెరుగుటకు అవకాశమును కల్పించి ప్రజల జీవన వర్గీకరిని దుర్భర పరచటం, దేశ ఆర్థిక పరిస్థితిని అధ్వాన్న పరచి అమెరికన్ సామ్రాజ్యవాదుల అడుగులకు మడుగులొత్తు విధానంను అనుసరించడం ద్వారా భారత ఆర్థిక రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకే భంగం కలుగు రీతిగా సంచరించిన కేంద్ర ప్రభుత్వ చర్యను ఖండించడంలో విఫలత చెందినందుకు విచారిస్తున్నాం.

Mr. Speaker —Amendements mov.d.

శ్రీ ఎన్. మోహన్ రావు:— శీర్మానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి. అనావృష్టి, సహాయక చర్యలు అనే పేరాలో శ్రీ వ. భంకర్ వరంగల్ తాలూకాను కరువు ప్రాంతంగా చేర్చినందుకామ అభినందనలు.

9 వ లైన్ లో వరంగల్ తాలుకా మొత్తంగా భూమిశిస్తు మాఫీ మరియు కంచెలకు కూడా శిస్తు మాఫీ ప్రకటించినప్పటికీ గ్రామాల్ని పట్వారీలు బకాయి వసూలు ముఖ్యంగా పల్లగుట్ట గ్రామంలో నిర్బంధంగా వసూలు చేసినందుకుగాను. ఏర్పాటుగా భావించవలసివస్తున్నది. అందుచేతనే నిరాధారులైన ఆ కాండిశీకుల లోన్ అప్లికేషన్స్ సంవత్సరాలతరబడి ఆఫీసులలో (అటు సెక్యూరిటీ సర్టిఫికేట్లు రాక యిటు లోన్స్ కాంక్షన్ కాక) మూలుగుచున్నవి. తద్వారా ఏ వృత్తి లేక అనేకులు మాడిపోవుచున్నారు. కాబట్టి అట్టి పరతులను విధించకుండా డబ్బు తీసుకొను వారియొక్క పర్సనల్ సెక్యూరిటీపై లోన్స్ యిప్పించేందుకు అన్ని జిల్లా అధికారులకు ఉత్తర్వులు పంపనందుకు పిచారిస్తు వల్లిమ గోదావరి జిల్లాలో యిట్టి అభ్యంతరాలు వచ్చినందున ప్రభుత్వదృష్టికి తెస్తూ రక్షణ చర్య తీసుకొన నందుకు నిరసిస్తూ.

Mr. Speaker Amendments moved.

Sri Vavilala Gopalakrishnayya Sir, I move.

శీర్షానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి. అయితే తెలుగు అధికార భాషగా ఈ సంవత్సరం అక్టోబరు 1 వ తేదీ అంటే ఆంధ్ర రాష్ట్రపతరణనాడు ప్రారంభించుతామని ప్రకటన చేయనందుకు విచారం తెలియ జేయుచున్నాను. శీర్షానమునకు చివర యీ క్రింది విషయమును చేర్చాలి. అయితే నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టు ఆయకట్టుదారులకు యీ సంవత్సరం పంటకు నీరు యివ్వలేకపోగా రైతులు పొలాలు చదును చేసుకోలేదనే కారణంతో భూమి తనఖా జ్యాలంకుద్వారా యిచ్చే అప్పులు ఆవివేయడమే కాకుండా, యివ్వబడిన వాటిని మరి తిరిగి వాపసు యిచ్చివేయవలసిందిగా రైతులపై నేస్తున్న నిర్బంధాన్ని ఉదహరించనందుకు విచారపడుతున్నాను.

Mr. Speaker Amendments moved.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ.—అధ్యక్షా, మిగతావాళ్లకు 10.00 ఇవ్వవచ్చునా, ఇవ్వకూడదా అనేది కాదు. నిన్న నాపేరు వ్రాసి తరువాత కొట్టేశారు. ఎరిమకు కొట్టేశారో తెలియదు.

Mr. Speaker: We will finish the Markets Bill if necessary by sitting in the evening. The Chief Minister has no objection for some Members to speak. The Chief Minister will give reply tomorrow so that we can give an opportunity to other members to speak. Everybody will get an opportunity. In the Legislative Council the Finance Minister will be giving his reply to-day.

శ్రీ పి. సుబ్బయ్య.—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి అడ్రెసుగురించి amendments మి. టె. ఆదినారాయణరెడ్డిగారు నేను కలిసి ఇచ్చినాము. కాని వి. కె. ఆదినారాయణ రెడ్డిగారి పేరుమాత్రం చదివాకు. నాపేరుకూడా ఉన్నదండి.

Mr. Speaker —Yes. The amendments of the hon. Member have been moved.

Sri K. Brahmananda Reddy —So I shall be making my reply tomorrow.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ — మేము leader of the opposition గారిని కూడా మీ తరపున ప్రార్థించుకొంటున్నాము, మాకు ఈ వేళ అవకాశము ఇవ్వమని.

Mr. Speaker —I suppose winding up Mr. Sri Krishna will speak last.

శ్రీ టి. కె. ఆర్. శర్మ — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి అడ్రసుగురించి చెప్పడన్నారు గవర్నరుగారి అడ్రసుగురించి అంటూనే వెంటనే రాజ్ ఫవన్, ప్రైడరాజాద్ అన్నారు అది ఏవిధంగా fact గా ఉన్నదో అంతకంటే మించి ఈ గవర్నరుగారి అడ్రసులో మిగతా ఏదీ కొత్తది ఉన్నదంటేదు. ఇది గతంలో జరిగినటువంటివాటికి ఒక narration లాంటిది, ఒక చిన్న diary లాంటిదిగా మాత్రమే కన్పడుతున్నది. కాని ఈనాడు ప్రజలను ఎదుర్కొనేటటువంటి ప్రధాన సమస్యల విషయంలో ముఖ్యంగా సూచించవలసినటువంటి పరిష్కార మార్గాలు దీనిలో లేకపోవడం చాలా శోచనీయమైన విషయం. అధ్యక్షా, ఈ సందర్భంలో ముఖ్యంగా నేను ఒక విషయం ప్రభుత్వద్వారా తీసుకురాదలచాను మొన్ననే రెండు పెద్ద మేళాలు, Congress conferences జరిగినాయి. ఒకటి కాకినాడలో, రెండవది చీరాలలో, మూడవది ఇక్కడ తెలంగాణాప్రాంతములో ఈ Congress conferences బ్రహ్మాండంగా జరిగినాయి ఈనాడు మొత్తం దేశంలో ఉండేటటువంటి పరిస్థితి చూస్తే, లిండి లేక అలమటిందేటటువంటి ప్రజానీకం ఆకలితో మరణించేటటువంటి పరిస్థితులు ఉన్నాయి ఇదిగాక, ఈవాటివరకు వర్గాలు లేక వంటలు వండుతాయో లేదో అనేటటువంటి ఆందోళనతో ఆక్రందించేటటువంటి పరిస్థితులు ఉంటే, వీటన్నింటినీ అవహేన్యం చేసినట్లు, నవ్విస్తట్లు కాకినాడలో వేసినటువంటి ఆ సమావేశంలో వేదికలు వాటికోసం పెట్టినటువంటి ఖర్చు, అక్కడ జరిగినటువంటి తిండ్లు మొదలైనవాటినిగురించి చూచినట్లయితే, నిజంగా ప్రజలు ఒకవైపు చచ్చిపోతూవుంటే, మరి పరిపాలించేటటువంటివారి పక్షము ఈనాడు ఏమీ చేస్తున్నారని ప్రజలు తీవ్రంగా కళ్లు తెరిచిచూస్తే ఉండేటటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఆ కాకినాడ ముఖద్వారానికి 10 వేల రూపాయలు ఖర్చుపెట్టి నట్లు నాదగ్గర భోగట్టా ఉన్నది. ఆ మహాసభలు జరిపించేటటువంటివాళ్ళు కొన్ని లక్షలు ఖర్చుపెట్టారు. అధ్యక్షా, ఒకవైపు తిండిలేక ప్రజానీకం చనిపోతూవుంటే, మరొకవైపు పరిపాలించేటటువంటి పక్షమువాళ్ళయొక్క పార్టీ సమావేశాలకు ఈవిధంగా ఖర్చుపెడుతూ ఉన్నారు. కాని, గవర్నరుగారి అడ్రసులో ఏమో పొదుపు, పొదుపు అంటూ, ఈ పొదుపును ఏవిధంగా అమలుజరుపుతున్నారంటే, ప్రభుత్వంలో ఉండేటటువంటి చిన్న చిన్న ఉద్యోగులనుమాత్రం కత్తిరింజే వద్దని అవలంబించి దీనిని పొదుపుక్రిందికి తక్కు కడుతున్నారు. మరి ప్రజలయొక్క డబ్బును ఈవిధంగా దుర్వినియోగం చేసేటటువంటి వద్దతిన్న ఈనాడు పరిపాలన ఖర్చుకుంటూ వచ్చుకుండా దీనిని గురించి ప్రజలు, అలోచించుకోవలసిన అవకాశం

ఏర్పడుతున్నది. అధ్యక్షా, ఇదికాక, మొన్న ప్రధానమంత్రిగారు ప్రైవేట్ రాజాదుకు రావడం తటస్థించింది. ఇక్కడనుంచి ఆంధ్రరాష్ట్రంలో పర్యటన సాగించడం తటస్థించింది విజయవాడలో ప్రధానమంత్రిగారు ఉండబలమవుతున్నది, 4 గంటల stay కోసము అక్కడ వుండేటటువంటి P W D. బంగళాకు repairs చేయడముకొరకు 50 వేల రూపాయలకు పైగా ఖర్చు పెట్టారు. రెండవది, అధ్యక్షా, ఒక boat villa గా తయారు చేసేదాని కోసము, యింకొక boat ను condemn చేశారు ఆ condemn చేసినటువంటి boat వల్ల boat వల్ల 50 వేలు రూపాయలు నష్టము. మరి కొత్తగా boat ను అది ఒక glass మహల్ లాగా తయారు చేసే కోసం ఒక లక్ష రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం జరిగింది. ఒక వైపు బెజవాడలో కొద్ది దినాల క్రిందటే నూర్ల కొలది ఇళ్లు దగ్గమై ప్రజలు తిండి లేక చచ్చి పోతూ ఉంటే, ఒక వైపు వాళ్లు కొంపలు ఏమీ లేక వాళ్లు బాధ పడుతూ ఉంటే, ప్రధానమంత్రిగారిని ఆహ్వానించడం కోసం, కొన్ని గంటల stay కోసం, లక్షలాది రూపాయలు ఖర్చు పెట్టడం చాలా అక్రమమని, అన్యాయమని అంటూ అక్కడ స్థానికంగా ఉండేటటువంటి ప్రతి వజ్రాలు ప్రదర్శనలు జరిపినారు. వాళ్లు నల్లజండాలు తీసుకొని వస్తే ఈ ఖర్చు సక్రమమైనటువంటిది కాదు. ఇది దుర్వినియోగము అంటూ దాదాపు ఒక వెయ్యి మంది రాజకీయ ప్రతిపక్ష కార్యకర్తలు, సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ ప్రధాన కార్యదర్శి వగైరాలు జొన్నలగడ్డ రామలింగయ్యగారి లాంటి ప్రజా నాయకులు ఆ ప్రదర్శనలు చేస్తే, వాళ్లందరిని అటకాయించి పోలీసులు దౌర్జన్యం చేసి ఇద్దరి సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలను ఆవేశ నిలదీచేశారు. అధ్యక్షా, కర పత్రాలు వేస్తే, వాటిని పంచనివ్వలేదు. నల్ల జండాలు చూపిస్తూ ఉంటే, వాటిని గుంజుకొని అక్కడ ఉండేటటువంటి కార్యకర్తలను తోసివేసి వారిపైన దౌర్జన్యం పోలీసులు చేశారు. కనీసం ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో అయ్యా మీరు చేస్తూ ఉండేటటువంటిది సక్రమమైంది కాదు, ఇది దుర్వ్యయం అని చెప్పుకోడానికి ప్రదర్శనలు చేసుకోడానికి కూడా, ఉండేటటువంటి పరిస్థితులను ప్రధాన మంత్రికి ఎరుపరుచేదానికి కూడా ప్రజలకు అవకాశం కల్పించకపోతే మరి దీనిని ప్రజాస్వామ్యం అని ఏ విధంగా అనాలో నాకు బోధ పడడం లేదు. ఇక్కడ ప్రైవేట్ రాజాదులో కూడా ప్రధానమంత్రి వచ్చినప్పుడు ఒక మూడు slings తో జరిగినటువంటి instance కూడా తమ దృష్టికి వచ్చి ఉంటుంది. ఇక్కడ మూడు slings తో సంయుక్త సోషలిస్టు పార్టీ కార్యకర్తలు ప్రదర్శనలు సాగించారు అదేమిటంటే, రూపాయి పలువ తగ్గిందని, ధాన్యం ధర పొచ్చిందని, ఈ విధంగా ఉండేటటువంటి పక్షంలో ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీ గారు ఉన్నచోటే ఉండి కదలిక అనేటటువంటిది లేనటువంటి పరిస్థితిలో ఉన్నదని ఆ slings తో ఇక్కడ ఒక ప్రదర్శనం చేసేదానికి ఇక్కడ ఉండేటటువంటి సంయుక్త సోషలిస్టు కార్యకర్తలు ప్రయత్నిస్తే వాళ్లను చిదగగొట్టారు ఇక్కడ only కార్యదర్శిగా ఉండేటటువంటి శివల శింగారి అనే ఆయన యొక్క అంగీకరి ఒక Su Insp. పట్టుకొని మీద పడి చించేశాడు. అది చాలా అసహ్యమైన పరిస్థితి. అక్కడ ఉండేటటువంటి కార్యకర్తలను కొట్టారు. మంత్రిగారు, కాపువులుగారు, చాలా దిగ్భ్రాంతిగా చూస్తున్నారు.

నాకు తెలుసు, వారికి ఈ విషయము తెలిసి ఉండదు ఎందుకంటే, ప్రధాన మంత్రికి వ్యతిరేకంగా ఏమైనా జరిగితే, దానిని *pariah* చేసేటటువంటి పరిస్థితులలో మన దిన పత్రికలు దానిని ప్రకటించేటటువంటి పరిస్థితులలో లేవు. కాబట్టి మంత్రిగారికి గాని ఇంకెవరికైనా గాని తెలియక పోవడంలో ఆశ్చర్యం ఏమీ లేదు. ఇప్పుడు ఉండే ఈ పరిస్థితులలో, ఈ ప్రజాస్వామ్యంలో ఇంకా ఏదో పోలీసు చాలా బలవత్తరంగా ఉంది. ఏమీ జరగడం లేదు, అని ఏవో పాతకాలంలో చెప్పేటటువంటి ధోరణిలో ఇవన్నీ అవధాలు అనేటటువంటి *stagnation* తీసుకోవడం ఆనేది సబబో లేక నీతో ఏమో బోధపడడంలేదు శ్రీమతి ఇందిరాగాంధీగారు యీ ఊరికి వస్తే వారికి చాల గౌరవపూర్వకాలు చూపించవలసిన పరిస్థితిలో మన ప్రభుత్వ సమాచార శాఖవారు వాల్ పోస్టర్లు తయారు చేయించి ప్రతి లేంప్ పోస్టుకు అంటించారు, అవి చూస్తే—చాల శాధ పడి చెబుతున్నాను—నా ప్రక్కన ఉన్న ముగ్గురు మిత్రులు అవి చూచి ఏమి నీనిమా ఉన్నది అది అని అడిగే పద్ధతిలో ఉన్నవి. ఆమెయందు గౌరవం కలిగేట్టు భారతదేశ ప్రధానమంత్రి మీద సదృశి కలిగే పద్ధతిలో ఉండేట్లు వాటిని తయారు చేయాలిగాని ఏ ఖటావ్వాయిల్స్ అడ్వర్టైజ్ మెంటులాగానో, సినిమాస్టార్లు అడ్వర్టైజ్ మెంటులాగానో తయారు చేసి వాల్ పోస్టర్లు అంటిస్తే అవి ప్రధానమంత్రి గౌరవానికి భంగకరముగా ఉన్నవని మనవి చేస్తున్నాను.

ఈనాడు డీవాల్యుయేషన్ గురించికూడ మిత్రులు మాట్లాడారు దీనిని గురించి శ్రీ డేక్ ముఖ్ గారు చెప్పినది చదువుతాను—“*valuation has become a virtue, but it is liable to be avoided if the administration of the country has been handled more judiciously*” ఇంతకంటే వేరే సర్టిఫికేటు మన ప్రభుత్వానికి అవసరం లేదని మనవిచేస్తున్నాను. ఇంకొకటి కూడ వారే చెప్పారు—“*we are far beyond currency. We have been living more on things that have been given out by other countries*” కాబట్టి బయటి దేశాలమీద ఆధారపడి వారినుంచి తెచ్చుకున్న డబ్బు దుర్వ్యయం చేయబడి డీవాల్యుయేషన్ కు కారణమైతే యింకా వీరు పరిపాలన సాగించడం అసహ్యమని మరొక నిదర్శనం అవసరం లేదని మనవిచేస్తూ నెలపు తీరు కుంటున్నాను.

శ్రీ వి. వి. కృష్ణారాజు (తుని).—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు యీ సభా వేదిక మీద యిచ్చిన ఉపన్యాసంగురించి—గతంలో రాష్ట్రస్థాయిలో జరిగిన కార్యక్రమాలు, వర్తమానంలో జరగవలసిన పనులు, భవిష్యత్తులో రాష్ట్రం ఏ స్థాయిలో అయితే పరిపాలనా సౌష్టవం కలిగి సుస్థిరంగా ఉంటుందో అందుకు చేసిన సూచనల సందర్భంలో వారిని హృదయపూర్వకంగా అభినందిస్తున్నాను. కాని ప్రస్తుత చర్యలో పోదర సభ్యుల ధోరణి చూస్తుంటే రాష్ట్ర పురోభివృద్ధిని ఆకాంక్షించే సూచనలు ఏమీలేవు. కాంగ్రెసుచేసే పరిపాలన వలన దేశానికి ఏ విధమైన ప్రయోజనం లేదనీ, ప్రస్తుత ప్రమాద పరిస్థితులదృష్ట్యా చూస్తే ప్రభుత్వం రాజీనామా యిచ్చి వెళ్ళిపోవాలని కొందరు సభ్యులు సూచిస్తున్నారు. కాంగ్రెసు ప్రభుత్వం యీసాడు భారతదేశాన్ని పరిపాలించే

సందర్భంలో జనాభానుబట్టి చూచినా, వైశాల్యాన్నిబట్టి చూచినా మాటికి 70 మంది పేదవారుగా ఉన్న యింత పెద్ద దేశంలో స్వతంత్రం వచ్చిన గత 17 సంవత్సరాలలో సాధించిన అభివృద్ధి గూస్తే—రష్యావారుగాని, అమెరికావారు గాని పెద్దపెద్ద దేశాలవారు వచ్చి చూచి ఎంతో నూతన చైతన్యంతో భారత దేశం పురోగమిస్తోందిని ప్రశంసలు చేస్తున్న సందర్భంలో మన సోదర సభ్యులు—రాజకీయంగా విభిన్న దృక్పథాలతో ఉండవచ్చునుగాని—అలాంటి బాధాకర మైన ఉపన్యాసాలు చేయడం న్యాయంకాదు ఈనాడు ఆర్థిక పరిస్థితులను పురస్కరించుకొని కాంగ్రెసు సంస్థయందుండే గౌరవ ప్రేమాతిశయముచేత పరాయి దేశములవారు మనతో అన్నివిధాల సహకరించే సదుద్దేశంతో ఉన్నారంటే అది కాంగ్రెసు ప్రతిష్టవల్లనేని చెప్పక శక్యం. దేశానికి స్వతంత్రం సంపాదించి దాస్య విముక్తి చేసిన మాతృసంస్థ కాంగ్రెసు విషయంలో పదేపదే యిలాంటి దుష్ప్రచారం చేయడం న్యాయంకాదని చెబుతున్నాను.

ఇప్పుడు రూపాయి విలువ తగ్గించిన కారణంగా ఇక్కడ చర్చలలో రూపాయినుంచి గోంగూరవరకు చర్చలు జరుగుతున్నవి. ఇది కేంద్రస్థాయిలో ఉండే ఆర్థిక శాస్త్రవేత్తలు, నిపుణులు, రాజ్యాంగ పరిజ్ఞాతలు యీ విషయాలు చర్చించి చేయవలసిన కార్యక్రమంగాని దానిని గురించి ఇక్కడ కాలం వినియోగించి గోంగూర కథలోకి దిగడం శుభకు గౌరవప్రదం కాదని మనవిచేస్తున్నాను.

మనకు ఆహార సమస్య ప్రధానమైనటువంటిది. మన రాష్ట్రం ఇదివరకు అనేక మంది పెద్దలచేత “ఆంధ్ర-అన్నపూర్ణ” అని కొనియాడబడుతున్నది. కాని కొన్ని కారణాలచేత మన రాష్ట్రంలోకూడ కొంత ఊమ పీడిత ప్రాంతం ఉండుటచేతనూ గత సంవత్సరం పంటలేక కగవు ఏర్పడిన కారణంచేతనూ ప్రజానీకం ఆందోళన చెందియున్న మాట నిజం. అయినప్పటికీ రాష్ట్రాభివృద్ధికి కేంద్ర ప్రభుత్వ ఆర్థిక సహాయం అవసరమైన కారణంచేత వారి సలహాను పురస్కరించుకొని ముఖ్యమంత్రిగారు పొరుగు రాష్ట్రాలకు ఆహారం సరఫరా చేయుటకోసం వచ్చుకొన్నమాట వాస్తవం అయితే ప్రస్తుత పరిస్థితులదృష్ట్యా శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జోన్ పెట్టి తూర్పు, పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలు చేర్చనందున ఈ సంవత్సరం వర్షాభావంవల్ల యిబ్బందులు కలిగినవి. శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం, తూర్పు పశ్చిమగోదావరిజిల్లాల upland areas లోని ఊమపీడిత ప్రజానీకానికి సక్రమమైన ధరలను సకాలంలో ఆహారాన్ని సరఫరా చేయడం ప్రభుత్వ కర్తవ్యం అట్టి పరిస్థితులలో ఆ జిల్లాలలో ఉండే కూలీనాలి జనానికి సకాలంలో సరఫరా చేయుటకు తూర్పు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలనుకూడ చేర్చి ఒక్క జోనుగా పెట్టితే ఈ రెండు జిల్లాలలోని పంటనుకూడ నాలుగు జిల్లాలలోని ప్రజలు వినిగించుకుంటూ ప్రభుత్వం ఇచ్చిన షోమీలను పురస్కరించుకొని కేంద్రానికికూడ సప్లయిచేయవచ్చునని పదేపదే శ్రీకాకుళం, విశాఖపట్నం జిల్లాల ప్రజలు ఎన్నోవిధాల ప్రభుత్వాన్ని ఆర్తిస్తున్నారు. అది అనంద్యవల్ల అక్కడి ప్రజలు నిరాశులై సకాలంలో ఆహారం చేకూర్చుకోలేక బాధపడుతున్నారు అని మేముకూడ ప్రభుత్వానికి సేద్యంధాము. అ నాలుగు జిల్లాలు జోనుగా కలిపితే ప్రజలబాధ తగ్గి ఉండవచ్చునని చెప్పాము. ఇంతవరకు

జరగలేదు. ఆ 4 జిల్లాలు జోనుగా కలపాలని తమద్వారా మనవిచేస్తున్నాను. Transplantation begin అయినది బసంగి యింకాకొన్ని ధాన్యాలు సెప్టెంబరు ఆఖరుకి వస్తాయి నవంబరుకు తిరిగి మనకు paddy harvest అవుతుంది. తప్పనిసరిగా ప్రజలు కోరినప్రకారం ఆ జిల్లాలు ఒక జోనుగా కలపాలని కోరుతున్నాను. బార్ద్రులో తుని తాలూకా ఉన్న కారణంచేత అక్కడి ప్రజలు అనేకరకాల బాధపడుతున్నారు గనుక ఎలాంటి అనుమానాలు అసిందర్బాలు జరగకుండా ఆ 4 జిల్లాలు ఒక జోనుగా కలపడం సమంజసమని సద్భావ్యమని మనవిచేస్తున్నాను

19, 20 తేదీలలో తిరవతిలో మహారాష్ట్ర, మైసూరు, మద్రాసు, మన రాష్ట్రంవారు కలిసి శాశ్వత జామనివారణ పథకం రూపొందించే విధానం మీద చర్చ జరిగినమాట వాస్తవం ఆ చర్చలుచూస్తే రాయలసీమ, తెలంగాణాలో కొన్ని ప్రాంతాలుగురించి వారు చర్చించి దానికి శాశ్వత కరువునివారణ పథకాలు రూపొందించే పరిస్థితులు కనిపించాయి ప్రతి మూడునాలుగు సంవత్సరములకు దుర్భర జామ పరిస్థితులు విలయతాండవముచేస్తూ కరువుతో పీడింపబడే శ్రీకాకుళ విశాఖ, తూర్పు పశ్చిమగోదావరి జిల్లాలలోని అలాండ్ ని కొండప్రాంతాలను వారు ఎందుక విస్మరించారో తెలియక ఆ ప్రాంతాలలో ప్రజలు ఆశ్చర్యంతో విచారంతో యీ ప్రభుత్వం వంక చూస్తున్నారు. గత సంవత్సరం ఆ ప్రాంతంలో దుర్భిక్ష పరిస్థితులు ఏర్పడినప్పుడు మన ముఖ్యమంత్రి గారు, రెవిన్యూ మంత్రిగారు రాజమండ్రి ఆ పరిసరప్రాంతాలుచూసి, అక్కడి ప్రజలకు బావులు త్రవ్వించి నీరు సప్లయచేయించటానికి బావులకు సబ్సిడీ లోన్స్ ఇస్తూ, పశువులకు గ్రాసం గడ్డి సప్లయచేస్తూ, ఎంతో దయాహృదయంతో అక్కడి వారికి సహాయం చేసినమాట వాస్తవమే. రాయలసీమ తెలంగాణా ప్రాంతాలలో శాశ్వత జామ నివారణ పథకాలు ఏర్పాటుకు ఆలోచిస్తున్న ప్రభుత్వం యీ సందర్భంలో దుర్భిక్ష పరిస్థితులు విలయతాండవం చేస్తున్న ఆ నాలుగు జిల్లాలలోని అవ్ లాండ్ ఏరియాలను విస్మరించినందుకు అక్కడి ప్రజలు బాధ పడుతున్నారన్న విషయాన్ని నేను ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. రాజమండ్రి తాలూకాలో చేగళ్లనాడులో 80 వేల రూపాయలు ప్రభుత్వం శాంక్షన్ చేసి, వర్షాకాలం ప్రారంభమైనప్పటికీ— యీనాటికి ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు దాహోదకానికి ట్రాక్టర్ మీద, బస్సులలో, బండలమీద నీరుసరఫరాచేస్తున్నారంటే ఆ ప్రాంతంలోని పరిస్థితులు ఎంత దుర్భరంగా ఉన్నవో గమనించాలి. తూర్పు గోదావరి జిల్లాలో 15 గ్రామాలకు ఇప్పటికి నీరు బండలమీద సరఫరాఅవుతున్నది. ఆ ప్రాంతాలలో తొలకరి రోజులలో వర్షాలు వడక, జామపరిస్థితి వస్తుంది అక్టోబర్, నవంబరు మాసాల్లో వార్త ఈస్ట్ మాన్ మాన్ వచ్చినపుడు అధికవర్షాలు వడి డెల్టాప్రాంతమంతా వరదలవల్ల ముంపు ఏర్పడి పంటలకు, పశువులకు నష్టం వాటిల్లటం జరుగుతున్నది. ఇటువంటి అవరోధాలు జరుగుతుంటే ఆ సాగుగు జిల్లాలలోని అవ్ లాండ్ ఏరియాలగురించి ప్రభుత్వం ఎందుకు విస్మరించింది అని ఆశ్చర్యంగా ఉంది. శాశ్వత జామనివారణ పథకాలు అమలుజరగటంలో ప్రాంతీయ ధృక్పథంతో చూడకుండా, తప్పనిసరిగా ఎక్కడైతే అప్పుడనే పరిస్థితులు ఉన్నవో, ఆ ప్రాంతాలన్నీ ప్రభుత్వం గుర్తించాలని మనవిచేస్తున్నాను

గవర్నర్ గారు తమ ఉపన్యాసంలో ఈ సంవత్సరం 650 గ్రామాలకు విద్యుచ్ఛక్తి ఇస్తామని చెప్పారు ప్రస్తుత పంచాయితీరాజ్ పరిపాలనలో ఎంతోమంది గ్రామాలలో సబ్సిడీ వెల్స్, బోరింగ్ వెల్స్ ద్వారా తమ ఖర్చు, వృత్తి కలిగించు కొని జీవనం సాగించుకొంటున్నారు. వారికి అందుకుగాను ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేయమంటున్నాము. ఎలక్ట్రిసిటీ సరఫరా చేయటానికి ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారు వారినుండి ఆవృకూడ అడిగారు. అవ్ లాండ్ ఏరియాలో హార్వెస్టర్ కు 5 రూపాయల చొప్పున, డెల్టాలో 10 రూపాయల చొప్పున అక్కడి ప్రజలు ఆవృకూడ యిచ్చి ఉన్నారు. కాబట్టి ప్రాంతీయ ధృక్పథంతో కాకుండా, అవ్ లాండ్ ఏరియాలలో, అవరోధాలు ఉన్నచోట్ల, ప్రజలు ఉత్సాహంతో సబ్సిడీ వెల్స్, బోరింగ్ వెల్స్ తీసుకొన్నచోట్ల, ఎలక్ట్రిసిటీ బోర్డువారికి ఆవృలు యిచ్చినవారికి— ఎలక్ట్రిసిటీ యివ్వటానికి ప్రెయారిటీ ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

మనకు సికింద్రాబాద్ కేంద్రంగా సౌత్ సెంట్రల్ రైల్వే జోన్ రాబోతున్నది. అది మన ముఖ్యమంత్రి గారు చేసిన ఘనవిజయము. అయితే దానివల్ల మనకు ఎక్కువ ప్రయోజనము కలుగకుండా, ఇదివరకు కలిగిన అవరోధాలు మరింత ఎక్కువకలిగే పరిస్థితులు కనుపిస్తున్నవి. పరిపాలనా సౌలభ్యం నిమిత్తమని సెంట్రల్, సదరన్ రైల్వే జోన్ నుండి కొన్ని ప్రాంతాలు విడదీసి కొత్తజోన్ ఏర్పాటుచేస్తున్నారు. కాని దానిలో గుంతకల్ డివిజన్, గూడూరు-గుమ్మడిపూడి 100 కిలోమీటర్స్ లైన్ - సదరన్ జోన్ లోనే ఉంచటానికి నిర్ణయించటం సరైనదికాదు. దానివల్ల ఆ ప్రాంతంలోని ప్రజలకు, వర్తకులకు చాలా ఇబ్బంది కలుగుతుంది. దానివల్ల ప్రభుత్వానికికూడ నేల్ టాక్స్ వగైరాలలో నష్టం కలుగుతుంది. తిరుపతి వెళ్లే యాత్రికులకు యిబ్బంది కలుగుతుంది. ఈ విషయంలో కేంద్ర ప్రభుత్వం అన్యాయం అక్రమం చేసిందిగనుక, యీ కొత్త జోన్ లో చేర్చవలసిన వాటిలో చాలా అన్యాయాలు, అక్రమాలు జరిగినవని, కుచ్చితమైన బుద్ధితో కొన్ని ప్రాంతాలు యిందులో కలపకుండా చేయటం సరైనదికాదని, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ఉన్న రైల్వేలైన్స్ అన్నీ యీ కొత్తజోన్ లోకి వచ్చేటట్లు చేయాలని కోరుతూ మన శాసనసభలో ప్రభుత్వం తప్పుకుండా ఒక తీర్మానం పాస్ చేయాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇటువంటి విషయాలు ఇక్కడ చర్చించుకోవటం సమంజసం గనుక, ఇటువంటి తీర్మానం ఒకటి పాస్ చేసి, మన ప్రభుత్వంద్వారా కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని అభ్యర్థించి, యీ విషయంలో మన కోర్కెలు సఫలం చేసుకొని తద్వారా మన రాష్ట్రంయొక్క ఆర్థికస్థాిమతకు వ్యాపార సంజ్ఞామానికి, వర్తకాభివృద్ధికి కృషిచేయాలని ప్రభుత్వానికి తెలియ జేస్తున్నాను.

శ్రీ జి లచ్చప్ప :—అధ్యక్షా, గవర్నర్ గారి స్పీచ్ కురించి నేను పాచ్చు చెప్పగలిగింది ఏమీలేదు. ఇందులో రాబోయే సంవత్సరాలలో ప్రభుత్వం కొత్తగా చేయబోయే విషయాలు ఏమీలేవు. ప్రస్తుత శకువ్యల పరిష్కారానికి ప్రభుత్వం చేయబోయే కార్యక్రమాతేమీ యిందులో ప్రస్తావించబడలేదు. గత సంవత్సరం జరిగిన విషయాలగురించి ఒక డెయిలీ రూపంలో ప్రకటించారు తక్కువందులో కొత్త విషయాలు ఏమీలేవు.

విజయవాడలో నాలుగైదుమూడు అగ్నిప్రమాదాలు జరిగినా ప్రభుత్వం విచారణ చేయటానికూ, మానటానికూ అనే సెడిగ్నావ్విలో ఉన్నట్లు కనుపించింది. అయితే, గుంటూరులో అగ్నిప్రమాదాలు జరిగిన తర్వాతనే ఇదే ఏదో ప్రమాదమని ముఖ్యమంత్రిగారు గుర్తించటం జరిగింది అంతవరకు వారు గుర్తించలేదని చెప్పవలసి ఉన్నది. గుంటూరులో అగ్నిప్రమాదం జరిగిన తర్వాతనే వారు అగ్నిశాధకుల కష్టాలు చూడటానికి గుంటూరు వెళ్ళటం, తర్వాత బెజవాడ వెళ్ళటం, బెజవాడనుండి వచ్చి విచారణకు హైకోర్టు జడ్జిని నియమిస్తామని ప్రకటించటం— తర్వాత హైకోర్టువారు అంగీకరించలేదు, లేక, ప్రభుత్వానికి ఇష్టం లేదో తెలియదుగాని— అఖిరుకు జిల్లాజడ్జిని పర్యాటించేసి దానిపైన విచారణ చేయిస్తున్నారు మేము పడేండ్లనుండి చెబుతున్నాము. అగ్నిప్రమాదాలవల్ల శాధనకున్నటువంటి ప్రజలకు చేసే సహాయం ఏమయ్యే ప్రభుత్వం అవలంబిస్తున్న విధానం మార్చండి, ఇప్పుడు అనుసరిస్తున్న విధానం నిరుపయోగమైన విధానం, పిరు సహాయం చేసిన ఇండ్లయే మళ్ళీ తగలబడే పరిస్థితులు వస్తున్నవి, కాబట్టి యీ విధానం మార్చండి అని మేము పడేండ్లనుండి ప్రభుత్వానికి మొర పెట్టుకోవటమే కాకుండా, కర్నూలులో కేపిటల్ ఉచ్చప్పడు గవర్నమెంట్ స్థాయిలో కొన్ని ప్రతిపాదలు చేసి, కాలిఫోర్నియా ఇండ్లకు సహాయం చేసినప్పుడు వారు తిరిగి కట్టుకొనే ఇండ్లు కాలిఫోర్నియా ఉండేవద్దెంతో కట్టుకొనేందుకు పీలుగా సహాయం కార్యక్రమాలు తెలియజేయటం జరిగింది అలా చేయకుండా ఏదో 30, 40 రూపాయలు సహాయం చేస్తే ప్రజలడబ్బు దుర్వినియోగం చేసినట్లు అవుతుందని చెప్పాము. దానినిగురించి పునరాలోచన చేయవలసిందిగా మేము అనేక పర్యాయాలు చెబుతున్నా, సాధ్యం కాదని అంటున్నారు. ఇప్పటికైనా గుంటూరులోని అగ్నిప్రమాదగుర్తింపు తర్వాతనైనా, మేము చెప్పినదానిని యీ ప్రభుత్వం గుర్తిస్తుందని ఆశిస్తున్నాము. అగ్ని ప్రమాదాలలో చనిపోయిన కుటుంబాలకు 100 రు. 200 రు. సహాయం ఇచ్చామనేదానికైనా, ఆ కుటుంబాలు తిరిగి జీవించటానికి పునరావాస పద్ధతులు అవలంబించటం మంచిదని నా మనవి.

అవార సమస్యగురించి ఎన్నోమూడులు చెప్పాము. ఈనాడు శ్రీకాకుళం పట్టణంలో బియ్యం అమ్మకం పూర్తి బండచేసినట్లు యీ రోజు పత్రికలలో వార్త చూశాము. దానికి కారణం జిల్లా అధికారులు అక్కడ ఉన్న వర్తకలమీద ఏదో దౌర్జన్య, నిర్బంధాలుచేసి వారిని అవమానపరుస్తున్నారు కాబట్టి మేము అమ్మకం చేయము, మానివేస్తామనిచెప్పి, వారు మానివేస్తే— కలెక్టర్ చౌక డిపోలు మేము ఓపెన్ చేస్తామని, పరవాలేదని ప్రకటన చేసినట్లు పత్రికలలో వార్త చూశాము. ఈ పరిస్థితులు ఎందుకు వస్తున్నవి? ఈరోజు నిజానికి తిండి కరువు ఎవరికి ఉన్నది, అన్నది మనం ఆలోచించాలి. డబ్బు తగినంత లేనటువంటి దౌర్భాగ్యుడికే తిండి కరువు తప్ప, డబ్బు ఉన్నవారికెవరికి తిండి కరువులేదు. కావలసినంత తిండి ఉన్నది స్టాట్యుటరీ రేషనింగ్ హైదరాబాద్ లో ఉంది. స్టాట్యుటరీ రేషనింగ్ రూల్సు ప్రకారం రేషన్ కార్డుమీద డిపోలలో బియ్యం పొంది తింటున్నామని మంత్రులుగాని, తదితరులుగాని చెప్పగలుగుతారా అది ప్రశ్నిస్తున్నాను. ఊరికే మనలను మనం మోసం చేసుకోవటానికి చేస్తున్నటువంటి ప్రయత్నం యిది రేషనింగ్ రూల్సుమీద సంతకం పెట్టిన కేబినెట్ మెంబర్స్

రేషన్ డిపోల బియ్యం మీత ఆధారపడి జీవించలేని పరిస్థితులు ఉన్నప్పుడు ప్రజలందరు యూరెయిక్ డెర్బాన్యని లోబడి ఉండవలసిన పరిస్థితి ఏమిటి? మనకు ఆహారపదార్థాల కొరత అని ఎన్నో లెక్కలు చెబుతారు ఈ లెక్కలగురించి నేను ఇదివరకు మనవిచేసి ఉన్నాను ఈ లెక్కలన్నీ ఎట్లా తయారవుతున్నవి? గ్రామాధికారులు తయారుచేసే లెక్కలు యివి కలెక్టరుగారి దగ్గరనుంచి రెండు telegrams వస్తాయి రెండవ telegram రావడంతోటే తహసీల్దారు, కరణంగారిని, రెవెన్యూ ఇన్ స్పెక్టరును పిలిపించి, ఏమయ్యా లెక్కలు రాలేదు. కలెక్టరుగారు రెండు కైలిగ్రాములు యిచ్చారు. వెంటనే వ్రాయాలి అని చెబుతారు. తయారుగాలేవు అంటే ఏదో ఒకటి కూర్చుని వ్రాసి యిచ్చేయమని చెప్పేమట్టాలు అనేకం ఉన్నాయి అందుచేత అక్కడికి అక్కడ కూర్చుని ఎదో లెక్కలు తయారుచేసి యివ్వడమేకప్పు యివి జమాబందీలో ఆయ్యేవికావు. ఇటీవల ప్రశ్నిత్తిర సమయంలో, ఈ శాసనసభ sitting లోనే చెప్పారు. ఎంత భూమి సాగుబడి అయిందో, ఎంత పంట పండిందనే లెక్కలు పునరజమాయిషి జరిపించవలసిందని February 28వ తేదీన ప్రభుత్వ ఉత్తర్వులు జారీచేసినది అంటే మనం ఏ దశలో ఉన్నాము దున్నపోతు ఈంది అంటే కాడికి కట్టండి అనే స్థితిలో మన ప్రభుత్వం ఉన్నదా లేదా అనేదానికి యిది ప్రబల తార్కాణం అని నేను మనవిచేస్తున్నాను February 28వ తేదీకి పండిన పంటకోత అయిపోవడమే గాక పేదవాళ్ళందరు తినేసి జీర్ణం చేసుకోనే కాలం అది. ఆప్పుడు మళ్ళీ అజమాయిషి order జారీచేయడం చాల శోచనీయమని నేను మనవిచేస్తున్నాను. ఇంక అధికాహారోత్పత్తి గురించి చాల చర్యలు తీసుకుంటున్నాము అంటున్నారు. ఈ ఋణాల పంపకాల విధానాన్ని ఒట్టిమాస్తే, ఆహార అధికోత్పత్తికి ఈ ఋణాలు బట్టాడా అవుతున్నాయో, లేకపోతే రాజకీయ మురాలయొక్క అభిమానస్థులను పోషించుకొనడానికి, మెప్పించుకొనడానికి బట్టాడా అవుతున్నాయో అనేది ఆలోచించాల్సిన విషయం. చాల serious సమస్య అని మనవి చేస్తున్నాను పేదలకు యిది దొరకడంలేదు కాస్త పొడుగు చేతులవారికి దొరుకుతూ ఉన్నది అది అందరికీ తెలిసిన నగ్నసత్యం ఈ ఏడాదికి చాల ఆశ్చాకరమైన allotment చూపించారు 86-87 కు 33 కోట్ల రూపాయలు food production గురించి ఋణాలు రైతులకు యివ్వాలని అంటున్నారు నిజంగా దున్నుకొని బ్రతికిన రైతులకు చెందేటట్లుగా చూడాలని, లేకపోతే నాలాటివారు ఎవరైతే వా ఆశ్రితులుగా ఉన్నటువంటివారికి, రేపుగ్రాద్దుట రాబోయే electionsలో ఖర్చుపెట్టుకోడానికి వినయోగం కాకుండా జాగ్రత్తలు తీసుకోవలసిన అవసరం ఉంటుందని మాత్రం నేను మనవిచేస్తున్నాను Power గురించి చూస్తే చాల శోచనీయమైన విషయం ఇవ్వాలి తెల్లవారుఝామున ఒక telegram వచ్చింది. అది నేను తొందరలో మరచిపోయాను రాయలసీమలో ఒక ఊరినుండి వచ్చింది 100 కి 100 పాళ్లగా మీ ఊళ్ళో మిల్లులు కట్టేయండి మేము power supply చేయలేము అన్నారని power పూర్తిగా తగ్గించారు అని నాకు తెల్లవారుఝామున telegram అందింది ఆ గ్రామం పేరు జ్ఞాపకంలేదు ఆ telegram తీసుకు వద్దాము అనుకొని తొందరలో తేవడం మరచిపోయాను. ఇటువంటి పరిస్థితి ఎందుకు రావాలి. Power లేనప్పుడు power supply చేయ

లేము అనేమాట నిజమే Power ఉండి లేదంటున్నారా? లేక లేదంటున్నారా అనేది కాదు యిప్పుడు సమస్య ఈ power లేని పరిస్థితి మూడవ ప్రణాళిక కాలంలో మనం నడిపించుకున్నాము అనేక డిపెల్ ఇంజన్స్ మన దగ్గర ఉన్నాయి నాయొక్క విచారణనుబట్టి ఇటీవల పాకిస్తాన్ దురాక్రమణ సందర్భంలో కొన్ని military వారికి అప్పగించడం జరిగింద అన్నాడు మరికొన్ని పనిలేక పడివున్నాయని తెలుస్తున్నది అధికాహోతృత్వికి మేము ఋణాలు యిస్తాము, వ్యవసాయాభివృద్ధికి ఋణాలు యిస్తాము, అనేక సౌకర్యాలు చేస్తాము, పంపునెట్లు పెట్టుకోండి మీకు ఋణాలు యిస్తాము అని పంపునెట్లు ఋణం ఒక ప్రక్క sanction అవుతోంది, రెండవ ప్రక్క పనిచేస్తున్న పంపునెట్లు పనిలేకుండా పడుకొనే పరిస్థితి ఏర్పడదని ఇది చాల శోచనీయమైన పరిస్థితి. పీటన్నింటినిబట్టి మనయొక్క planning ప్రాథమిక సూత్రాలలోనే చాల అవసరాలు, అనర్థమైనటువంటి, నిరుపయోగమైన పద్ధతులు ఉన్నాయని నేను ప్రత్యేకంగా చెప్పవలసిన పనిలేదు. పరిశ్రమలగురించి అనేక విషయాలు యింకాలో ఉన్నాయి. Prohibition గురించి కూడ ఏదో కొంత ముచ్చటించి ఉన్నారు Prohibition కు సంబంధించి నేను ఒక విషయం మరచిపోయాను. గీత పారిశ్రామిక సహకార సంఘాలకు కల్లు దుకాణాలు గతకు ఇచ్చే పద్ధతి సంవత్సరం సంవత్సరం పెంచడం Prohibition పెట్టి నిరుద్యోగులైన గీత పనివారలకు నీరా సంఘాలు పెట్టి పోషిస్తాయని వాగ్దానాలు యిచ్చి prohibition నిఫీట్ లో వ్రాసుకొని, నీరా సహకార సంఘాలు పెట్టుకొన్న తర్వాతి, నీరా సహకార సంఘాలు రద్దు చేయకుండానే అక్కడ వేలం పాటలు తీపి కల్లు మాత్రం తీసికొని ఉన్నదని— అది ఎవరికి తియ్యగా ఉన్నదో నాకు తెలియదు గాని తియ్యగా ఉన్నదని— వేలం పాటలు పెట్టి నిర్భాగ్యులైనటువంటి గీత పనివారలకు ఆ ఆసకాళం లేకుండా చేసే పద్ధతి, ఒక రాష్ట్రంలోనే ఒకచోట ఒక రాజనీతి, మరొకచోట మరొక రాజనీతి ఇది పరస్పర విరుద్ధం. ఆంధ్ర దేశంలోని గీత పనివారల పట్ల ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వానికి కడులు ఉన్నదని చెప్పడానికి యిది ప్రబలమైన తార్కాణం అని మనవి చేస్తున్నాను Backward class గురించి తమకు మనవి చేయాలి అనేక Backward class 1982 తరువాత ఉన్నటువంటి జాతితాలను రద్దు చేసిన సంగతి తమ అందరికీ తెలిసినదే. Backward class సంఘంచారు అయితేనేమి, ప్రజలు అయితేనేమి చేసిన ఆందోళన ఫలితంగా 1984 ఫిబ్రవరిలో Backward class 1st బాటి రి నెలల వ్యవధిలో తయారు చేసి ప్రకటించడానికి ఆంధ్ర ప్రదేశ్ ప్రభుత్వం Cabinet Secretariat ని చెన్నారెడ్డిగారి అధ్యక్షతన ఏర్పాటుచేసిన సంగతి తమ అందరకు తెలిసిన విషయమే రి నెలల గడపు అవుతున్నది. Backward class hit తయారైంది అంటున్నారు Rant సిద్ధంగా వుంటుందని అంటున్నారు July 2 వ తేదీన cabinet వారు దానిని పరిశీలించగలరని మొన్న శాసన సభలో ఈ సమస్య వచ్చినప్పుడు మంత్రిగారు సెలవిచ్చివారు సంతోషమేగాని రి నెలల లో ప్రకటిస్తున్నాం అని సంగక్షరాని తరబడి నడపడం సవతితల్లి ప్రేమగా చేసి ఏదో ఆక మాపించి తరువాత నిర్యాణ

కల్పించే ప్రయత్నం మాత్రం చాలా శోచనీయము. ఇటీవల A d r a P d e l
B c k w a r d c l a s సమం తరపున నేను ముఖ్యమంత్రిగారిని కలుసుకున్నప్పుడు
తప్పకుండా యీ ఏడాదికి వర్తించేటట్లుగా ఈ list ప్రకటిస్తాము అని, పేదలైన
B a k w a r d c l a s s e s వారికి కాలేజీ చదువులకు s c h o l s h i p వగైరా సౌక
ర్యాలు ఈ ఏడాదినుంచి అమలు అమలు అయ్యేట్లు తప్పకుండా చేస్తామని
ముఖ్యమంత్రిగారు మాట యిచ్చారు ఉస్మానియా యూనివర్సిటీకి సంబం
ధించిన c l o g s రేపు జులై 1 వ తేదీనుంచి u r o o అవుతాయి. ఆంధ్ర
యూనివర్సిటీ, వెంకటేశ్వర యూనివర్సిటీ c o l l e g e s యిదివరకే ప్రారంభమైన
సంగతి అందరికీ తెలిసినదేనికాగా ఈ గవర్నమెంటుకు B a c k w a r d c l a s
గురించి ఏదైనా చేయాలని ఉంటే అది వెంటనే చేయడం న్యాయం. కాని
చేస్తాము. చేస్తాము అని వారికి ఆశలు చూపించి నిరాశలు కలిగించే ఈ ప్రయ
త్నము మోసం చేస్తూ రాజకీయ కవట నాటకం ఆడుతున్నదా కాంగ్రెస్ మంత్రి
వర్గం అని చెప్పవలసి వస్తుంది. దానికి తగిన నిర్ణయం జరుగుతుందని 19 6-67
సంవత్సరానికే B a c k w a r d c l a s s l i s t ప్రకటన అయి, అందులో ఉన్న సౌక
ర్యాలు అన్నీ వారికి వర్తించేటట్లుగా చేయవలెనని నేను ప్రభుత్వాన్ని మీద్యారా
అర్థిస్తున్నాను. వంశధార ప్రాజెక్టును గురించి మనవి చేయాలి. ఇది 100
ఏండ్ల క్రిందటి ప్రాజెక్టు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో ఏ ముహూర్తాన ఈ పేరు పెట్టారో
నాకు తెలియదు. నేరెడివద్ద గత ఎన్నికలకు ముందు దానికి పునాది రాళ్ళు
పేసి, s u b - d i v i s i o n ఏర్పాటుచేసి, s u b d i v i s i o n ఉండడానికి యిళ్ళు కట్టి
అక్కడ f u n d a t i o n లి అంగుళాలవరకు r a i s e చేశారు ముమారు 12 లక్షల వరకు
ఖర్చు అయిందని నాకు తెలిసినటువంటి వర్తమానం, అటువంటి కార్యక్రమం
ఎన్నికలు అయిపోయి కాంగ్రెసు అధికారం రాగానే ముందు s u b d i v i s i o n ఎత్తి
వేశారు మరొక 6 నెలలలో ఉన్న s u b d i v i s i o n ఎత్తి వేశారు. దానికి ఈ నాడు
అతిగతి లేకుండా ఉన్నది. E l e c t i o n s ముందు వాగ్దానాలు యివ్వడం
e l e c t i o n s అయిపోయిన తరువాత దానిని గాలికి విడిచిపెట్టడం జరుగుతున్నది.
S t e e l p l a n t గురించి మనవిచేయాలి మన ప్రధానమంత్రి శ్రీమతి
ఇందిరాగాంధీగారు Hyderabad వచ్చేటప్పుడు విశ్వనాథంగారు నడిపించిన
d e p u t a t i o n లో నేనుకూడ పాల్గొన్నాను ఇక్కడివారు చెప్పిన
సమాధానానికి, విశాఖపట్టణంలో బహిరంగసభలో ప్రజలు వింటూఉండగా
చెప్పినదానికి, పత్రికలలో పడినవార్తలకు పరస్పర వైరుధ్యాలు ఉన్నాయి.
ఇక్కడ స్పష్టంగా యిప్పుడు డబ్బులేమీ అసలు భారతదేశంలో S t e e l p l a n t
పెట్టి కోగలమా లేదాఅనే సమస్య మేము విచారిస్తున్నాము. పెట్టుకుంటాము అని
అంటే అప్పుడు స్థలంగురించి నిర్ణయం చేస్తాము కాని ఇప్పుడు స్థలంగురించి మేము
సమాధానంలో చెప్పలేము అని మాకు సమాధానముతో చెబుతూ, అక్కడ నేను
వెంటనే ఢిల్లీ వెళ్ళి మా సహచరులతో సంప్రదించి తప్పకుండా S t e e l p l a n t విషయమై
ఒక నిర్ణయం తీసుకుంటాము అని వారు చెప్పడంలో ఆమాటల ధోరణి l i t e r a l గా
తీసుకోంటే దానికి దీనికి బేధం, l o g i c గా వాదించడానికి అవకాశం ఉన్నది. గాని
దానియొక్క s p i r i t చూస్తే తప్పకుండా విశాఖపట్టణంలో ఏర్పాటు చేయడానికి
మేము అలోచిస్తున్నాము త్వరలో నిర్ణయం చేస్తాము అనే ఆశాభావం కలిగించే

మాటలు అక్కడ చెప్పారు. ఆమాటలు చెప్పినందుకు నేను కూడా ఆశపడి సంతోషిస్తాను, కానీ అవి రాజకీయంగా వాడుతున్న మాటలా? అందులో యదార్థం ఎంతవరకు వున్నది? అని ప్రతివాడూ సందేహించే రోజులు వచ్చాయి. అది యిస్తాము, యిదియిస్తాము ఎలక్షన్సుముందు నాలుగు మాటలు చెప్పడం వునాది రాళ్లు వేయడం, ఎలక్షన్సు తరువాత అవి సమాధి రాళ్లుగా మారిపోవడం పరిపాటే అయిపోయింది. యీ కాంగ్రెసు ప్రభుత్వ లో ఇది చాలా శోచనీయమైన విషయమని, దీనిని గూర్చి తీవ్రంగా ఆలోచించాలని మనవి జేస్తున్నాను. ఇక న్యాయంగా ఎన్నికలు జరుగాలనుకుంటే అందుకు నేను మనవిజేసే దొక్కటే ఈ పంచాయతీరాజ్యం గూర్చి మా డెప్యూటీ టీడర్ రాజగోపాలనాయుడుగారు కాకినాడలో జరిగిన కాంగ్రెసు రాజకీయ మహాసభలు, పంచాయతీరాజ్ రధచక్రాలు అక్కడ ఎట్లా పరిపాలన చేశాయో చెప్పారు. కాంగ్రెసు పార్టీకి గవర్నమెంటుకు మధ్య భిన్నత్వం ఏమీలేదు కాంగ్రెసు పార్టీయే గవర్నమెంటు, గవర్నమెంటే కాంగ్రెసుపార్టీ అనే యీ వద్దతి ఆవలించడం యిది భారతదేశ ప్రజాస్వామ్య భవిష్యత్తుకే చాలా ప్రమాదకరం అని మనవి జేస్తున్నాను ఒక పార్టీయే శాశ్వతంగా పదవిలో వుండిపోతుందని అనుకోకూడదు ఆనంగతి అధ్యక్షుల వారికే తెలుసు రామరాజ్యమే నామ రూపాలులేకుండాపోతే, యింక రావడరాజ్యం వుండిపోతుందని అనుకుంటే అది చాలా పొరబాటని మనవి జేస్తున్నాను. మరోపార్టీ అధికారములోకివచ్చి నప్పుడు వారుకూడా ఈ విధంగానే మరింత నిరంకుశత్వానికి దారితీసేవిధంగా యిప్పుడు అధికారంలోవున్న కాంగ్రెసుపార్టీ చర్యలు వున్నవని, అది చాలా గర్హనీయమని నేన మనవి జేస్తున్నాను గవర్నమెంటు జీవులతో కాంగ్రెసునాయకులు, మంత్రులు కాంగ్రెసు సభలు జరిపించు కుంటున్న పరిస్థితి చాలా సిగ్గు చేలైనదని మాత్రం చెప్పక తప్పదు అందువల్ల యీ పరిస్థితిని కొంతవరకైనా మెరుగుపరచడానికి నేను సూచించేదొక్కటే. కనీసం ఎన్నికలు మూడునెలలు వుండగా నయినా మంత్రులైనవారు రాజీనామా నిచ్చి ప్రజలముందు నిలబడి తాము గత అయిదేళ్లుగా చేసిన ఘనకార్యాలతో ఓట్లు వేయించుకుంటే అది గౌరవప్రదంగా వుంటుంది. అధికార దుర్వినియోగం కూడా కాస్త తగ్గుతుంది. ఈ జిల్లాపరిషత్తులు, సమితులు యీ విషయంలో లిమిటెడ్ కంపెనీలుగా తయారైనవి ఇవి చాలా శోచనీయమైన విషయం. ఇటువంటి అనార్థాలేవీ జరుగకుండా వుండాలంటే ఎన్నికలు కనీసం మూడునెలలు వుండగానయినా మంత్రులు తమపదవులకు రాజీనామానిచ్చి రాబోయే ఎన్నికలలో నిలచుండవలసినదిగా తమ ద్వారా ఆరిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

(శ్రీ ఎ. పి. వజ్రవేల్ చెట్టి (కుప్పమ్).—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారు తమ ప్రసంగంలో దేశంలో ఎక్కువ భాగం జామానికి గురి అయిపోతున్నా చెప్పారు. చాలాచోట్ల యీ బాధలకు గురి అయిన సంగతి వాస్తవమే అయినప్పటికీ, ప్రత్యేకంగా రాయలసీమలోని ప్రజలు ఎక్కువ యిబ్బందులకు గురి అయ్యారు. ఈ సంవత్సరం వర్షాలు కూడా లేకపోవడంతో యిదివరకటికంటే యీ బాధ యీ సంవత్సరం మరింత తీవ్రమైనది. దీనిని నివారించడానికి గాను అన్ని

పార్టీల సహకారం తీసుకుని చేస్తామన్నారు గవర్నరుగారు మా చిత్తూరు జిల్లాకు సంబంధించి చూస్తే అక్కడ అన్ని పార్టీల యొక్క సహకారాన్ని తీసుకుని వనులు చేస్తున్నారా? అంటే అది సందేహస్పదంగా వుంది. ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను అక్కడ జిల్లా ఫుడ్ కమిటీ అని ఒకటి నియమించారు అందులో అన్ని పార్టీలవారు వున్నారు; కాని మా పార్టీకి మాత్రం అందులో సాధనం లేకుండా పోయింది. మాలో ఒకరిద్దరు జైల్లో వుంటే వుండవచ్చు మిగతా వారు, మా నాయకులు బయట వుండగా, వారికి ఆ జిల్లా కమిటీలో ప్రాతినిధ్యం లేకుండా చేశారు. అసెంబ్లీలో స్థానాలు వున్నవారికి కూడా జిల్లా ఫుడ్ కమిటీలో ప్రాతినిధ్యం యివ్వకపోవడం శోచనీయం. ప్రభుత్వం వెంటనే యీ విషయమై తగు చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా కోరుతున్నాను.

ఈ పరిస్థితులను నివారించడానికి ప్రభుత్వం కొన్ని వేలు, లక్షల రూ.లు grant చేస్తున్నది. అది సరిపోతుందా, లేదా అనేది ఒక సమస్య. ఈ grant చేసిన డబ్బు కూడా జూన్ లోపల ఖర్చు చెయ్యాలి. లేకపోతే 'due' అయిపోతుంది రాయలసీమ ప్రాంతంలో, చిత్తూరు జిల్లాలో యింతవరకూ వర్షాలు లేవు. ఒకటి, రెండు చినుకులు పడినప్పటికీ, విత్తనాలు వేసే పరిస్థితి లేదు. ఈ జామ పరిస్థితులు యింకొకటి, రెండు నెలలు కొనసాగేటట్లుగా వున్నది. అందువలన యీ grants వినియోగానికిగాను, వెంటనే lapses అయిపోతుందనిగాక, యింకా కొంత సమయానికి పొడిగించాలని నేను ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాను. ఈ మొత్తాలను వినియోగించే పద్ధతిలో కూడా చాలాలోపాలున్నాయి పెండర్లు పిలవడం, తక్కువ చేసిన వారికి యివ్వడం, మామూలు పద్ధతి ప్రకారంగానే సూపర్ వైజర్లు వచ్చి ఎస్టిమేట్లు తయారు చెయ్యడం యీ విధానంవల్ల చాలా జాప్యం జరుగుతున్నది. ఒక ప్రక్కన పనిలేక చస్తున్నారు. రెండో వైపున వర్షాలులేవు. పశుగ్రాసంలేదు. తినడానికి మనుషులికి తండి లేదు. కనీసం వారికి పనికల్పించడానికి గవర్నరు ఘెంటువారు ఏర్పాటు చేసినప్పటికీ, ఆచరణలో పాతపద్ధతులు అవలంబిస్తూ వుండడంవల్ల విపరీతమైన జాప్యం జరుగుతున్నది. అందువల్ల వుపయోగం లేకుండా పోతున్నది. ఎమర్జెన్సీ జేసిక్ గా యీ మొత్తం నన్నింటినీ వినియోగించాలి ఒక అధికారి స్పెషల్ పవర్సుతో అక్కడ వుండి అది వెంటనే కాంక్రీట్ అయ్యేట్లు, ఎగ్జిక్యూషన్ లోకి వచ్చేట్లు చూశాలి. లేకపోతే, యీ గ్రాంటులవల్ల, యీ పనులవలన ప్రజలకేమీ ప్రయోజనం లేకుండా పోతుందని చెప్పదలచుకున్నాను.

ఇంక, loans కొన్ని రూపాలలో, కొన్ని పరిస్థితులలో యిస్తున్నారు. బావులు లోతుచేసుకోవడానికని గరిష్ట పరిమితి 500 రూపాయలు పెట్టి యిస్తున్నారు. రాయలసీమ పరిస్థితి తమకు తెలిసిందే. అక్కడ నాళ్లు ఎక్కువ. ఇట్లాంటికే 50, 60 అడుగులు వుండే చోట యింకా లోతు చేయాలంటే ఆ బావును జాస్ చేసి లోతు చేయవలసి వుంటుంది. ఆ పరిస్థితిలో యీ 500 రూపాయలు ఎందుకూ చాలదు. అందువల్ల ధీని గరిష్ట పరిమితిని పెంచాలని, కనీసం పెయ్యర్ల రూపాయిలైనా చెయ్యాలని కోరుతున్నాను. ఉభావారణకు ఆలయారు తాలూకాలో వాటిపై ముగ్గురూపాయలలో ప్రాగడానికీ కూడా నీళ్లు తేని పరిస్థితి

వుంది. వాళ్లు రెండు మూడు మైళ్లు వెళ్లి నీళ్లు తెచ్చుకోవలసిన పరిస్థితి వుంది. ఇటువంటి చోట్ల, యితర చోట్ల కూడా యీ loans విరివిగా యివ్వాలని, అంతేగాక, యీ గరిష్ట పరిమితిని పెంచాలని నేను కోరుతున్నాను. ఇవన్నీ మనుషులకు సంబంధించిన విషయాలు. కాని, అక్కడ పశువులకు కూడా గ్రాసం లేక వారు బాధపడుతున్నారు. వందలకొలది పశువులు చనిపోతున్న విషయం ప్రభుత్వ దృష్టికి వచ్చే వుంటుంది అందువల్ల పశుగ్రాసం supply చేయడానికిగాను కొన్ని ఏర్పాట్లు చేశారు. మా జిల్లాలో కరకంపాడుమూలగా వుండే ఒక గ్రామం అక్కడి కొండ గ్రాసాన్ని తీసుకువచ్చి జిల్లా మొత్తానికి supply చేయాలని పుత్తర్వు చేశారు కాని, అది విఫలమైనది. అది సాధ్యం అయ్యేపని కాదు. జిల్లా అంతటికీ అంటే అక్కడి నుండి 140, 150 మైళ్లు వెళ్ల వలసి వుంటుంది. అందువల్ల అది సాధ్యం అయ్యేపనికాదు. ఫిర్యా వెంటర్సులో వీటిని ఏర్పాటు చేసి, రైతులకు అందుబాటులో వుంచి, పర్సనల్ సెక్యూరిటీ పై రైతులకు loans యివ్వవలసి వుంది. లేకపోతే యిప్పుడున్న కొద్ది పశువులు కూడా పనిపోయే ప్రమాదం వుంది. దీనివల్ల వ్యవసాయం చాలా కుంటు పడిపోతుంది

ఇంక కోరీసీన్ విషయం వుంది. దీని డిస్ట్రిబ్యూషన్ కి రేషన్ షాపులను ఏర్పాటు చేశారు కాని, ఒక లీటర్ తెచ్చుకోడానికి మూడు మైళ్లు నడిచి వెళ్లి, దాదాపు నాలుగు గంటల సేపు అక్కడ వుండవలసి వస్తోంది. అందువల్ల కుటుంబంలో ఒకరికి యీ పనితోనే సరిపోతున్నది. దీనివల్ల కూలికి వెళ్లి వారు కూలి పోగొట్టుకోవలసి వస్తున్నది. ఈ షాపు కనీసం ఒక మైలు లోపలనైనా ఏర్పాటు చేయాలి అందుకుగాను వీటి సంఖ్యను పెంచాలి. కోటను, సల్లయ్యను కూడా పెంచాలి. ప్రజలు క్యూలో నిలబడతారు. అక్కడ రెండుమూడు మూటలుమాత్రం వేస్తారు. రెండు గంటలు నిలబడిన తరువాత సగంమందికి అందకుండా పోయే ప్రమాదం వుంది. చాలామంది తిరిగిపోతున్నారు. కాబట్టి యీ సంఖ్యను పెంచాలని కోరు తున్నాను. మూటల సంఖ్యకూడ పెంచి, షాపులకూడ ఒక మైలు లోపల షాపు ఏర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను. తిరుపతి పెద్ద యాత్రాశ్రమం అక్కడ ఉన్నప్పుడు తక్కువ మోటారుబస్సులు యాత్రీకులను క్రిందనుంచి పైకి చేరజేస్తుంటారు. ఇంకా మోటారు ఇంజన్లలో రిగిల్ మండి కార్మికులు పనిచేస్తున్నారు. వారి న్యాయమైన కోరికలను చూడకాంతుంచి నెరవేర్చకుండా వుంటున్నాడు. ఒక సంవత్సరం క్రితమే డిజిల్ లో న అర్హుని డియోమ వారికి, మేనేజిమెంటు వారికి ఆ డివైజన్ లో ట్రైన్ బోర్డుమొక్క పైట్లను సమాజంలో ఒక ఒప్పందం కుదిరింది. దాని ప్రకారం పనిగంటలగురించి, డి.ఎ. సుదీని ప్రభుత్వ జి.ఆర్. టి. సి. ఇన్స్ట్రక్షన్ పనిచేస్తున్న సిబ్బందికి యిస్తున్నట్లే టి. టి. డి.లో పనిచేసేవారికూడ యివ్వాలని ఎస్. ఎం. ఆర్. రోల్స్ లో 2-రి సెం. ల వశకు పెంపకరి జేసిస్ లో పేర్లు చేస్తున్నారు. వారు 240 రోజులు పనిచేసేవారిని పద్య నెయిలు ప్రాతిపదికమేటి సిబ్బందిగాని కోరిక పెట్టాడు. వాడు అంగీకరించారు. మేనేజిమెంటు వారికి తమ తమ పనిని సంబంధించిన సిబ్బంది ఎదుట సంతకాలుకూడ చేశాడు. తాను తమ పనిని సంబంధించిన సిబ్బంది అందుగా ఇంతవరకు అంగీకరించినట్లుగా

లేబరు డిపార్టుమెంటువారు మేనేజిమెంటుకు సంబంధించినవారిపైన ఎక్స్‌క్యూటివ్ ఆఫీసరు పైనో, మేనేజరు పైనోగాని కేసు వేశారు అయినా, వారు ఖాతరు చేయలేదు. లేబర్ డిపార్టుమెంటుకు వెళ్లి అరెస్టువారంట్ కూడ జారీచేస్తే కలెక్టరు ఇంటర్వీన్ అయి, అరెస్టువారంట్ రద్దు చేయించడం, ఆ కేసు విత్ డ్రా చేయించడంకూడ జరిగింది. అందువల్ల వారు నిస్పృహజెంది ఒక వారంనంచి సమ్మె చేస్తున్నారు, ప్రదర్శనలు చేస్తున్నారు వేలకొలది, కోట్లకొలది యాక్టివ్ లను తిరుపతిలో తీసుకువెళ్ళే కార్మికులు సమ్మె చేస్తుంటే అది ఏకమూర్తినైపు పార్టీకో, చిత్తూరు జిల్లాకో సంబంధించిన వ్యవహారం కాదు అది కేవలం మన ప్రజలను బాధించే విషయంగానే కాకుండా, మన దేశంవారికే కాకుండా ఇతర ఇతరదేశాలనుంచి యాత్రకు వచ్చేవారికూడ సంబంధించిన విషయంగా చూడాలి. ప్రభుత్వం వెంటనే ఇంటర్వీన్ అయి ఆ కార్మికుల కోర్కెలు న్యాయమైనవని అంగీకరించారు కాబట్టి మేనేజిమెంటుద్వారా ఆచరణలోకి తెచ్చేటట్లుగా వెంటనే చర్యలు తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను ఓల్డ్ ఏజ్ పెన్షన్స్‌కు సంబంధించి నెలకు 15 రూ.లు గ్రాంటు చేశారు. కొంత మొత్తం అప్పుడే బట్టాడా చేశారు. కొత్త అప్లికేషనులుమాత్రం తీసుకోకూడదని ఆసిబింది చెబుతున్నారు. బి.డి.ఓ.లు, తహశీల్దారు ఆఫీసులోను అట్లా చెబుతున్నారు ముసలివాళ్ళు ఎప్పుడూ అవుతూ వుంటారుకాబట్టి ఏదో ఒక తేదీమాత్రమే నిర్ణయిస్తే ప్రయోజనం లేదు. మన దేశంలో దరిద్రదేశంలో ముసలివాళ్ళు అవుతూ వుంటారు. దిక్కులేనివారి సంఖ్య పెరుగుతూ వుంటుంది. అందువల్ల ఒక తేదీతో అప్లికేషనులు తీసుకోవడం ఆపకుండా, హక్కు, అర్హత వున్నవారి అప్లికేషనులు ఇకముందుకూడ తీసుకోవడం కొనసాగించాలని కోరుతున్నాను. మంజూరు చేసిన 15 రూపాయలుకూడ మార్చి నెలనుంచి అందడంలేదు బి.డి.ఓ. ఆఫీసులో అడిగితే కాంక్షను కాలేదు అంటున్నారు. ఈ మొత్తమునా వెంటనే బి.డి.ఓ. ఆఫీసులకు అందేట్లు చేసి, పెన్షన్‌స్‌కు వెంటనే అందేట్లు చేయాలని కోరుతూ నేను విరమిస్తున్నాను.

(శ్రీ పి. వెంకటరావు (చెయ్యేరు) — అధ్యక్షా, గవర్నరు గారి ప్రసింగంపై మిత్రులు చలవతిరావుగారు ప్రవేశపెట్టిన అభినందన తీర్మానం బల పరుస్తున్నాను. గోదావరిప్రాంత ప్రజానీకానికి ప్రాణప్రదమైన గోదావరి బ్యారేజీ సత్వర నిర్మాణం గురించి ఏ ఒక్కమాటకూడ చెప్పకపోవటం గురించి చాల విచారిస్తున్నాము. శతాబ్దానికిపూర్వం సర్ ఆర్థర్, కాటన్ మహాశయునిచే గోదావరికి ధవళేశ్వరం వద్ద ఆనకట్ట నిర్మించబడింది ఆనకట్ట కట్టేటప్పుడు రిలక్షల ఎకరాలకు సాగుకు పనికివచ్చేటట్లుగా డిజైన్ చేసి మూడు స్లాయిసెస్ పెట్టి కెనాల్స్ నిర్మాణం చేశార్లు కాని, క్రమేణా యీనాటికి 12 లక్షల ఎకరాలు సాగులోకి వచ్చి దేశానికి ఆహారధాన్యాలు పండిస్తూ వుంది. ఈ 12 లక్షలేకాదు, రమారమి 10 లక్షల ఎకరాల లక్షల ఎకరాల బంజరుభూములుసాగు కావలసివుంది. ఈ కారణంతోనే సమీప ప్రాంత ప్రజలకు అభివృద్ధి అవుతున్నామని భావించలేదు. మనదేశం యొక్క ముఖ్యమైన ఆహార సమస్యను కొంత వరకు మెరుగుపర్చడానికి పోతున్నామని భావించలేదు యీ స్లాయిసెస్ పెద్దవిచేసి త్వరలోనే ఆనకట్టను తవ్వించి భూమిని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతున్నాము. ఆ ఆనకట్ట వద్ద సులభతరమైన కట్టడం కావడంవల్ల అక్కడక్కడ భూమి

పడి యీ వేళో రేపో కూలిపోతుందేమోననే భయశ్రాంతులున్నాయి. క్రిందటి సంవత్సరం నాలుగు కట్టలలోను ఒక కట్ట అయిన ర్యాలి ఆనకట్ట దిగువభాగం వజ్రదలో కొట్టుకుపోయిన తరువాత ప్రభుత్వంవారు దానిని బలపరుస్తూ, కొన్ని తాత్కాలిక మరమ్మతులు చేస్తూవచ్చారు. మిత్రా కమిటీని నియమించారు. వారు పరిశీలించి ఆనకట్ట శిథిలావస్థలోవుంది, కృష్ణా ఆనకట్టవలె కొలిపోయే ఆనకట్టవలె కనుపిస్తున్నది. కాబట్టి పారేజిగా రూపొందించవలసివుంటుంది, యీ సంవత్సరమే ర్యాలి కట్ట ఎగువన పారేజి నిర్మాణం జరగవలసిందని రిపోర్టులో యిచ్చారు. కాని, దురదృష్ట వశాత్తు దానిని గురించి యీ సంవత్సరం బడ్జెటులో లేదు, గవర్నరు ప్రసంగంలో కూడ ఆ ప్రసక్తి లేదు, మెన్న నీటిపారుదల శాఖామంత్రిలు సుబ్బారెడ్డిగారు త్వరలో చేయదలచుకన్నామని చెప్పారు. ప్రెస్ లో చూచిన ఆవార్త ప్రజలకు తృప్తి కలుగజేయడంలేదు. అసెంబ్లీలో జరుగుతున్నపైములో, ఎన్నో విషయాలుయిక్కడ చర్చలో వున్నప్పుడు యీ విధంగా రావడం శోచనీయమని, ప్రజలు ఆందోళన చెందుతున్నారు. కళా వెంకటరావుగారు రెవిన్యూ మంత్రిగా వున్నప్పుడు స్టాటిస్టిక్స్ లన్నీ యిచ్చి యీ స్లాయిసెస్ సీసా మూతిలా వున్నాయి, పరిస్థితిలోకూడ దగినంత నీటిని డెల్టాకు సప్లయ చేయలేకపోతున్నాయి. సత్వరమే యీమూడింటి కానాలు వెడల్పు చేసి ఎక్కువ నీటిని క్రిందకు పంపేసర్పాటు చేయాలని ఎన్నోసార్లు చెప్పారు వారు త్వరలో అవుతుందని ఆశించారుకూడ. వాడు లేకపోవడంవల్ల ఇంతవరకు దానినిగురించి మేమెవ్వరం ఆందోళన చేయలేకపోయాము. అక్కడ ప్రజానీకం ముందుకువచ్చి ఎకరానికి 50 రు ల చొప్పున విరాళం యిస్తామని ముఖ్యమంత్రిగారు, ఆర్థిక మంత్రిగారు పెట్టిన రెండు మీటింగులలోకూడ వాగ్దానాలు చేశారు. ఆ వాగ్దానం మేరకురమారమి రి కొట్ల రూపాయలవరకు యీవేళ విరాళం వస్తుంది దానిని చూచి అయినా పని త్వరలో మొదలుపెట్టితే గోదావరి జిల్లాల ప్రజానీకం సంతృప్తి చెందుతుందని మనవి చేస్తున్నాము. ఉభయ గోదావరిజిల్లాకే కాక, ఆంధ్రప్రదేశ్ కే కాక, అఖిల భారతదేశానికికూడ ఆన్నదాత అనిపించుకున్న మన ఆంధ్రప్రదేశ్ కు పారేజి నిర్మిస్తే కీరి వస్తుందని, త్వరలో మొదలు పెట్టకపోతే ప్రమాదంవాటిల్లి ఇప్పుడున్నదికూడ పోయే పరిస్థితి కనుపిస్తోంది ఉభయ గోదావరిజిల్లాలలో రి లక్షల ఎకరాల లింకల్స్ వున్నాయి, కృష్ణా లింకలుకూడ వున్నాయి. ఇవి ప్రకృతిమీధ ఆధారపడి వండుతున్నాయి. అతివృష్టి అనావృష్టులకు లోనై రైతులు ఒక్కొక్క సంవత్సరం శిస్తులుకూడ చెల్లించుకోలేక చరస్థిరాస్థులు అమ్ముకోవలసిన పరిస్థితులు ఏర్పడుతున్నాయి. న్నాటిని గురించి ఒక పద్ధతి ఏర్పాటుచేసినట్లయితే, రైతులకు ఉపయోగిండ్మే కాకుండా దేశానికిమేలు అవుతుంది. విద్యుచ్ఛక్తిని తీసుకుపోయి పట్టణాలలో ఇస్తున్నాము. ఆధి అప్పనిసరి, ఈ లింకలలో విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేస్తే ఫిల్టర్లు పాయంట్లు ద్వారా నీటిని పైకి తీసి సాగు చేయడానికి ఎన్నో అవకాశాలున్నాయి. లింకలలో ఎన్నో ఫిల్టర్లు పాయంట్లుపై సాగు చేసుకుంటున్నారని దానిని చేయలేక రైతులు క్రుంగిపోతున్నారు. విద్యుచ్ఛక్తి సరఫరా చేసినట్లయితే ఆరు లక్షల ఎకరాలలోను తొలకరి పంటలు గోదావరి పర్యంతం వరకు పోయినా కలెండర్ లాంటివి తప్పకుండా ఫలితం ఇస్తుంది. దానివల్ల దేశానికి

ఉపయోగం అవుతుందని తమద్వారా ప్రభుత్వం వారికి మనవిచేస్తూ ఈ అవకాశం ఇచ్చినందుకు ధన్యవాదాలర్పిస్తూ సెలవు తీసుకుంటున్నాను.

శ్రీ కె. నాగయ్య (గుంటూరు-II) :—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసముపై చలవతీరావుగారు ప్రవేశ పెట్టిన అభినందన తీర్మానం బలవరచలేనందుకు విచారిస్తున్నాను, గుంటూరు పట్టణంలో ఈ సంవత్సరం చాలా భయానకమైన పరిస్థితి ఏర్పడి దాదాపు మూడు వేల కుటుంబాలు నిరాశ్రయమై వారు అందులో రెండు వేల కుటుంబాలు కలవారు, వెయ్యి కుటుంబాలు ఆదైలకు ఉన్నవాళ్లు ఉన్నారు. మే రెండవ వారంలో ఆనందపేటలో అగ్నిప్రమాదాలు ప్రాతరథమైనవి, తరువాత మూడవవారంలో వినోభానగర్ లో వచ్చింది, అక్కడకొన్ని ఇండ్లు పోయిన తరువాత గుంటూరు పట్టణంలో చాలా భయానకమైన scare morninging ప్రారంభమైనది అన్ని పట్టణాలలో అన్ని పార్టీలవారు వాలంటీర్లుగా ఉండి రాత్రింబగళ్లు కాపలా కాస్తూనే ఉన్నారు, అయినా తగలబడుతూనే ఉన్నది. ప్రభుత్వం ఏమీ చేయలేక పోయిందని మనవిచేస్తున్నాను. scare morningingను తగ్గించడానికికూడా ఏమీ ప్రయత్నం చేయలేక పోయింది. అక్కడ రెండు fire service units ఉన్నాయి, ఒకటి రిపేర్లులో ఉన్నది, రెండవదికూడా పూర్తిగా పని చేయలేక పోయింది. మే రెండవవారంలో ప్రారంభమైనప్పటికీ 28, 29, 30 తారీఖులలో గుంటూరులో చాలా భయంకరమైన పరిస్థితి ఉన్నది. మూడు రోజులలోను అగ్నిప్రమాదాలు ఏర్పడ్డాయి, యంత భయానకమైన పరిస్థితి ఏర్పడినప్పటికీ నీటి సౌకర్యంకూడా fire unitsకు లేకపోయింది. 30వ తారీఖు రాత్రికి ఆరు యూనిట్లు ఇతర జిల్లాలనుంచి తీసుకువచ్చారు, అప్పటి వరకు ఒక్క యూనిటుకూడా తీసుకురాలేక పోయింది. 28వ ఆనంద తీర్థ అగ్రహారం, 29వ నగరంపాలెం, బొంగరాళి, తరువాత నగరంపాలెం, అగ్రహారం, ఇవన్నీ మొత్తం చూస్తే 28, 29, 30 తారీఖులలో భయంకరమైన పరిస్థితి ఏర్పడింది, కలవ అడితీలు సుమారు 20 అడితీలు 30 లక్షలు ఖరీదుకలిగినవి పోయాయి, పొగాకు కంపెనీల, పెంకుటి భవంతులు, మేడలు మొత్తం దగ్గం అయిపోయాయి, 30వ తారీఖు రాత్రికి fire services వచ్చాయి, వచ్చి embarks బూడిద ఏర్పడడం తప్ప ఏమీ జరుగలేదు. కలెక్టరుగారు ఇంటికి రూ. 50 లు చొప్పున మాత్రమే ఇచ్చారు, ఇండ్లు ఉన్న 1800 కుటుంబాలకే ఇచ్చారు, అదే ఉన్నవారికి సహాయం ఇవ్వలేదు, ఇట్టి పరిస్థితులలో ముఖ్యమంత్రిగారుకూడా అక్కడకు వచ్చారు, స్వయంగా home ను పరిశీలించారు, తరువాత వారుకూడా చాలా more అయినారు. ప్రజలందరు మొరపెట్టుకొన్నారు. నేను అంతకు ముందుగానే ముఖ్యమంత్రిగారికి Prime Minister గారికి తంతి ఇచ్చాను, ప్రత్యేకంగా వారికి సహాయం చేయాలని వారితో ఇచ్చాను. గుంటూరు పట్టణంలో All party meeting జరిగి ఉన్న తీర్మానాలుచేసే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వడం జరిగిందే. తనీసం 200 రూపాయలు ఇంటికి special case గా treat చేసి ఇవ్వాలన్నాము. నష్టపడిన houses people కు కలవ అడితీలవారికి interest free loans తిరిగి వ్యాపారం చేసుకోవడానికి ఇవ్వాలి. భవంతులు, పెంకుటిల్లు పోయిన వారికి home rehabilitation కావడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ కోరిక

మీ తరఫు ఇచ్చాను. గుంటూరు పట్టణంలో All party meeting జరిగి ఉన్న తీర్మానాలుచేసే ముఖ్యమంత్రిగారికి ఇవ్వడం జరిగిందే. తనీసం 200 రూపాయలు ఇంటికి special case గా treat చేసి ఇవ్వాలన్నాము. నష్టపడిన houses people కు కలవ అడితీలవారికి interest free loans తిరిగి వ్యాపారం చేసుకోవడానికి ఇవ్వాలి. భవంతులు, పెంకుటిల్లు పోయిన వారికి home rehabilitation కావడానికి అవకాశం ఇవ్వాలని కోరుకుంటున్నాను. ఈ కోరిక

ముఖ్యమంత్రి fund నుంచి కాని special case గా దానిని treat చేసి దానిని శేటాయించడం కాని ఇంతవరకు జరుగలేదు. 30 వేల రూపాయలు ప్రైమ్ మినిస్టర్ ఫండునుంచి 5 వేల రూపాయలు గవర్నరుగారి relief fund నుంచి ఇచ్చారన్నారు. గుంటూరు పట్టణానికి 30 వేల మించి ఒక డిమిడికూడా రాలేదు. అయిదువేల రూపాయలలో గుంటూరు పట్టణానికి ఇవ్వలేదు, ముఖ్యమంత్రి నిధినుంచి ఇప్పటికి ఏమీలేని పరిస్థితి ఉన్నది. అదే time లో fire services కు నీళ్ళులేవు అంతకుపూర్వం సంవత్సరంనుంచి గుంటూరు మునిసిపాలిటీలో శ్రాగటానికి నీళ్ళులేక, మునిసిపాలిటీ అవకతవకల పరిపాలనవల్ల ప్రభుత్వం ఏమీ చర్చ-తీసుకోకపోవడంవలన 40 లక్షల గాలన్లు రావలసినవి రాకపోవడంతో అగ్నిమాపక దళాలకు కూడా నీరులేని పరిస్థితి వచ్చింది. ఇప్పటికైనా ప్రభుత్వం ప్రత్యేకంగా తీసుకుని వారికి కొంత సహాయం చేయాలి. కలెక్టరుగారు సహాయ సంఘాన్ని ఒకటి ఏర్పాటుచేశారు. అయిన transfer అయినందువల్ల ఎవరూ interest తీసుకోవడంలేదు. ఎక్కువ వసూలు చేయలేదు ఈ అవకాశం పురస్కరించుకుని వారికి ధాన్యం ఇవ్వాలని చెబుతున్నాను. వారికి కొంత సహాయం చేయాలి. ప్రభుత్వం వంద టన్నుల గోధుమ ఇచ్చామని అంటున్నారు గుంటూరులో గోధుమ ఎక్కడా కనిపించడంలేదు. Post-graduate courses నిమిత్తమై ఆంధ్రదేశంనుంచి ప్రతి సంవత్సరం కొన్ని వందలమంది northern universities కు వెళుతున్నారు. గుంటూరులో Post-graduate courses ఏర్పాటుచేస్తాం అన్నారు కాని ఇప్పుడు నాలుగవ ప్రచారికలో ఏర్పాటుచేస్తాం అంటున్నారు, ఇది శోచనీయమైన విషయం. బ్లాక్ మార్కెట్ లేకుండా చేస్తున్నాము, అరికడుతున్నాము, intelligence unit ఏర్పాటుచేశాము అంటున్నారు. బ్లాక్ మార్కెటును ప్రోత్సహించేస్తూంటే అరికట్టడం ఏమిటి? Procurement policy ఏమిటి? మిల్లర్లకు ఇచ్చారు. వారు స్వయంగా కొనుక్కున్న ధాన్యంలో 75% ప్రభుత్వం చెప్పినట్లు ఇవ్వాలి అంటున్నారు రూ. 41 లు చొప్పున ధాన్యం కొని మీరు ప్రకటించిన కంట్రీలు రేటుకు ఇస్తున్నారంటే పావుకార్లు దానధర్మంగా చేస్తున్నారనుకో నక్కరలేదు బ్లాక్ మార్కెట్ లో ఇష్టంవచ్చినట్లు అమ్ముకుని మేము అతిగా నప్పుడు వారు 10 బస్తాలు ఇవ్వాలని తెప్పడంతప్ప మరొకటికాదు. రోజుకు నాలుగు వందలు ఆడితే వంద బస్తాలు ఆడించినట్లు బ్రాహ్మారు వారు కట్టే నేలుటాక్కు, వారి electric meters తప్ప అని ప్రభుత్వానికి తెలుసును. Intelligence unit ఏమిచేస్తున్నదో తెలియదు. అధికధరలను ఎక్కడ అరికడుతున్నారు? గుంటూరు పట్టణంలో రోజుకు 12 వందల బస్తాలు అమ్ముతుంది. అది district head quarter రంగారెడ్డి నాయకత్వంక్రింద కాలనెను అధిపత్యం నిలబెట్టడానికి Consumers Co-operative Stores పెట్టారు అక్కడ అక్కుళ్ళ బస్తారు. 9 లు వేసుకుని అమ్ముతున్నారు. కంట్రీలు ఇట్టికల్లు సైతం బ్లాక్ మార్కెటులో పెడుతున్నారు. ప్రభుత్వసంస్థ కాబట్టి ఉద్యోగులను భత్యపెట్టి తెంగాలనుంచి import చేసే సెవగలను సైతం బ్లాక్ మార్కెటులో పెట్టుకుంటున్నారు.

శ్రీ కె. నరసయ్య — అధ్యక్షా, ఈ సమావేశంలో గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి అభినందనలు తెలుపుతూనే తీర్మానాన్ని బలపరుస్తున్నాను. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో కొన్ని అభ్యుదయ కార్యక్రమాలు అంటే బృహత్తరమైన వాగాద్దన సాగర్ ప్రాజెక్టు అతి త్వరలో అమలుజరపడానికి, లిఫ్ట్ యిరిగేషను స్కీము, శ్రీశైలం జల విద్యుచ్ఛక్తి ప్రాజెక్టు, ఎగువ నీలేరు మొదలగు ప్రాజెక్టులు, గ్రామీణ విద్యుద్దీకరణ, ఉత్తమ వైద్య సదుపాయాలు మొదలగు కార్యక్రమాలను గూర్చి యివ్వాల ఆంధ్రప్రదేశ్ గౌరవనీయులైన ముఖ్యమంత్రిగారు వారి మంత్రివర్గము తీసుకున్నటువంటి శ్రద్ధగూర్చి నేను వారిని అభినందిస్తున్నాను. ఈ సందర్భంలో శ్రీకాకుళం గురించి మాట్లాడవలసినవస్తే చాలా విచారంగా కనిపిస్తున్నది. ఎందుచేతనంటే శ్రీకాకుళం జిల్లాలో యీ పురోభివృద్ధి కార్యక్రమాలలో ఒక కార్యక్రమం కూడా దీనికి అవకాశం చిక్కపోవడం జరిగింది. వారికి అవకాశం అనావృష్టిలోతప్ప యింకేమీ అవకాశం చిక్కలేదు. ఇది చాలా విచారకరమైన విషయం. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో 18 జిల్లాలలో ఏర్పడినటువంటి వర్షాభావం శ్రీకాకుళం జిల్లాకు లభించడం తప్పితే వారి పురోభివృద్ధి కార్యక్రమం ప్రభుత్వంద్వారా ఏమయినా జరిగిందా అంటే యేమీ జరగలేదని విచారంగా ఉంది. విద్య లేమి, యిరిగేషను లేమి, యింకొక ప్రక్క యిండ్రస్ట్రీ లేమి మరొక ప్రక్క ఆర్థిక లేమి, వేరొక ప్రక్క మినిస్టరులేమి కూడా జరిగింది. ఇది యిప్పుడే కాదు చాలా కాలంనుంచి జరిగింది. అదృష్టమో, దురదృష్టమో ఒక మూడు మాసాలకాలం గోతు లచ్చన్నగారికి అవకాశం కాంగ్రెసు ప్రభుత్వంలో లభించింది. అప్పటినుంచి యిప్పటివరకు లేదు పెద్ద స్కీము మాకు అవతరలేదు వంశధార గురించి శ్రీ లచ్చన్నగారు చెప్పినట్లు వంశపారంపర్యం ధారలాగ ఏడ్వడమనే అభిప్రాయం ఉండేమో! దీనిని విడిచి పెడదాము. ఇవ్వాల కరువు గురించి మన ముఖ్యమంత్రివర్యులు దక్షిణాది మంత్రులను రావించి ఊమాన్ని నివారించే పద్ధతలను గురించి ఆలోచించి నందుకు వారిని అభినందించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. అభినందిస్తున్నాను కూడా. ఈ సందర్భంలో అనావృష్టికి గురియైన చీపురుపల్లి గురించి చెప్పవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. 1958 వ సంవత్సరంలో వనసనండివాడ అనే స్కీము 88 లక్షల 75 వేల రూపాయలకు ప్రభుత్వం ఎస్టిమేటు తయారుచేసి నప్పటికీ కూడా ఈ స్కీము నేటికీ అమలుజరగడంలేదు, ఇది మీడియం స్కీము, విచిత్రమైన స్కీముకాదు. ఇది లేకపోతే చీపురుపల్లి తాలూకాకు భవిష్యత్తు లేదు ఇది అమలు జరిగినప్పుడే అక్కడి ప్రజలకు అవకాశం చిక్కుతుంది. చిత్తూరువలె రాయలసీమవలె శ్రీకాకుళం జిల్లాలోని మెట్ట ప్రాంతం చీపురుపల్లి, రాజాం ఏరియా మొత్తంపైన ఈ సంవత్సరం 800 గ్రామాలు ఊమ వాదకు గురియైనాయి. ప్రత్యేకంగా యీ ప్రజలకోసం ప్రభుత్వం అందజేసిన సహాయానికి కూడా అభినందించవలసిన ఆవశ్యకత వుంది అభినందించానుకూడా. అది జరుగవలసిన కార్యక్రమము. ప్రజలకు శాశ్వతంగా కరువు రాకుండా వారికి పంటలు లభించాలంటే వనసనండివాడ ప్రాజెక్టు తప్పనిసరిగా అవసరం చీపురుపల్లి తాలూకా పొందూరు నియోజకవర్గం వచ్చినప్పుడు యీ పరిస్థితి చూచిన అక్కడ ప్రజల జీవిత దుస్థితి చూసినప్పుడు యిది చాలా జరసరం కనుక ఈ

తూర్తైనా ప్రభుత్వం ప్రత్యేక దృక్పథం వహించవలసినదని కూడా నేను ప్రభుత్వానికి విన్నవిస్తున్నాను. సంకలి బ్రిడ్జి శ్రీకాకుళం జిల్లాకూ ప్రజలందరికీ చాలా అవసరం. ఇంతకుముందు అనేకమంది గోదావరి బ్రిడ్జి గురించి మాట్లాడారు. ఇవాళ గౌరవనీయులైన వి డబ్ల్యు డి. శాఖ మంత్రి గారు అక్కడక్కడ బ్రిడ్జిల విషయం మాట్లాడినప్పుడు నేను సంతోషించాను ప్రభుత్వాన్ని కూడా ఆలోచించమనండి. ఇతర జిల్లాలో జరిగిన పురోభివృద్ధి కార్యక్రమాలతో శ్రీకాకుళం జిల్లాలో జరిగిన కార్యక్రమాలను పోల్చిచూస్తే హల్లకి హల్ల, సున్నకు సున్న లాగ కనిపిస్తున్నది ఈ పరిస్థితులలో అక్కడ యేమైనా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకమా అంటే మొట్టమొదటినుంచి యివ్వాలి రోజువరకు కాంగ్రెసే కన్నతల్లి అనే అభిప్రాయంతో కాంగ్రెసును బలపరుస్తున్నారు ఒకరిద్దరు స్వతంత్రులను విడిచిపెడితే తక్కినది అంతా కాంగ్రెసే కాంగ్రెసుకు గెలిపించిన ప్రజలను 13 సంవత్సరాలుగా నిస్పృహ నిరాశకు గురిచేయడం చాలా విచారకరమైన విషయం. హృదయమున్న యే కాసన సభ్యునికైనా బాధ కలుగుతుంది. ఈ పరిస్థితిలో ప్రభుత్వం ఒకతూర్తైనా సంకల బ్రిడ్జి గురించి ఆలోచించాలి. సంకలి బ్రిడ్జి 1958 లో దై నవశాస్త్ర పోయింది. ఓపెనింగు సెరమనీ ఆల్ ఆఫ్ ఎ సడన్ షిడి పోయింది. ఇంతవరకు ఆ బ్రిడ్జి నిర్మాణం కాలేదు. ఈ మధ్య రామేశ్వరం దగ్గర బ్రిడ్జి పోయినప్పుడు వెంటనే తగిన చర్య తీసుకుని దానిని పునర్నిర్మాణం చేశారు అదేవిధముగా కొన్ని బ్రిడ్జిలు పడిపోయినప్పుడు వాటిని పునర్నిర్మాణం చేశారు. కాని 1958 డిసెంబరులో పోయినట్టి ఈ బ్రిడ్జి విషయంలో నేటివరకు యే మాత్రం ప్రభుత్వం యెంకవ్వయిరి జిరపకపోవడం విచారకరమైన విషయం సంకలి బ్రిడ్జి గురించి ప్రశ్న వచ్చినప్పుడు మంత్రివర్గులు విచారకరమైన జవాబు చెప్పడం జరిగింది ఏదో తరువాత చేస్తామని చెప్పడం జరిగింది. కాని స్పెషల్ అటెన్షన్ తీసుకోవడం కనిపించదు ఇది పాలకొండ నియోజక వర్గ ప్రజలకేకాదు శ్రీకాకుళం జిల్లాలో 25 లక్షల ప్రజానీకానికి అవసరమైనది. ఎందుచేతనంటే పాలకొండనుంచి సంకలివరకు 100 మైళ్లు తిరిగి సంకలి రావలసి వస్తుంది షేడ ప్రజలు ఎంతో కష్టపడుతున్నారు విశాఖకట్టం ప్రాంతానికి పోయే మార్గంకూడా మంచి సదుపాయం ఉన్నది కనుక సంకలి బ్రిడ్జిని ఇకనైనా పునర్నిర్మించాలని విన్నవిస్తున్నాను. నా నియోజకవర్గం గుంచి మాట్లాడతాను. తివ్వ యిరిగేషను షేర్ మహమ్మదుపురం కలెక్టరుగారు రికమెండు చేశారు. ఇవాళ రాష్ట్రంలో 10 స్కీములలో యిరిగేషను షేర్ మహమ్మదుపురం లిఫ్టు యిరిగేషను, మైలటూ ప్రాజెక్టు స్కీము కలెక్టరు రికమెండు చేసినారు. దాని కూడా అవకాశం చిక్కించాల్సిన ఆవశ్యకత, తప్పనిసరిగా అంగీకరించవలసిన ఆవశ్యకత ఉంది. విద్యవిషయం చెప్పారు. ప్రజలయొక్క పరిస్థితిచూస్తే హాఫ్ నేకెడ్ పీపుల్. ప్రజలు యివ్వాలి కూడా రవిక లేకుండా అర్థనగ్న దిగంబరులుగా ఉన్నారంటే జరిగిన పురోభివృద్ధి దానివల్ల ఋజువవుతున్నది. విద్యలేమి, ఆర్థిక లేమి, సోషల్ గా కూడా చాలా వెనుకబడి వున్నారు. విశాఖ, శ్రీకాకుళం జిల్లాలలో జరుగవలసిన అభివృద్ధి కార్యక్రమాలగురించి మాట్లాడ వలసినవి చాలా వున్నాయి. ఆ రెండు జిల్లాలకు ప్రత్యేకమైన డెవలప్మెంటు పోర్టు యొక్క ఆవశ్యకత ఉన్నది అని జిల్లా వాయకులు ముఖ్యమంత్రి తోపు

విన్నపించినప్పటికీ యిప్పటికీ లేదు. రాయలసీమ మావలె వెనుక బడివుంది దానికి ప్రత్యేక డెవలప్మెంటు బోర్డు ఉన్నది. తెలంగాణా మావలె వెనుకబడి వుంది. దానికి ప్రత్యేక కమిటీ వున్నది. అందుచేత వెనుకబడిన శ్రీకాకుళం విశాఖపట్టణం జిల్లాలకు ప్రత్యేకంగా బోర్డును గురించి ఆలోచించలేకపోవడం విచారకరం. దీనిగురించి శ్రద్ధ వహించాలని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ జి. బావనయ్య — అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ప్రసంగంలో బీద ప్రజల యొక్క ఆర్థిక ఇబ్బంది గురించి కాని, వారు పడుతున్న బాధలగురించి కాని ఏమీ చెప్పబడ లేదు మనం ఇప్పుడు మూడు వంచవర్ష ప్రణాళికలను ముగించు కున్నాము. ఆ మూడింటి యొక్క ఆశయాలు, ఉద్దేశాలు దేశంలో కరువు కాట కాలు లేకుండా చేయటం, హెచ్చు వర్షాలకు బీద వర్షాలకు తేడా లేకుండా చేయటం, అధికోత్పత్తి సాధించటం, భూసంస్కరణలు తీసుకువచ్చి దున్నే వాడికే భూమి యివ్వటం, పరిశ్రమలు స్థాపించటం దేశాన్ని సోషలిజం పరిధిలోనికి తీసుకు రావటం అనేవి ప్రతి వారు ఆలోచించేటవ్వుడు ఈ 18 సంవత్సరాల కాలంలో కాంగ్రెసు ప్రభుత్వహయాములో, వారి రాజ్యంలో ఇవి ఏమైనా నెరవేరినాయో అని చూస్తే ఏవి నెరవేర లేదు. ఈ కాలంలో పేద వాడు మరీ పేదవాడుగానూ కలిగినవాడు మహా శ్రమంతుడుగానూ మారాడు. ఈ రెండు వర్గాల మధ్య తేడా దిన దినాభివృద్ధి అవుతున్నది ఈ నాడు భూమి లేని వారు 40,45% మంది వున్నారు. రెక్కాడితే కాని డొక్కాడని వారు వున్నారు. ఈ ప్లానింగ్ లో వారు ఎక్కన్నించి అప్పులు తెచ్చుకోగలరు? బావి త్రవ్వు కోవాలంటే అప్పు తెచ్చుకోగలడా? వారికి ప్లానింగ్ లో షీమి ఎలాట్ మెంట్ లేదు, ఎవరికి ఆస్తివున్నదో వారికే హక్కు ఎవరికి వసతులు వున్నాయో వారికే వసతులు. ఈ పరిస్థితి ప్లానింగ్ లో వున్నది. ఈ ప్లానింగ్ వల్ల పేద వాడు మరీ పేదవాడు అవుతున్నాడు తప్ప అతని దిక్కు దివాణం చూసే వాడు లేడు. కనుక ఈ ప్లానింగ్ కలిగిన వాణ్ని కలిగిన వాడుగా చేయటానికి బీద వాడిని బీదవాడిగా చేయటం తప్ప మరొకటి కాదని మనం గుర్తించాలి. ఈ నాడు అన్ని వస్తువుల ధరలు విపరీతంగా పెరిగాయి. గ్రామీణ ప్రాంతాలకు వెడితే మంచిమానే" రూ.8-50 ; 7-00 అమ్ముతున్నారు ఎందు మీర్చి రి రూపాయలు అమ్ముతున్నారు. కారమో, మిరియమో తినేవాడు నేడు ఆవి మానేశి గంజి నీళ్ళు త్రాగవలస పరిస్థితి ఏర్పడుతున్నది. నూనేలో వండుకోకుండా ఉడకబెట్టు కొని తినే పరిస్థితి వస్తున్నది. డివాల్యుయేషన్ చేసినా ఫరవా లేదు. రూపాయి విలువ తగ్గినా ఫరవా లేదని చెబుతున్నారు రూపాయి విలువ ఇదివరకే తగ్గి పోయింది ఈ నాడు ఒక్కొక్క ఎకరం 14 వేల రూపాయల ఖరీదు ఉన్నది. 14 వేల రూపాయల ఖరీదు వున్న పొలంలో ఎక్కువ పంట పండు తున్నచా అంటే లేదు. ఇదివరకు 2 పుట్లు పండితే ఇప్పుడు 2 పుట్లే పండుతున్నది. కాని ధర మాత్రం 14 వేలు అయింది. రూపాయి నోటు తీసుకు వెడితే బీశగోంగూర రాని పరిస్థితి వచ్చింది వ్యవసాయ కూలీల విషయంలో ఏదీ అమలు జరగదు. మినిమమ్ వేజెస్ యాక్టు చేసినా అది అమలు జరగటం లేదు. జిల్లాకో Inspector ను వేశారు. కాని వారికి షీమిపని లేదు. తెలంగాణా ప్రాంతంలో పాలేరుకు సభవత్సరానికి 200 రూపాయలు యివ్వాలనివుంది. కాని మెదక్ జిల్లాలో

పాలేరుకు, సేద్యగాడికి నెలకు 10,12 రూపాయలు యిస్తున్నారు. అంత కంటే ముందుగా 300,400 అప్పు ఇచ్చి 2% వడ్డీ క్రింద ముందే డబ్బు మినహాయించు కొని వారిని శాశ్వతంగా బానిసలుగా వుంచుకొంటున్నారు. అలా చాలా చోట్ల తక్కువ కూలితో ఎక్కువకాలం చేయించుకొనే పరిస్థితి వుంది. వారి గురించి ఎవరూ ఆలోచించటం లేదు. వారి తరపున మాట్లాడే వారు ఎవరూ లేకపోవటంవల్ల భూస్వాముల చేతుల్లో ఆటబొమ్మలుగ వారు కష్టపడి పండించేపంట వారు అనుభవించటానికి వీలులేకుండా వుంది. అధికోత్పత్తికోసం బంజరు భూములు పంచుతామని అన్నారు. అలా పంచక పోగా పేదలు వున్న చోట వారిని వెళ్ళ గొట్టి భూస్వాములు ఆక్రమించుకొంటున్నారు. బంజర్లను పంపిణీ చేయకపోగా సాగుచేసుకొంటున్న వారిపై పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు 419 జి.వో. వుంది. దాని క్రింద 200 రూపాయల వరకు పెనాల్టీలు వేస్తున్నారు. నెల్లూరు జిల్లాలో ఎబందెండ్ టాక్స్ క్రింద 10 వేల ఎకరాలువుంది. తర తరాల నుండి వ్యవసాయ కార్మికులు ఆ భూమిని సాగుచేసుకొంటున్నారు. ఆ చెటువుల క్రింద సాగుచేసుకొంటూ వుంటే ప్రభుత్వం అనేక విధాల అటకాయస్తూ పెనాల్టీలు విధిస్తున్నది.

ఇక సోషల్ వెల్ ఫేర్ విషయంలో చాలా అన్యాయాలు జరుగుతున్నాయి. ఈ డిపార్టుమెంటును జిల్లా పరిషత్తులకు అప్పగించారు. జిల్లా పరిషత్తుల్లో గ్రూపు రాజకీయాలు వున్నాయి. కోవరేటివ్ సంస్థలుగా తయారైనాయి. ఎవరు అధికారంలో వుంటారో వారి గ్రూపును తప్ప పేద ప్రజల గురించి ఆలోచించే వారు లేరు House sites జిల్లాపరిషత్తులకు అప్పగించారు. దాని విషయంలో కూడా అన్యాయాలు, అక్రమాలు జరుగుతున్నాయి. వాటి విషయంలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఇక ఎడ్యుకేషన్ కు సంబంధించి-మూడవ తరగతి వారికి ఇంగ్లీషు నేర్పటం మొదలు పెట్టారు. 4 వ తరగతి నుండి హిందీ మొదలుపెట్టారు. అ,ఆ,లు రాని పిల్లలకు, 1,2,3 రాని పిల్లలకు ఇంగ్లీషు హిందీ ఎందుకు ప్రవేశ పెట్టారని అడుగుతున్నాను. మన మాతృ భాష సరిగా రానివారికి 3, 4 తరగతులలో ఇంగ్లీషు హిందీ ఎలావస్తుంది? ఉత్తరాది హిందీని వీగి నెత్తిపై రుద్దటం ఏమిటి? ప్రభుత్వం దాని గురించి ఆలోచించాలని కోరుతున్నాను కమ్యూనల్ జి.వో వుంది. దాని ప్రకారం ఇదివరకు హరిజనులకు రెండో స్థానం ఉంటే ఇప్పుడు 9 వ స్థానానికి తోసేకారు. ఈ మధ్య ఇది ప్రమోషన్స్ కు కూడా వర్తిస్తుందని చెప్పి కొంత మందిని ప్రమోట్ చేశారు. మంత్రి వర్గాలు మారినప్పుడల్లా ప్రమోషన్ అయిన వారి పని తలక్రిందులు అవున్నది. మంత్రివర్గంలో మార్పు వచ్చినచో మోకాని కమ్యూనల్ జి.వో చెల్లదు. ప్రమోషన్స్ కు వర్తించవు అంటే D E O గా ప్రమోట్ అయినవారు D E O డిప్యూటీ కలెక్టరుగా ప్రమోట్ అయిన తిరిగి రివర్స్ కావలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది. ఇదివరకు డివి గురించి ఎసంబ్లిలో చెప్పగా స్పాటిపో మైన్ టైన్ చేస్తామని చెప్పారు. ఇప్పుడు ప్రమోట్ అయిన వారి విషయంలో కాక మిగిలిన వారికి వర్తింప కూడా చేస్తామని చెప్పారు. ఆ విషయంలో తగిన శ్రద్ధ తీసుకోవాలని కోరుతున్నాను.

ఏ క్లాస్ కు ప్రీఫెరెన్స్ ఇవ్వాలని నేను అడగటంలేదు సోషలిజం అమలు, జరిగితే దేశం సుఖితుంగా ఉంటుంది దేశంలో ఇనిక్వాలిటీ అస్పృశ్యత పున్నంత కాలం దేశం ముందుకు పోదు. ఒక Backward Classes—ఒక కుమ్మరి కుర్రవాడు, మంగలి కుర్రవాడు శ్రీమంతుల పిల్లవాడితో కంపెట్ చేయగలడా, మెడికల్ సీటు, ఇంజనీరింగ్ సీటు తెచ్చుకోగలడా అంటే లేదు. అందువల్ల ఇనిక్వాలిటీ పున్నంతవరకు ఈ జి. వో. వుండాలి. దానికి తగు రక్షణ కలుగ చేయాలని ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ నెలపు కీసుకొంటున్నాను.

శ్రీ సి. విరల్ రెడ్డి (నర్సపూర్).—అధ్యక్షా, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంతో రైతులు, కూలీలు ఎదుర్కొంటున్న ఆర్థిక యిబ్బందులను పరిష్కార మార్గం ఎక్కడా సూచించబడలేదు. ఈ నాడు మన దేశాన్నేగాక, అన్ని రాష్ట్రాలను ఆవిచ్ఛిన్నంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ పరిపాలిస్తున్నది. ఈ 10 సంవత్సరాలనుండి ప్రధానంగా రైతులను ఎదుర్కొంటున్న ఏ సమస్య పరిష్కరింపబడలేదు. పరిష్కారంచేయడానికి ప్రయత్నంకూడ చేయలేదు. అధికాహారోత్పత్తి ఎట్టి చర్యలు తీసుకోలేదు. దానికొరకు అడుగుడుగున సంఘాలు ఎందుకు? 18 సంవత్సరాల కాంగ్రెస్ పరిపాలన, ఆహారసమస్యను పరిష్కరించలేకపోయింది. దీనికి కారణం కాంగ్రెస్ లో యింకా పెట్టుబడిదారులు ఉండి రైతుకూలీలను పీడించడమే! రైతులు వడ్డీలు చెల్లించలేక బాధపడుతున్నారు ఈ వడ్డీ వ్యాపారస్తుల దోపిడికి కట్టుకోలేక పోతున్నారు. దేనిని తొలగించడానికి ప్రయత్నం ఏమైనా చేస్తున్నారా? కోతలకాలంలో ఈ వడ్డీ క్రింద తూమెడు ధాన్యంబదులు తూమెడున్నర యిచ్చుకోవలసివస్తున్నది. ప్రత్యాశికలవల్ల రైతుకూలీల standard పెరగాలి, కాని పెరగడంలేదు అందుచేతనే బ్యాంకులను జాతీయంచేసే బ్యాంకులే రైతుకూలీలకు అప్పులు యిచ్చేటట్లు చూడవలసినదీగా కోరుతున్నాను. అసలే ధరలతో బాధపడుతూ, రెండవ ప్రక్కను ఈ వడ్డీ బాధలకు తట్టుకోలేక పోతున్నారు, ఇక ధరల విషయంలో, harvest సేజనులో రైతులకు గిట్టుబాటు ధరలు ఉండడంలేదు, తరువాత ధరలు విపరీతంగా పెరిగిపోయి మధ్య దశారీలు బాగుపడుతున్నారు ఈ పెరుగుదలవల్ల టోకువ్యాపారస్తులు ఎక్కువగా బాగు పడుతున్నారో. ఎవరైతే పొలంలో సేద్యం చేస్తున్నారో వారికి లాభంలేక పోతోంది. ఇటు కమ్మమర్చుగాని, అటు ఉత్పత్తి చేసేవారుగాని లాభంపొందడంలేదు. ఈ 18 సంవత్సరాల పరిపాలన యిట్లాగే సాగుతోంది. ప్రభుత్వం బియ్యానికి ఒక రేటు ప్రకటించింది. ఆ రేటుకు బియ్యం ఎక్కడాదొరకడంలేదు. ప్రభుత్వం ప్రకటించిన 70 రూపాయలకు క్వింటాలు బియ్యం బజారులో ఎక్కడ దొరకడంలేదు. సరకు అంతా బ్లాకుమార్కెట్టులోకిపోతోంది. దీనిని ప్రభుత్వం ఆరికట్టలేకపోతోంది.

ఇక బంజరు భూముల విషయం ఉంది. దీనిగురించి ప్రతి గౌరవసభ్యులు మూట్లాడారు, కాని ఈ సమస్య పరిష్కారంకాలేదు. దీన్నే వానికి పట్టాయువ్యడంలేదు, వారికి భూములు పంచివ్వమంటే యివ్వడంలేదు ఎంత చెప్పినా ఈ సమస్యను ప్రభుత్వం పరిష్కరించడంలేదు వ్యవసాయ కార్మికుల పరిస్థితి చూచినట్లయితే వారి బియ్యంకూ ఉన్నది. వారికి ఇంక మరే చేకూరు మెదకు జిల్లాలో 100 యియ్యం

అని ఒక G.O చేశారు, కాని అమలు జరుపలేదు. గ్రామాలలో మీరు చేసిన యాక్టులను, జి.వో.లను అమలుజరుపుతున్నారా? అని ఆచరణకు వస్తున్నాయా? దాని ఆచరణలో అడ్డుపడుతున్న వ్యక్తులు ఎవరు? దానికి కారణం ఏమిటి? దీనికి కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం సమాధానం చెబుతుందా? కాంగ్రెస్ చారే వ్యవసాయ కార్మికుల యాక్టు అమలుచేయకుండా అడ్డుతగులుతున్నారు ఇట్టి పరిస్థితిలో అధికాహారోత్పత్తిని సాధించడం ఎట్లా? అందుచేతనే అహారసమస్య పరిష్కారంకాకుండా ఉండిపోయింది

మెదక్ జిల్లా, నర్సాపురం తాలూకా, దొతవాడ గ్రామంలో 50 మంది రక్షిత కౌలుదార్లను బేదఖలు చేశారు అక్కడవున్న Circle Inspector గాని, Sub-Inspector గాని ఏమీ చర్యలు తీసుకోవడంలేదు. దున్నేవానికే భూమి, భూసంస్కరణలు అని అంటారు. కాని రక్షిత కౌలుదారి చట్టాన్ని అమలు జరపడంలేదు. దొంతి గోపాలరెడ్డి, ఇసుకూరు రామచంద్రారెడ్డి ఎంతోమంది రక్షిత కౌలుదార్లను తొలగిస్తున్నారు. అక్కడవున్న పోలీసు, రివిన్యూ అధికార్లు వారికే సహకారం యిస్తున్నారు రెవిన్యూ, ఆఫీసర్లకు రక్షణలేదు. అందుచేత వారు భూస్వాములనే support చేస్తున్నారు.

నరసాపురం నియోజకవర్గం గురించి చెబుతాను. మా తాలూకాలో విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. చాలా వెనుకబడిన ప్రాంతం. ఆ ప్రాంతాలను నిర్లక్ష్యం చేయడం జరుగుతుంది.

ప్రభుత్వం ఈ వెనుకబడిన ప్రాంతాలమీద పక్షపాతం చూపెడతన్నది. మా నర్సాపూర్ తాలూకాలో మూడు గ్రామాలకు తప్ప విద్యుచ్ఛక్తి లేదు. ఇరిగేషన్ కు విద్యుచ్ఛక్తి ముఖ్యం. అందుచేత ఈ విషయంలో ప్రభుత్వం శ్రద్ధ వహించాలి. ఇరిగేషన్ కు ప్రభుత్వం కేటాయించిన డబ్బు సరిపోదు. రూపాయి విలువగురించి చాలమంది గౌరవసభ్యులు చెప్పారు. రూపాయి విలువ తగ్గించి నందువలన ధరలు పెరుగుతున్నాయి. విదేశాలనుంచి తెచ్చుకొనే వస్తువుల ధరలు పెరిగి తేవర్వాలేదు. కాని దేశంలో వస్తువులధరలుకూడా పెరిగిపోతున్నాయి. ప్రధానమంత్రి ఇందిరాగాంధీగారు ధరలను అదుపులో పెట్టేందుకు ఒక జిల్లా నెన్నుమని తేసామని అన్నారు. అర్జీ నెన్ను జారీచేసేవరకు బాకుమార్కెట్టు, ఆగుమార్కెట్ ఈ Blackmarket ను ఆపితే, ఈ కాంగ్రెస్ గద్దెమీద ఉండదు. పెట్టుబడిదారులు కాంగ్రెస్ లో ఉన్నారు. జిల్లా నెన్నుమని ప్యాను చేసిన, ఇతర చట్టాలను చేసినా దానిని implement చేయరు అందుచేత పరిస్థితిమామూలే అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. ఆగస్తాశం(నరసన్న కేట). — అధ్యక్షా! ఇప్పుడు గవర్నరుగారి అధ్యక్షుడు, ప్రభుత్వ శిక్షావంశ, కార్యకలాపాలు, ఇన్స్పెక్షన్లు ఉంటే, నాకు ఒక చిన్న జ్ఞానం వస్తోంది. ఇప్పుడున్న డిపార్టుమెంట్ డివైలెంట్ Department Surveillance workers ఉన్నారు. ఆ workers తాలూకా స్థాయిలో ఉంటే, గ్రామ గ్రామాలు, ఇండ్లకుపోయి, ఇట్లో డైరెక్టుగా చూస్తూ లేకపోయి వాటి ఇరుగుమీద, ఇంట్లోకి పోయి, ఇంట్లోకి వెళ్లిపోతూ ఉంటాయి. వాటి దగ్గరకు పోయి, ఏమిటి ఇంట్లో ఎంతమంది ఉన్నారు, ఎంతమంది, పెద్దలు, పిల్లలు, వీరి వయస్సు, వీరి పేర్లు, వీరి వృత్తి, వీరి అయినా వచ్చిపోయినారా? లేక ఎవ్వరు అయినా చచ్చిపోయారా? అది

ప్రశ్నలు వేస్తూ, జవాబు ఇచ్చినా ఇవ్వకపోయినా గోడమీద అంకెలు వేసుకొంటూ తనదారిన తాను పోతూ ఉంటాడు. ఏమయ్యా ఏమిటి నీ ఉద్యోగం అంటే, ఏదో మా Department వాళ్ళు అడగమన్నారు. మేము వచ్చాం మేము పోతున్నాం అంటారు అదే స్థితిలో నేను గవర్నరుగారి address ఉంది. దానికి దీనికి వ్యత్యాసం లేదంటే, అతిశయోక్తి కాదేమో అనుకొంటా అసలు గవర్నరుగారు address ఎందుకు ఇస్తున్నారు. ఏదో శాసనసభ రూల్సులో ఉన్నదిగనుక సంవత్సరానికి ఒకసారి తేక రెండుసార్లు address ఇస్తున్నారని చెప్పి - ప్రభుత్వం చేసే పనులు మంచివి అయినా, చెడ్డవి అయినా, భట్రాజులాగా పొగడడానికి ఇవి చేసుకొన్నారు ఏమోననిపిస్తున్నది. గవర్నరుగారు address ఎందుకు ఇవ్వాలి. దానివల్ల మనకు ఏమి అయినా ఫలితం ఉన్నదా? గత 19 సంవత్సరాలనుండి ఖర్చులు చేసుకొంటున్నాం - కష్టసుఖాల

గురించి చర్చించుకొంటున్నాం. ఈ నాటికి కూడా ఆ కష్టసుఖాల సానుకూలం కాకుండా, ఇంతవరకు ఆ ఇబ్బందులు తీరకుండా ఉంటే ఎందుకు ఈ ప్రభుత్వం ఉండాలి. ఎందుకు గవర్నరుగారు ఈ address ఇవ్వాలని ప్రభుత్వాన్ని అడుగుతున్నాను. కమ్యూనిస్టు నాయకులు పుచ్చలపల్లి సుందరయ్యగారు, నాగిరెడ్డిగారు, వేంకటేశ్వర్లు మొదలైన వారు వాయిదా తీర్మానం గురించి చెప్పకొంటూ వరంగల్ జిల్లాలో జరిగిన అకృత్యాలు, పోలీసువారు చేసినవి - వారు చెప్పుకొంటూ ఉంటే, దానికి ముఖ్యమంత్రిగారు జవాబు ఇస్తూ - అదంతా శుద్ధ అబద్ధమని, నమ్మడానికి వీలులేని పరిస్థితిలో ఉందని, కమ్యూనిస్టులు చెబుతున్నది ఎంతమాత్రం నిజం కాదని అంటున్నారు. Police వారిని Enquiry కి పంపించాము, వారిఎదుట ఎవ్వరూ జవాబు చెప్పలేదు. నిజంగా అట్లా జరిగినట్లయితే వేమి తగిన చర్యలు తీసుకొంటాను" అని చెప్పినారు. ముఖ్యమంత్రిగారు దానికి సమాధానం ఇవ్వాలని కోరుతున్నాను.

శ్రీ కాకుళం జిల్లా ఆముదాలవలస మిగర్ ఫ్యాక్టరీ ఎన్నికల సందర్భంలో జరిగిన సంఘటనను గురించి ముఖ్యమంత్రిగారి దృష్టికి, సహకారశాఖ మంత్రిగారి దృష్టికి చాలామంది తీసుకువచ్చారు. అప్పటి గతనెల 80 వ తారీఖున ఎన్నికలు జరగవలసి ఉన్నాయి. 1957 లో Sugar factory స్థాపించారు. సుమారు 7½ సం॥ ల క్రితం ఒక Nominated Board ను వేసి, దానికి చాన్సెల్లర్ M.P. అయినటువంటి శ్రీ బొడ్డేపల్లి రాజగోపాలరావుగారిని nominated Chairman గా నియమించారు. ఆ Board 7½ సం॥ లు పనిచేసిన తర్వాత ఏకాదశించేతనో అందులో నష్టం వచ్చిందనో, మంగళగిరి పానకాలరాయుడు బాగా - డబ్బు తరిగిపోతోందని, ఆ Nominated Board ని Supersede చేశారు. Supersede చేసి, ఒక Special Officer ని Sugar Factory కి at ppoinచేశారు. 1½ సం॥ లు అయిన తర్వాత ఆయన ఎన్నికల Notice ఇచ్చాడు, ఎన్నికల Notice ఇచ్చిన తర్వాత, ఎవరో కొందరు High Court కి పోయి, ఏమో కోర్టులు చెప్పి. High court లో writ వేసి, ఎన్నికలు వాయిదా వేయించాలని High Court - నుంచి సీయ తీసుకువచ్చారు High Court stay వచ్చిన తర్వాత, ఒక వర్గం వారు ఏమో, stay వచ్చింది, ఎన్నికలు

జరగవు కదా అని, వారు prepare అయిరాచేసు బొడ్డేపల్లి రాజగోపాలరావు గారి వర్గం ఏమో, ఎన్నికలు ఎట్లా ఆగుతాయి - నేను చూస్తాను. High court నన్ను ఏమిచేస్తుంది, ప్రభుత్వం నన్ను ఏమిచేస్తుందని చెప్పి, ఎన్నికలు ఎంత మాత్రం ఆగడానికి వీలు లేదు అని, Stay order వచ్చినా గాని ఏ కారణం చేతనో, 7½ సం॥ లు త్రాగినటు వంటి పానకం, దాహం తీరక, ఏలాగైనా నేను President ని కావాలని చెప్పే ఉద్దేశ్యంతో, ఎన్నికలు జరిపించాలనే నిశ్చయంతో ఉన్నాడు. ఆసమయంలో Special Officer High court నుంచి వచ్చిన stay order General Body లో announce చేయడానికి వెళ్ళితే, ఇచ్చట గనుక చదివి నట్లయితే నిన్ను చంపివేస్తాను, shoot చేస్తాను అని - అధ్యక్షా అక్కడ ఉప యోగించబడిన భాష గనుక చెప్పినట్లయితే అది పార్లమెంటరీ కాదేమోనని చెప్పి నేను అనుకొంటున్నాను. సామాన్యంగా వీధులు తుడిచే scavengers కూడా అటువంటి భాష ఉపయోగించరు అమ్మో, ఆగి అని, ఆ special officer ని తిట్టి, ఇక్కడ గనుక నీవు ఉన్నట్లయితే, - సాయింత్రంలోగా కుటుంబంతో సహా ఆంధ్ర నుండి కదలక పోతే, నీ కుటుంబాన్ని హతమారుస్తానని అన్నారు. అప్పుడు R. D. O. గారు ఉన్నారు. A. S. P లు ఇద్దరు ఉన్నారు Police బందోబస్తు ఉంది. ఈ పరిస్థితులలో కూడా ఈ రాజగోపాలరావు గారు ఈ Sugar Factory నేనే కట్టించాను. దీనికి సర్వాధికారిని నేనే. అయూబ్ ఖాన్ ని నేనే అని తన ఇష్టంవచ్చినట్లు కూతలు కూస్తుఉంటే - అక్కడఉన్న పోలీసు వారు గాజులు తొడుక్కొని ఉన్నారేమో అర్థంకావటంలేదు. ప్రభుత్వం గాని ఫరవాలేదు. నీవు Election జరిపించుకో అని హామీ ఇచ్చారేమో తెలియదు. లేకపోతే నిరంకుశత్వమో తెలియదు. పోలీసువారు గాజులు తొడుక్కొని ఎందుకు ఊరుకొన్నారో అర్థం కావటంలేదు అధ్యక్షా! నేను చెప్పానని కాదు. ఆతనిమీద అటువంటి అక్రమపువని చేశాడు. ఎలిజన్స్ జరిపించుకొన్నాడు. బలవంతంవైన Special officer దగ్గరకు పోయి. ఒక మూకనుమీదకు వంపించి - ఆ Ballot Papers Ballot Box తీసుకొని, అటువంటి పరిస్థితులలో Election జరిగితే, తనకు ఏమి అయినా ఇబ్బంది వస్తుందేమోనని, Ballot Papers సంతకాలు కత్తిరించి పడవేసే, ఆ Ballot Papers తీసుకుపోయి నేను సర్వాధికారిని చెప్పి, ఎన్నికలు జరిపించుకొంటూ ప్రభుత్వానికి నేను ప్రెసిడెంటుగా elect అయ్యానని ఒక రుబ్రికామెంట్ ఇచ్చుకొంటూ -

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు పబ్లిక్ వర్క్స్ మంత్రి :— గౌరవసభ్యులు చెప్పే దాన్ని అర్థం చేసుకొంటే, High Court లో ఒక writ ఉంది. Stay కూడా ఇచ్చారు. అమలు పడిందా, లేక injunction అయిందా అన్నది వేరే సంగతి. అది subjudice గా ఉంటుందేమో. దానిని ప్రస్తావించకుండా ఉంటే బాగుంటుంది

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం:—అధ్యక్షా Court లో ఉన్నమాట నిజమే. కాని court తీర్పు ఏమిటని అడగలేదు. ఉన్న facts ని చెబుతున్నాను.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు — అది High Court లో pending లో ఉంది. Temporary Injunction కూడా ఇచ్చారు. కొంతమంది ప్రవేశం అది అడుగు

జరిగింది అనవచ్చు. కొంతమంది జరుగలేదు అనవచ్చు. Special Officer లేకుండా జరిగే ఎన్నిక అవుతుందా? విన్నాక అందుచేత దీన్ని గురించి ప్రస్తావించకుండా ఉంటే బాగుంటుంది.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—High Court నుంచి stay order వచ్చింది. ఆ stay order అమలుజరిగిందా లేదా అని చెబుతున్నాను. ఏ వద్దతిలో దాన్ని అమలుజరిపారు అని చెప్పడానికి అడ్డం ఏమీరాదు. Meeting ఎట్లా జరిగింది అని చెప్పడానికి అడ్డం ఏమిటి? Meeting లో ప్రజలు ఎట్లా ఉన్నారు? Police వాళ్ళు ఉన్నాకూడా, ఆ President ఏమి పని చేశాడు? High Court stay order కి ఇది ఎందుకు అడ్డంవస్తుంది?

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు:—మళ్ళీ ఇది High Court కి వెడుతుందండి. Stay అమలుపడిందా లేదా అన్న మీద మనం కొన్ని చెబుతున్నాం. అది కూడా వాళ్ళే విచారించవలసి ఉంటుంది. అది కూడా మనముందు చెప్పటం, అది subjudice అని మనవిచేస్తున్నాను.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం:—గవర్నమెంటు ఎంతవరకు చర్య తీసుకొన్నది? గవర్నమెంటు ఏమి stay order ఇచ్చింది? Stay orders ని ఉల్లంఘించి elections జరిపారు. Special Officer ఏమి నా life danger లో ఉంది అని చెప్పితే, Police వారు దగ్గరవుండి, ఆ ఆముదాలవలన sugar factory నుంచి నన్ను. నా పిల్లలను తీసుకుపోయి విశాఖలో దిగబెట్టారని, రిపోర్టు ఇస్తూవుంటే, గవర్నమెంటు ఏమి చర్య తీసుకొన్నది? ఈ అక్రమాలు చేసిన President పైన ఏమి చర్య తీసుకొన్నారని అడుగుతున్నాను. High Court తీర్పుగురించి నేను చెప్పలేను.

శ్రీ కె. బ్రహ్మానందరెడ్డి:—గౌరవనభ్యులు వారి యిష్టంవచ్చినట్లు చేసుకోవచ్చు. వారు ఏమిచెప్పినా—Responsibility is their as long as the matter is in the Court. So far as Government is concerned, Government have not received a report.

Sri P. Rajagopal Naidu — Report from whom?

Sri K. Brahmananda Reddy:—Report from the R. C. S. I do not think, Sir that we have received any report till now. Therefore we are not going to enter into that question or answer that point.

శ్రీ ఎస్. జగన్నాథం:—A. P. C. C General Secretary అయిన కుటుంబ శ్రీ లక్ష్మణదాస్, M. L. A. గారు, జిల్లాపరిషత్తు Chairman గారు, కొత్తపల్లి నర్సయ్య, M. L. A. గారు, అరడజనుమండి పెద్దలు, సమితి ప్రెసిడెంటు, అంతా కాంగ్రెసువారే. ఈ దౌర్జన్యం గురించి ముఖ్యమంత్రిగారికి అయితే నేమి, Co-operative శాఖ Minister గారికి ఒక memorandum కూడా ఇచ్చివున్నాడు. మరి Registrar గారిదగ్గరనుండి మాకు report రాలేదు. ఏమి చర్య తీసుకోడానికి అని చెప్పితే—అది ఎంతవరకు సమంజసంగా ఉన్నదో—అది నిజమా, అబద్ధమా చెప్పలేను గాని. ఇంతమంది పెద్దలు యీ విధంగా దౌర్జన్యాలు జరుగుతున్న పరిస్థితుల్లో, అఖిరికి stay order ని కూడా ధిక్కరించి చేసిన చర్యల గురించి ప్రభుత్వం,

ఏమి action తీసుకొన్నారు అని ప్రశ్నిస్తున్నాను. వారు సమాధానం చెప్పగల స్థితిలోలేరు. మేము చెప్పవలసిన అవసరం లేదని ముఖ్యమంత్రిగారు అంటున్నారు. అది వారికే విడిచిపెడుతున్నారు నేను ఒకటే అడుగుతున్నాను. ప్రభుత్వం దేశంలో ఉన్నదా లేదా? Law and order ఉన్నదా లేదా? మనం ప్రజాస్వామ్య పద్ధతిలో నడిచే ప్రభుత్వంలో ఉన్నదా? లేక మృగాలు, జంతువులు తిరుగుచుండే అడవుల్లో ఉన్నాయి? Law and order దేశంలో ఉన్నదా లేదా లేక Jungle లో ఉన్నాయో అని అడుగుతున్నాను నేను ఒక ఉదాహరణ చెబుతాను తమరు ఏమీ ఆగ్రహించకోవద్దు అని మనవిచేస్తున్నాను. మీరు అధ్యక్షులుగా ఉన్నాడు కుర్చీమీద కూర్చున్నారు నేను అమాంతంగావచ్చి, మిమ్ములను నెట్టేసి, నేను ఆ స్థానాన్ని ఆక్రమించుకుంటే, ఈ ప్రభుత్వం ఏమి చేస్తుంది? లేదా మన ముఖ్యమంత్రిగారు ఉన్నారు. అయిన 5 అడుగులు పొడుగు ఉన్నారు అరుఅడుగులపొడుగు, 45 ఇంచులకై వారం ఉన్న ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారు—ఏదో కు స్తీలుపడుతున్నారని వింటున్నాం. ఆయన అమాంతంగా వచ్చి ముఖ్యమంత్రిగారిని అవతలకు నెట్టి, వారి స్థానాన్ని, ఆక్రమించుకొంటే, గుడ్లపూగించి చూస్తుందా, లేక ఎవరిమీద చర్య తీసుకొంటుంది అని అడుగు తున్నాను. ముఖ్యమంత్రి అయిన బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు court కి వెడతారా అని అడుగుతున్నాను. దీనిపైన ఎందుకు చర్య తీసుకోలేదు. నిజంగా ఏమి అయినా enquiry చేశారా? Registrar దగ్గరనుండి report రాలేదుఅంటున్నారు. Registrar దగ్గరనుండి report ఎందుకురాలేదు. రిజిస్ట్రార్ దగ్గరనుంచి రాకపోతే రాకపోవచ్చు. రిజిస్ట్రార్ నుంచి రాత్త ప్రభుత్వానికి రాకపోతే రాకపోవచ్చు.

Sri K. Brahmananda Reddy We are not entering into the merits of the question, so far as the Government is concerned That is what I am saying

మాకు ఒక రిపోర్టు వచ్చివుండాలి. వారుకూడా సంతకం పెట్టారనుకుంటాను.

శ్రీ ఎన్. జగన్నాథం — నేను స్వతంత్రపార్టీవాడిని. నమ్మకపోతే నమ్మక పోవచ్చును

Sri K. Brahmananda Reddy There is nothing wrong. ~~చూపుతుంది~~ of view నుంచి నిజమే. Naturally Sir, it is sent to the Registrar of Co-operative Societies. They will send the report. On that the Government will consider and come to conclusion That is what I am saying. Let not hon Member Jagannadham think that the Government have decided one way or the other We are not in possession of the facts reported by the Officers. Therefore they have got to look into the matter. That is all

శ్రీ ఎన్. జగన్నాథం :— వారు తగినచర్య తీసుకోవాలి. ముగర్ ఫార్టరీపని ఏమి? Special Officer ని కనీసం వేశారా? అది చెప్పుకుండా ముగర్ ఫార్టరీ ఎటువంటి పరిస్థితులలో వుందో చెప్పలేని పరిస్థితులలో వున్నాడు. కానీ ఒక ప్రసిద్ధుడు అనేవాడులేదు. పరిపాలన ఎట్లా జరుగుతోంది? Education గురించి రెండు విషయాలుచెప్పి ముగిస్తాను. ఎవ్వి కాలేతీలు

open చేశాం అంటున్నారు. High Schools ఎన్నో పెట్టాం అంటున్నారు. కానీ విద్యావిధానం, standard ఎట్లావుంది? కుర్రవాళ్ళు చదువుతున్నారో లేదో కానీ మార్కులు మాత్రం వస్తున్నాయి ఇంగితజ్ఞానం అనేది అలవడుతుందా అని ప్రభుత్వం ఆలోచిస్తోందా? ఇంగ్లీషులో 75 మార్కులు వచ్చిన కుఱ్ఱవాళ్ళు వున్నారు. ఆ కుఱ్ఱవాడికి Is కి His కి వుండేటటువంటి భేదం తెలియని పరిస్థితులలో వున్నారు. Writesకి right కి భేదం తెలియని పరిస్థితులలో వున్నారు. 75 శాతం మార్కులు వచ్చిన కుఱ్ఱవాళ్ళకు భేదం తెలియదు అంటే standard ఎట్లావుందో మీరు ఆలోచించుకోండి. ఈ సంవత్సరం చాలామంది పెద్దలు వద్దన్నప్పటికీ 7 వ క్లాసుకు common examination పెట్టారు. వద్దని చెప్పలేదు! కావాలి కానీ ఎంతవరకు standard improve చేశారని అడుగుతున్నాను. హిందీవుంది 7వ తరగతిలో compulsory అన్నారు.

కనీసం 10% రావాలని చెప్పారు. 10% అని యిచ్చినటువంటి G O పరీక్షల ముందు 15% రావాలని చేశారు చాలామంది తప్పిపోయారు దానికేదో exemption యిచ్చారంటున్నారు. ఈ పరిస్థితులలో elementary school, upper primary school ఉన్నాయి. హిందీ చెప్పడానికి ఎక్కడా పండితులు లేరు అక్షరాలు చెప్పడానికి కూడా లేరు వారే పరిస్థితులలో ఉన్నారంటే హిందీలో అ, ఆ లు కూడా వ్రాయలేని పరిస్థితులలో ఉన్నారు పండితులు లేరు కనుక హిందీ వారికి చెప్పలేదు కనుక హిందీ, వారికి exemption అన్నారు. upper primary school లో exemption యిస్తే వారికి అక్షరాలురాని పరిస్థితులలో, వాళ్ళకు 7వ క్లాసులో J.111 చేసుకుంటే వారి గతి ఏమిటని అడుగుతున్నాను. ఏడవ క్లాసుకు పెద్ద పుస్తకం పెట్టారు. టీచర్స్ కు కూడా బోధపడనటువంటి పుస్తకం. ఈ students కి 15% కూడా రానటువంటి వాళ్ళు, అక్షరాలు రాని upper primary school నుంచి వచ్చిన వారిగతి ఏమిటి? వారిని ఏమి చెయ్యాలను కుంటున్నారు? ఈ కాంగ్రెసు వారికి, కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానికి కాంగ్రెసు ప్రణాళికలకు చెల్లితే చెల్లింది. దేశంలో డబ్బులేకపోయినా పై దేశాల నుంచి కేలకొలిది రూపాయలు తెచ్చుకోవచ్చి స్వాహా చేసేటటువంటి ప్రభుత్వానికి చెల్లితే చెల్లవచ్చు. అక్షరాలు రాకపోయినా పుస్తకాలు pass అవడం— సామాన్య కుర్రవాడికి హిందీ రాకపోతే ఎట్లా హిందీ pass జాతున్నాడో దాన్ని గురించి మీరు జాగ్రత్తగా ఆలోచించమని మనవి చేస్తున్నాను.

శ్రీ కె. రంగదాసు (కొల్హాపూరు):—అధ్యక్షా, గౌరవీయులైన గవర్నరు గారు చేసిన ప్రసంగంపై డా॥ చలవతిరావుగారు ప్రతిపాదించిన “మోషన్” నేను బలపరుస్తూ తమ ద్వారా కొన్ని విషయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తెస్తున్నాను. గవర్నరు గారి ప్రసంగంలో ప్రస్తుతం మనం ఎదుర్కొంటున్న కొన్ని ముఖ్య సమస్యలు రాకపోవడం చాలా విచారకరం. అవి ఏవంటే, సామాన్య ప్రజల, పైతలు తాము వాడుకొనడానికి అవసరమైనటువంటి కిరోసిన్, డీజిల్ ఆయిల్, కొరతను చాలా ఎదుర్కొంటున్న ఈ పరిస్థితులలో, సాధారణంగా కొన్ని ఊల్లాకా కేంద్రాలలోనో, ఎక్కడ అయితే current తేకుండా వుండే ప్రదేశాలలో కట్టెలతో మంటలు పెట్టుకొని రాత్రిళ్ళు తిండి తినే ఈ పరిస్థితులలో, పైటూళ్ళకు కిర్సనాయిల్ అందుబాటులోలేని ఈ పరిస్థితులలో, వర్షాభారంచేత

కనీసం వారుమళ్ళు పోసుకోవడానికి ఆయిల్ యింజన్ల ద్వారా రైతు వనిచేసుకుందాం అనుకుంటే oil engines కి, కిరోసిన్ కానీ, డీజల్ గానీ సపై చెయ్యలేని ఈ పరిస్థితులలో ప్రజలు వానాజాధలు పడుతూవుంటే, ప్రభుత్వం దృష్టిలోకి తీసుకొని ప్రజల యిబ్బందులు తీర్చగల ప్రయత్నాలు చెయ్యకపోవడం చాలా విచారకరమైన విషయం. సాధారణంగా District Collector ప్రతి తాలూకాకు కొంత కోటా యిస్తారు ఆ తాలూకాకు పోయిన తరువాత తహసీల్దార్లుగారు తీరుబడి చూసుకుని కేటాయిస్తారు. అడికూడా 4 వేల జనాభా గలిగిన గ్రామాలకే కిరోసిన్ సపై చేయాలని అంతకు తక్కువ వున్న గ్రామాలకు సపై చెయ్యకూడదని విపరీతమైన అంతును కూడా విధించారు కారణం ఏమిటంటే పెద్ద గ్రామాలకే చాలని ఈ పరిస్థితులలో చిన్న గ్రామాలకు supply చెయ్యలేము కాబట్టి ఎక్కువగా సపై అయిన తరువాత అన్నింటికీ చెయ్యడానికి వీలుకాకుండా అంటున్నారు ఎక్కడో కష్టపడి జాకుమార్కెట్టులో అయినా తీసుకొని పోతూవుంటే పోలీసువాళ్ళ దాడి వాళ్ళ పట్టుకుంటారు. అమ్మపెట్టదు—అడుక్కుతిన నియ్యదు. ఈ పరిస్థితులలో వున్నారు. మనం సపై యి చేయలేము. వాళ్ళ జాకు మార్కెట్టులో అయినా తెచ్చుకుంటాం అంటే పట్టుకుంటారు దానితో లంచాలు యిచ్చుకునే పరిస్థితి ఏర్పడటం, జాకుమార్కెట్టుకు తోడుకాతోంది. ఒక సంవత్సరం వరదపాలై రాష్ట్రంలో చాలా ప్రాంతం నష్టమైంది. గత సంవత్సరం draught గా వచ్చింది. ఈ సంవత్సరం చూడబోతే ఏ కొద్ది ప్రాంతాలలోనో కాస్త వర్షం పడింది. తెలంగాణాలో మెట్టపైరులు వున్నాన, వేరుపనగలాంటి పైరులు వెతకడానికి ఆస్కారం లేకుండాపోయింది సాహెబ్చి రోహిణి కాస్తలో కాస్త వర్షం వచ్చినచోట వేసినవన్నీ ఎండి పోతున్నాయి. కానీ ఈ సంవత్సరం యమయాతనలు దుర్భరమైన జాధలు పడ వలసిన పరిస్థితి ఏర్పడింది ఈ స్థితిలో ఏదో ఆయిల్ యింజన్లతో వారుమళ్ళు పోసుకోవడానికి వీలులేని పరిస్థితి వుందని మనవిచేస్తున్నాను రైతు విత్తనాలు వెయ్యడానికి వీలులేని దుర్భరస్థితి ఒక ప్రక్క ఏర్పడింది. అధికాహోత్పత్తి అని చాలా స్క్రీములు వేసి, ఎక్కడ అయినా బంజరు భూములు, లేదా పొరంబోకులు శిస్తు యిస్తున్న భూములనుంచి ఆపుదలచెయ్యకండా 1964 లో రెవిన్యూమంత్రి గారు ఒక press note యిస్తూ అందులో పేర్లడించారు. కానీ తద్వీరుద్దముగా జరుగుతోంది Forest Department వారు తమరైనా కాకపోయినా కనీస చక్కలు తీసుకొని చాలా యమయాతనలపాలు చేస్తున్నారు రైతును. ఒకవంక మనం అధికాహోత్పత్తికొరకు ఎన్నో స్క్రీములు వేస్తున్నాము. లీగలో యిల్లిగలో వారు విడుదల చెయ్యాలని మంత్రులు హామీ యిస్తున్నారు press note చెప్తుంది అక్కడక్కడకు వెళ్ళినప్పుడల్లాకూడా హామీ యిస్తున్నారు. కానీ అధికారులు ఈ విధంగా చేస్తూవుంటే దాన్ని అరికట్టలేక పోతున్నారు. అంటే అది చాలా విచారకరం. మంత్రివర్గం యొక్క మాటలకు అధికారులు అమన రిస్తున్న విధానాలకు ఇంత తేడా వున్నప్పుడు మంత్రులు అధికారులను అడిగే అధికారం లేదా? లేదా మంత్రులను శాపించేది అధికారులారా లేక అధికారిణిమ కానోచేది మంత్రులారా అనే సంగతి తెల్పుకోవలసిన పరిస్థితి కూడా ఏర్పడిందని మనవిచేస్తున్నాము.

అధ్యక్షా, దాదాపు 70, 80 ఎకరాలువున్న గ్రామాలలో ఒక range officer 5, 6 మంది సిబ్బందితో tents వేసుకుని వాళ్ళకు శిస్తునుంచి రుకాయిస్తున్నారు. 1949 ముందునుంచి ఖాస్ చేస్తూవుంటే, అటువంటివారిని జేడఖల్ చేయవద్దని గవర్నమెంటు G. O. వున్నప్పటికీ, దానికి వ్యతిరేకంగా వాళ్ళ చర్య తీసుకొంటూవుంటే అది మంత్రిగారి దృష్టికి, G. C. F. దృష్టికి, C. F. దృష్టికి Dr. F. O. దృష్టికి ఈ విషయం పలుమార్లు తీసుకువచ్చినా పలకరించే నాధుడు లేకపోతే మరి చెప్పకునేది ఎవరికి? ఎవరు దీనిని విచారించాలి? ఒక శాసన సభ్యుడు యిలాంటి విషయాలను అనేక పర్యాయాలు ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకవచ్చినా 4 మాసానైనా పలకరించే దాతలులేరు, అందువల్ల తమ ద్వారా ప్రభుత్వ దృష్టికి ఈ సమస్య తీసుకురాదలచినాను. ఆర్లాపురం తాలూకాలో శ్రీకైలం ప్రాంతంలో దాదాపు 20 వేల ఎకరాలు మించకుండావుంది. తాలూకాలోనే 6, 8 గ్రామాలలోనే 80, 20, 16 సంవత్సరాలనుంచి ఖాస్ చేస్తున్నటువంటి భూములు చూస్తే 400 ఎకరాలు మించలేదు. సెరుపేదలు, హరిజనులు, backward class కు చెందినవాళ్ళు 4, 5 ఎకరాలు శిస్తు చేస్తూవుంటే మరి ప్రభుత్వం దానిని భరించలేకపోతున్నట్లుగా, forest వాళ్ళు ఖచ్చితమైన వత్తిడి తీసుకు వస్తూవుంటే, దాని విషయంలో న్యాయం చేయండి, దానిని విచారించండి, షక్ సాల్ ఖాసాకు యివ్వండి, Collector గారి report చేయడం, పలుమార్లు నేను Chief Minister దాకా వెళ్ళితే, విచారించకపోతే మరి ఎవరివద్దకు వెళ్ళితే విచారిస్తారు అందువల్ల యిలాంటి విషయాలను ప్రజలకు జాగ్రత్త వహించిన ఈ ప్రభుత్వం ప్రజల ఇబ్బందిలు తీర్చడానికి శ్రయత్నం చేయాలి. ఎవరైతే ఈ అధికారుల ప్రభుత్వంయొక్క G. O. ఆయాసాలకు విరుద్ధంగా పోతున్నారో వారిమీద కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవలసిందిగా నేను ప్రార్థిస్తూ ఇంతటితో ముగిస్తున్నాను.

శ్రీ పి. వి. కృష్ణారెడ్డి (నందికొట్కూరు):— అధ్యక్షా, గవర్నరిగారి ప్రసంగం పేలవంగా, నిరుత్సాహంగా వున్నందున నేను ఎంతో విచారిస్తున్నాను. ముఖ్యంగా రాయలసీమ శాశ్వత జామ నివారణ విషయం మీకు తెలిసేయున్నది. కర్నూలు జిల్లాలో మొట్టమొదట తొలకరి వానలు పడినప్పుడు కొన్నిచోట్ల, అంటే మెట్టప్రాంతాలకు సంబంధించిన వాటిలో, ప్రతికొండ తాలూకా, తదితర తాలూకాల్లో వేరుకెనగ వేళారు అయితే అది మొలివలేదు. ఖరీదైన విత్తనం పాడై పోయింది. మిగతాచోట్ల ఎక్కడాకూడా వర్షంలేదు. ధాన్యా గారమైనటువంటి కర్నూలు జిల్లా ఈదినం జామానికి గురిఅవుతున్న విషయం మీకు తెలియజేస్తున్నాను, అదిగాక పోయిన సంవత్సరం K. C. canal క్రింద పోయిన సంవత్సరం unlocalised land సాగుచేసే పడు పండించారు. అక్కడ వాటికి penalty లు వేళారు. ఈ విషయం collector గారికి, Chief Minister గారికి తెలియినా, కాని penalty లు రద్దుచేసేవారో లేదో వాకు తెలియదు. ఈ దేవు, అధికారంలో ఉన్న ఈ కాలాల్లో మరీ పండించినవాటికి సహకారం యివ్వకపోతే అది ఎట్లా కొనసాగుతుందని నేను ప్రశ్నిస్తున్నాను. శ్రీకైలం ప్రాంతంలో ఉన్న తాలూకాలో ఏదీ గ్రామాలు గురిపడ్డాయి. ఈ ముఠా వాధికుల సమస్యలను నేను ఏదేవదే ప్రభుత్వ దృష్టికి తీసుకువచ్చడం జరిగింది.

కాని ఆ సమస్యలు అలాగే అగిపోయాయి. ముఖ్యంగా వాళ్ళకు యిచ్చే నష్టపరిహారం విషయంమీద call attention motion కూడా యివ్వడం జరిగింది. పాతపాతేపాడు పాసువళ్ళ దాసరి అనేవిధంగా వుంది. వారికి ఇచ్చేటటువంటి వానికి సరియైన, న్యాయమైన మార్కెటు ధరలు Acquisition Deputy Collector గారు చేయడంలేదు. అంతేకాదు శ్రీశైలం ప్రాజెక్టు శాధితులకు నష్టపరిహారం విషయంలో ఇప్పుడు వండినటువంటి పంటలనుబట్టి, వెలలు నిర్ణయించి సరియైన నష్టపరిహారం యిప్పించాలని కోరుతున్నాను అదేగాక యిప్పటికి సంవత్సరం వైగా ఒక పునరావాస సంఘం యేర్పరిచారు. ఏమి సలహాలు యిచ్చారో, ఏమి చేశారో తెలియదుగాని, యిప్పటికీకూడా దాని సిద్ధాంతాలుగాని, సూత్రాలు గాని తేల్చలేదు. అక్కడవున్న భూములు సుమారు ఎకరా, 4, 5 వెలుచేసే భూములు 11 వందలుమాత్రం వున్నాయి. అక్కడ పండించే పంటలనుబట్టి వారికి నష్టపరిహారం నిర్ణయిస్తే న్యాయసమ్మతంగా వుంటుందని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను. పునరావాస సౌకర్యం విషయంలో చేసినటువంటి నిర్ణయాలు ఈ రోజుకీ ఏ విధంగా వుండేది తెలియకుండా వుండడం చాలా విచారకరంగా వుంది. యిది ఆ ప్రజలయొక్క జీవన్మరణ సమస్యగా వున్నప్పుడు దానియందు క్రద్ధ వహించి, వారి యొక్క భయోత్సాహాన్ని తొలగించడానికి, ప్రభుత్వం ఎట్టి చర్యలు తీసుకోలేదని నేను ఘంటాపథంగా చెబుతున్నాను. ముఖ్యంగా అగ్ని ప్రమాదాలకు గురి అయి చాలా నష్టం జరుగుతున్నది. 1962 వ సంవత్సరంలో, నేను ఎన్నిక అయినప్పుడు మా తాలూకాలో నందికొట్టుకూరు, ఆత్మకూరుల్లో ఒక fire station యేర్పాటు చేయవలసిందని కోరినాను, అయితే temporary గా వుంచి దానిని తీసివేశారు. పోయిన నెల 20 వ తేదీన ఆత్మకూరు గ్రామంలో, హరిజన పేటలో 80 గోట్లూ దగ్ధం అయినాయి. కాని ఈ సంగతి మన collect. గారికి విన్నవించాను. అగ్ని శాధితులకు ఎంతవరకు సహాయం జరిగిందో నాకు తెలియదుగాని, దానిగురించి ముఖ్యంగా అక్కడ ఒక fire station యేర్పాటు చేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. ముఖ్యంగా మా తాలూకాలో సిద్ధాపురం చెలువు క్రింద రాజకీయ శాధితులకు రెండు మేల ఎకరాలు భూమి యిచ్చారు ఆ భూములను సాగుచేసుకొనడానికి ఎల్లాంటి సౌకర్యం లేక, నీరు అందుబాటులో లేక ఒక Co-operative Farming Society ని చేయమని కోరారు. యిప్పటికి అది Re-ster కాకుండా పోయింది. వ్యవసాయాన్ని అభివృద్ధి చేయాలంటే ఈ Co-operative Farming Society వెంటనే register చేసి వారికి సరియైన సదుపాయాలు కలుగజేయవలసిందిగా కోరుతున్నాను. శ్రీశైలం project లో నుండి వెంట గ్రామంలో సుమారు 20 వేల జనాభా వుంది. అక్కడ ఎన్నో officer లు వున్నారు. అక్కడ ఒక employment exchange యేర్పాటు చేసినట్లయితే ఈ నిరుద్యోగ సమస్య తీరుతుంది. కనుక దానిని వెంటనే యేర్పాటు చేయాలని కోరుతున్నాను.

(Sri P. Gunayya in the Chair)

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :—అధ్యక్షా, ఈ గవర్నరుగారి ప్రసంగానికి శ్రీ టి. ఎ. ఎస్. చలవతిరావుగారు అభినందన తీర్మానం ప్రవేశ పెట్టారు. కాని ఈ ప్రసంగం మాత్రం ఒక మాటలో చెప్పాలంటే తుర్కీ, గుర్జి దేశాల్లో

తెలుపాలో, అభిశంసన తెలుపాలో, దానివల్ల ప్రయోజనం ఏమి ఉంటుందో నాకు తెలియదు. ప్రతిప్రత అన్నా, పతితి అన్నా, కురీపిని గురించి పెద్దగా చెప్పుకోవలసిన అవసరం లేదు. ప్రపంచం మొత్తం మీద, దేశం మొత్తం మీద చాలా ప్రముఖమైన ఘట్టనలు జరుగుతున్నాయి. ఈ ఉదయం గోపాల కృష్ణయ్యగారు లేవదీసినటువంటి సమస్య, వియత్నాంలో అతి దారుణమైన ఘట్టనలు జరుగుతున్నాయి. మానవజాతిని మొత్తంగా కలవరపరచేటటువంటి ఘట్టనలు జరుగుతున్నాయి. అక్కడ poisonous gas ఉపయోగించడంతోపాటు విపరీతమైన bombing తో పాటు, వంటలు ధ్వంసం చేయడంతోపాటు, వై పెచ్చు విషము కలిపినటువంటి chocolates విమానంలో నుంచి పడవేసినటువంటి చాలా హృదయ విచారక మైనటువంటి సంఘటనలు వియత్నాంలో జరుగుతున్నాయి. వియత్నాంలో ఎవరు కూడా మినహాయింపులేక బౌద్ధ మతస్తులతోనూ ఈ దురాగతికి నిరసనగా పెద్ద ఎత్తున protests జరుగుతున్నాయి. దీనికి అమెరికాలో కూడా ఈ protests చాలా పెద్ద ఎత్తున జరుగుతున్నాయి. International Commission కు Chairman గా ఉన్నటువంటి భారత దేశము కనీసం జనీవా agreement లో ఉన్నటువంటి షరతులను అమలు పరచడానికి తీసుకోవలసినటువంటి చర్యలను తీసుకోకపోగా, అక్కడ యుద్ధాన్ని ఆపేటటువంటి ప్రయత్నం చేయకపోగా, చేస్తున్న దురాగతులను ఖండించడానికి నోరు ఎత్తి ఒక మాట మాట్లాడడానికి కూడా సాహసించకపోగా మన దేశంలో తయారవుతున్నటువంటి Ties, Ties ను అమెరికాకు అండగా పంపించడానికి అనుమతించడానికి ప్రభుత్వము అంగీకరించడం మాత్రం చాలా సిగ్గుచేటు అయిన విషయము. అలాగే (xy; n medicine ఇక్కడ నుంచి పోతున్నాయి. బొంబాయి నుంచి వ్యాపార సంస్థలు అయిదువేల రూపాయలు donation పంపిస్తున్నాయి. ఇది ప్రపంచం మొత్తంగా మనదేశ విధానంలో పొందినటువంటి గౌరవ ప్రసత్తులకు, గౌరవ మర్యాదలకు ఆశీర్వాదం, ఆఫ్రికా దేశాలలో ప్రపంచంలో ఇట్లాంటి తలవంపు పనులు గమనించినట్లయితే మాత్రం ఆలాంటి ఘట్టనలు గురించి ఇక్కడ శాసనసభనుంచి మనము నిరసన తెలియజేయడానికి తగినటువంటి అవకాశం, తగిన వ్యవధికూడా తీసుకోకుండా ఉండలేనటువంటి విషయం ఒకటి గమనించాలి.

అలాగే మన plan ఉన్నది. Third plan la k com an utte failure. Fourth plans is low under preparation. దానిని బట్టి ఇది నాలుగవ ప్రణాళిక తొలి సంవత్సరం అని చెప్పలేము. లేక తాత్కాలిక బడ్జెట్ అనలేము. ఈ పరిస్థితులలో ఉన్నప్పుడు మన రాష్ట్రంయొక్క బడ్జెట్ కూడా 21 వేలు, 22 వేలు కోట్లు గనుక ఉన్నట్లయితే, 125 కోట్లు ఖర్చు పెట్టవలసినటువంటి plan Budget లో 69, 70 కోట్లు ఖర్చు పెట్టేటటువంటి స్థితికి దిగజాలి, అర్థ రూపాయలు కట్టకొమ్మని I. P దాఖలు చేశామనేదానికి వస్తూ ఉన్నది ఈ స్థితి భారత దేశానికి, మన రాష్ట్రానికి మన ప్రణాళికలకు ఏ విధంగా చెబుకోవలసిందో అనే దానిని పరిశీలించవలసినటువంటి ప్రముఖమైన ఘట్టనలు ఉంటే, గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో ఉండే L.V.C.D. loop మొదలైనటువంటివాటిని గురించి చెప్పబడింది. అది మన ఆరోగ్యశాఖా ముఖ్యమంత్రి

అభిమాన పరికరాలు, లేకపోతే, check posts ఇలాంటివి చెప్పేటటువంటి నివేదికతో మాత్రం మన రాష్ట్ర సమస్యలు పరిష్కరిస్తామని మేము అనుకోవడం లేదు, కాబట్టి కాస్తా లోతుకుపోయి మనము ఈ సమస్యలను పరిశీలించవలసిన అవసరం ఉన్నదని ముఖ్యంగా నేను మనవి చేయాలి. రాష్ట్రంలో జరుగుతున్న పరిస్థితులు ఏమిటి? నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు June మాసములో నీరు ఇస్తామని అని గతములో వాగ్దానం చేశారు. మేము ఈ శాసనసభలో A. C. సుబ్బారెడ్డిగారికి ఒక ప్రశ్న వేశాము, మీరు జూన్ లో ఇస్తామని చెప్పి, Land Mortgage Bank ద్వారా మీరు loans ఇస్తూ ఉంటే మేము వెళ్ళినపుడు రైతులు ఒక ప్రశ్న వేస్తున్నారు. ఈ loans తీసుకొని మేము పల్లము మెరకచేసి, మెరకను పల్లముచేసి మట్టిని అటూ ఇటూ వడవేసినట్లయితే తీరా తరుణంలో నీరు రాక పోతే మెట్టకుకూడా పనికి రాకుండా పోతాయి అంటున్నారు కనుక ఈ నీరు guarantee నేనా అని నేను ప్రశ్న వేస్తే, దానికి “నేను ఇక్కడ చెప్పుతున్నాను, జూన్ కు నీరు ఇస్తాను, మీరు నా హామీని పుచ్చుకొని అక్కడికి వెళ్ళి చెప్పండి.” అని చెప్పినటువంటి A. C. సుబ్బారెడ్డిగారి మాట ఈ వేళ నీళ్ళమాట, జులై ఆఖరుకు వస్తుందట. ఏమి చేసుకోదానికి? మరి ఈవేళ పరిస్థితి చూస్తే అప్పటికి కూడా వస్తుందో లేదో చెప్పేదానికి లేదు అసలు ఏమవుతుందో తెలియదు. రామకృష్ణా సిమెంటు factory లో 16 తేదీ నుంచి సమ్మె జరుగుతున్నది. ఆ సమ్మె జరగడానికి కారణం ఏమిటో ప్రభుత్వానికి తెలుసు. లోగడ జరిగింది, కొద్ది రోజులకు పూర్వమే. ఈ రోజు సమ్మెవలన, మనం దిగుమతి చేసుకొనే 700 టన్నులు, రోజువారీ నాగార్జునసాగర్ సిమెంటు, మనం ఇక్కడ special rate లో, తక్కువగా, రు 5-10 టన్నుకు, వచ్చేటటువంటిది అది రాక ఇతరచోట్ల కొనడంవలన రోజుకు పాతికవేల రూపాయలు నష్టం వస్తుంది. ఇప్పటికి 4 లక్షల రూపాయలు నష్టపడినాము. ఇది ఎంతకాలానికి చేరవేస్తామో తెలియదు. సమ్మెను పరిష్కరించడానికి ప్రభుత్వానికి బాధ్యత ఉన్నదా? లేదా? తక్షణం దానికి పూనుకొనవలెనా లేదా Wage Board యొక్క నిర్ణయాలను అమలు జరపాలని వాళ్ళకోరిక, temporary ports ను permanent చేయ వలసిందని వారి కోరిక, contract labour ను రద్దు చేయవలసిందని వారి కోరిక Wage Board యొక్క chairman ను కొన్ని రోజు నివాసాలు అడిగితే, తీర్పు అడిగితే, ఆయన ఇచ్చినటువంటి award ను అమలు జరపవలసిందని వాళ్ళ కోరిక. పాత బకాయాలను చెల్లించవలసిందని వారి కోరిక, ఈ వేళ సిమెంటు Industry లో cement కు ton కు 13 రూ. లు చేటుపెంచారు. ఈ వేళ cement decontrol చేశారు. వాళ్ళకు కావలసిన సదుపాయాలన్నీ కలుగజేశారు. లాభం సంపాదిస్తున్నటువంటి అక్కడి యజమాని ఇవి అమలు జరపడానికి ప్రభుత్వమే పూనుకొనకపోగా గతసారి జరిగినటువంటి సమ్మెలో ఇక్కడ చూచి వెళ్ళినటువంటి మంత్రులుగాని Commissioners గాని Ministry కు మేము ప్రోత్సాహం చేస్తామని వాగ్దానం చేశారు. 1వ తేదీకి అతిగతి లేదు. 16 సమ్మె నోటిసు ఇచ్చారు. 9 వ తేదీ Regional Labour Commissioner, Management దగ్గరకు నూట్టాడడానికి పోయాడు ఈ లోపల వారుగు అక్షుల రూపాయిలు నష్టపరచారోకోసం అసలు - కొర్మికులమీద యజమాని ధావా వేశాడు.

మే 1 లోపల 8 రోజులు పనివారందరిని వాళ్ళవేతనాలు cut చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేశారు Canteen లో tea ఇవ్వడం మానివేశాడు. Co-operative store లో బియ్యం ఇవ్వడం మానివేశారు. Active workers అందరిమీద action తీసుకొని show cause notices ఇస్తున్నాడు. మే 1 వ తేదీలోపల, పరిష్కారం వచ్చేలోపల 9 న తేదీన వెళ్లి ఎందుకు చేస్తున్నారండి. ఈ విధంగా అంటే, మాట్లాడలేదు. Unconditional గా సమ్మె నిలిపివేసే చేసు మాట్లాడుతాను అంటే Commissioner చేయగలిగేది లేక వెళ్లాడు. 16 తేదీ సమ్మె అయితే, 15 తేదీ Commissioner వెళ్లాడు. కాని అక్కడ పరిష్కారం కాక తిరిగివచ్చాడు. ఇప్పటికైనా నేను అడిగేది ఒకటే. ప్రభుత్వము ఈ విధంగా నాగార్జునసాగర్ కు నష్టంకలిగించి కార్మికులకు ద్రోహము చేసేటటువంటి ఆ management ను, ఏదోరకంగా సిఫార్సులుచేయించుకొని తెచ్చుకొన్నటువంటి ఆ రామకృష్ణయ్యగారి factory ని, దానిని ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకొని నడవడం ప్రభుత్వం యొక్క బాధ్యత ఇది చేయకుండా దేశంలో సమస్యలు పరిష్కారం చేస్తాము అనేది పొరపాటు. అలాంటి సాహసము, ధైర్యము చూపించాలి అనసరమైతే factory ని స్వాధీనంచేసుకోవాలి నాగార్జునసాగర్ ప్రాజెక్టుకు సిమెంటు supply చేయాలి. కార్మికుల కోర్కెలు నెరవేర్చాలి. అలా ప్రభుత్వం చేసినట్లయితే, కార్మికుల full cooperation తో ఎక్కువ ఉత్పత్తి చేసి ప్రాజెక్టుకు త్వరగా పూర్తి చేసేటటువంటి బాధ్యత తీసుకొంటారు. అలాంటి చర్య ప్రభుత్వము తీసుకోకపోతే ప్రయోజనంలేదు ఏదో I V. C. D. లూపు లేనా మనకు కావలసింది. ప్రజలకు తిండిపెట్టేటటువంటి పనులు చేయడానికి దానికి తగినచర్యలు తీసుకోడానికి ప్రభుత్వము ఎందుకు పూనుకోవడంలేదు. తరువాత చల్లవల్లి Sugarcane factory గురించి చెప్పారు. గత సంవత్సరం ఈ శాసన సభలో ఆందోళన చేశాము. 28 లక్షల, 50 పేలు రూపాయలు బకాయి ఉన్నాడు, రైతులకు ఇవ్వకుండా. Sugarcane Act ప్రకారం, delivery ఇచ్చిన 14 రోజులలో ఇవ్వాలి. ఇవ్వకపోతే, Land Revenue Recovery Act క్రింద పనులుచేసి జమకట్టాలి ప్రభుత్వము, దీనివల్ల చల్లవల్లి రాజాగారికి వచ్చే ఆదాయం, వడ్డీవల్ల, నెలకు 28,500 రూపాయలు, మంత్రిలందరి ఆదాయము కలిసినా. వారికి వచ్చినంత వస్తుందా అని అడుగుతున్నాను. గత సంవత్సరము డబ్బు, ఈ సంవత్సరము cane అమ్ముకొన్నది, మల్లీ నవంబరునుంచి ఇప్పటివరకు గవర్నమెంటుకు Purchase Tax బకాయి 18 లక్షలు రూపాయలు ఉన్నది; Sugarcane cess బకాయి. Sugarcane growers కు ఇట్లాంటి ఇబ్బందులు పెడుతూ ఉంటే, వాళ్ళు సత్యాగ్రహము చేస్తూఉంటే, ఈ కల్లోలకు కారణం అయినవారిమీద కఠినమైన చర్యతీసుకొంటామంటే, ఆ కల్లోలానికి కారణం ఎవరంటే మన ఆరోగ్యశాఖా మంత్రిగారే ఆ కల్లోలానికి కారణము. ఇలాంటి బాధ్యునిగల మంత్రిలుకూడా ఇట్లాంటి పనులు చేస్తూఉంటే, వాళ్ళు మంత్రి వర్గములో ఉండడానికి అర్హత ఉన్నదా? ఇట్లాంటి పనిచేసినందుకు, గత సంవత్సరం ఇవ్వకుండా ఈ సంవత్సరం మల్లీ ఆదే చేసినందుకు మంత్రివర్గం నుండి dismiss చేయాలిదీనితోపాటు మన రాష్ట్రములో handloom industry ఉన్నది. గుంటూరు జిల్లాలో 102

సొసైటీలు ఉన్నాయి. 20 వేల మగ్గాలు దాంట్లో పనిచేస్తున్నాయి. 15 లక్షల రూ.ల గుడ్డ నిల్వఉన్నది. దిక్కులేదు వాళ్ళకు. Reserve Bank ఏమో అప్పులు తగ్గించేసింది. కనీసం మాకు ఉన్నటువంటి share Capital మీదగాని, మా deposits మీదగాని అప్పు తీసుకొనేటటువంటి సావకాశం ఇవ్వమని వాళ్ళు అడుగుతున్నారు. గుడ్డ విడుదలకు అవకాశం ఇవ్వడంలేదు. ఇవాళ మంజూరీ రూపాయకు అయిదణాలు ఆరణాలు చొప్పున తగ్గించారు. మంగళగిరిలో రెండు మూడు వేల మంది నిరహార దీక్షలు పూనడం ఊరేగింపులు, ప్రదర్శనలు జరుపుతుంటే యీ కలోలానికి ఎవరు కారణం? వారికి relief ఏమిటి? వారికి రిజర్వు బ్యాంకునుంచో, డిపాజిట్సు నుంచో, షేర్ కేపిటల్ నుంచో ఇవ్వడానికి సౌకర్యం కలుగజేయకుండా ఉంటే—వారి అకౌంట్ కి కారణం వారి వేతనాలు పడిపోయి ధరలు పెరుగుతున్నవే, మంజూరీలు పడిపోతుంటే అదుపులోకి తీసుకురావడానికి యీ సూచనలు తీసుకొని పనిచేయకపోతే వచ్చే పరిస్థితులు ప్రభుత్వమే అర్థం చేసుకోవాలి.

కరువు గురించి గవర్నరుగారి ఉపన్యాసంలో చెప్పారు. 1 కోటి 80 లక్షల మంది జనం యీ కరువువాత పడిన ప్రాంతాలలో ఉన్నారు. వారికి యచ్చేంద్రి 91 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే యీ క్రింది జాబితకు యిచ్చారు—deepening of drinking water wells, transport charges for supplying drinking water, supply of fodder, construction of roads, restoration of irrigation sources, subsidy on food grains వగైరాలకు రాయల్టీమల్లో కరువు ఆకస్మికంగా వచ్చిందికాదు. స్వతంత్రం ధాకముందే ఉన్నది. వ్యర్థాన్ని వచ్చి పట్టెలు రాజ్యం పలదం మొదలుపెట్టిన 19 ఏళ్లమంచే ఉన్నది. ఎన్నో సమస్యలు జరుగుతున్నవి. సూచనలు చేస్తున్నాం. మొన్న బ్రహ్మానంద రెడ్డిగారు తిరుపతి సమావేశంలో చేసిన సూచన ఉన్నది. 800 కోట్లు కరువు ప్రాంతాలలో ప్లాను ప్రకారం ఖర్చు పెట్టాలని 180 కోట్లు మన రాష్ట్రంలో ఖర్చు పెట్టాలని. అటువంటి ప్రణాళిక సిద్ధంగా ఉంటే ఫర్వాలేదుగాని ఇది ఏద్యుండబవాడి మొక్కులులాకాకూడదు, 1967 ఫిబ్రవరి మొక్కులు కాకూడదు ఎందుకంటే 1968లో పెదనందిపాడు ప్రైవేట్ చాన్సెల్ ఇన్వెస్టిగేషన్ కమిషన్ ఏప్రిల్ మొట్టు పంపిస్తే 1968 లో శంఖుస్థాపన 18 ఏళ్లకు భేడ్డారు. దానికి ఖర్చు ఎంత? 1 కోటి 20 లక్షలు మనం అమెరికానుంచి దిగుమతి చేసిన ధాన్యం ఎంత? మీరు తక్కువ పాడులో చెప్పినమాట ప్రకారమే ధాన్యం కిమ్మకు ఎంతైతే వా దానికి నట్టిన టడరేవు—50 కోట్లు—మనం సిగ్గుపడాలన్నారు. క్లాసి 18 ఏళ్లుదాకా ప్రాజెక్టు కట్టకుండా వాయిదావేసి రాష్ట్రం గుర్తుబాటలో అదిట్టక సాచిక అయినదానికి సిగ్గుపడాలి మనమంతా ఈరోజు 91 కోట్ల రెమిషన్ ఇచ్చి మోక్షాత్మికంగా చేస్తూ—నారే చెప్పారు penny wise pound foolish తల్లొట్టి విస్మయకరీ. బ్రహ్మానందరెడ్డిగారు స్పృహనుంతుల సమస్యలో చెప్పారు. ఇలాంటి స్వరక్షకంపై పర్మిట్టు రిలీఫ్ ఇవ్వడానికి చెయ్యాలంటే assured water supply ఉండాలి. 19 ప్రావత్సరాలమంచి—preliminary assessment of ground water resources ఇంతవరకు పూర్తి కాలేదు. ఇవన్నీ చేయకుండా కరువు వరస్కారం చేస్తామని, అతిరుకు ఆవద మొక్కులులా వచ్చి పవిచేస్తున్నారు.

ముఖ్యమంత్రిగారి తాలూకాలో అనంతవరం అనే గ్రామం మేము ఎప్పుడైనా పోతే వారు అడుగుతారు. ఎలెక్షన్లు వచ్చినప్పుడల్లా పల్లంగా ఉన్న డొంకల్లో సర్వేయర్లును తీసుకువచ్చి cross staffs పాతి చుక్కలు, దిక్కులు, చూస్తుంటారు; మళ్ళీ ఎలెక్షన్లు వచ్చేటప్పటికి వస్తూంటారని అడుగుతారు. ఆ విధంగా కాకుండా కరువు ప్రాంతాలకు కాళ్ళతంగా relief యివ్వడానికి తీసుకునే చర్యలు—ప్రభుత్వం గట్టిగా పూనుకుంటే చేయవచ్చునుగాని లేకపోతే సాధ్యంగాదు. ఇప్పుడు దివాళా ఎత్తి insolvency లో ఉన్నాము. ఇక డబ్బులు రావు. 600 కోట్లు అని, చెప్పినా, 180 కోట్లు అని చెప్పినా కాగితాలమీద తప్ప ఆచరణలో రావు. అసలు మూల విధానాలలోకి వెళ్ళకుండా చేదామంటే కుదరదు.

వరంగల్, నల్లగొండ, ఖమ్మం జిల్లాలలో జరిగిన ఘటనలు చెప్పారు. పాత్యానికి పోతే దేవరకొండలో—ఎందుకు మా వారికి అనంతవరంగా అరెస్టు చేశా? అడుగుటానికి పోయిన కర్మ గారికి, ఒక పార్టీ చాద్యడికి—అక్కడ తీసుకు వెళ్లి lookout లో పెట్టి కొట్టారట ఇక పాత్యాం ఎవరు చెబుతారు? Law and order విషయంలో నేను నోకి చెబుతున్నాను—ఇది పోలీసుల యొక్క రాజ్యాంగా తయారవుతోంది. వారిలో పలుకుబడి కలిగిన వారికి ఏ పని చేయడానికైనా నిర్దమయే రాజ్యాంగా తయారవుతోంది. ముఖ్యమంత్రిగారి స్వంత తాలూకా నరసరావు పేటలో మర్డర్ జరిగితే investigation లో బయట పడినా వారొక్కరైనా ఉన్నారా, Culpit Special investigation చేశారు, స్కింట్ ను ట్రాన్స్ ఫర్ చేస్తే పాత్యాలు దొరుకుతాయా? ట్రాన్స్ ఫర్ చేయడానికి ఎంత యాచితేట్ చేశారు? చేసి మళ్ళీ అపించారు గదా? 1800 మేజారిటీ వచ్చిన మద్దు నూరు గ్రామంలో పంచాయతీ బోర్డుకు తెలిపారని చెప్పి అక్కడ పార్టీ నాయకుడిని నిలుపునా కూని చేస్తే విచారణ లేదు. మర్డర్ కేసులో శిక్షలు పడిన వారికే సిఫారసు చేసి fail మీద విడిపించుటకు వస్తారు.—యావజీవ శిక్ష పడిన వారికి కూడ ఇలాంటివి జరుగుతుంటే, ప్రభుత్వమే Law and order ను త్రోసి వుచ్చి అరాచక చర్యలకు పూనుకుంటే ప్రభుత్వం మీద విశ్వాసం సడలుతుందని గుర్తించాలి. కనుక ప్రత్యేక శ్రద్ధ వహించి పోలీసు రాజ్యం సాగనివ్వ బోకండి. కరప్షన్ గురించి స్పెషల్ ఇంటెలిజెన్సు యూనిట్ చేశారన్నారు. నేను ఒక లెటర్ 28-9-65 న Deputy Registrar of Cooperative Societies, District Collector, Chief Minister కు కాపీతో కోఆపరేటివ్ మినిస్టర్ గారికి ఒక లెటర్ ప్రాశాను. గుంటూరు సిటీ కమ్యూమర్సు సొసైటీ స్టోర్సులో 200 ఖస్తాల్ అమోనియం సల్ఫేటు 51 కి. గా. ఖస్తాలు 12-7-65 న చెలివరి తీసుకొన్నారు. రు. 6480 కు—అది అకౌంటుచేయలేదు. లెక్కల్లో వ్రాయలేదు. అది price fixation committee ముందుకు రాలేదు. రికార్డెడ్ గా evidence ఉన్నది. పట్టుకోమని వివరాలతో ఉత్తరం 28-9-65 న వ్రాస్తే నాకు యింతవరకు ఎక్స్ ప్లైడ్ మెంట్ లేదు. ఆ సొసైటీ ప్రసిడెంటు మాత్రం కి జిల్లా అలకు సమాచార వమితే ప్రసిడెంటుగా నియమించారు. ఈయన దేశంలో కరప్షన్ జరగ కుండా కాపాడుతున్నాడు. ఈ లెటర్ ఆందిన తరువాత అయినా కనీసం యనకు డిస్మిస్ చేయాలి. లేక ప్రోసీక్యూట్ ఎంకవైరి పెట్టాలి, Records tamper లో

చేయడానికి ప్రయత్నం చేశారు. అది బయట పడుతుందని hush up చేశారు. నా ఉత్తరానికి రిప్లయి లేదు. జిల్లా పరిషత్తులో కూడ తెచ్చి ఈ విషయాన్ని అందరి ఆసీనర్లు ముందు, శల్పేరుముందు చెబితే దానిని గురించి యింతవరకు చర్చ పను కోలేదు. ఇవన్నీ రాష్ట్రంలో జరిగే అనేక ఘటనలు ఇక మనం డివాల్యుయేషన్ లో ఎక్కడికి పోతున్నామో, మన రాష్ట్రం యొక్క అభివృద్ధి ఎట్లా ఉన్నదో పరిశీలించాలి. మన ఆర్థిక పరిస్థితి—మూడవ ప్రణాళికలో మనం పెట్టిన మొత్తం పెట్టుబడి రు. 575 కోట్లు—మొదటి ప్రణాళిక 595 కోట్లు రెండవ ప్రణాళిక 1758 కోట్లు, మూడవ ప్రణాళికలో 895 కోట్లు—మొత్తం మీద దామాషాన సంవత్సరానికి 98 కోట్లు ఖర్చు Industry and Mining లో—గత 15 సంవత్సరాలలో ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పారిశ్రామిక వంశం కావడానికి మొత్తం invest చేసినది 80 కోట్లు, 90 కోట్లు అంటే—రాంచీలో మెపిన్ టుల్స్ ఫ్యాక్టరీ లో కార్మికులకు అక్కడ ఉన్న ఉద్యోగులకు కట్టే Housing Colony కిమ్మత్తు లేదు. మన రాష్ట్రంలో పబ్లిక్ సెక్టారులో తెకోస్లా వేకియా నహాయంతో పెట్టిన పాపి ఎలెక్ట్రికల్ ప్లాంటు కిమ్మత్తు లేదు.—కిమ్మత్తు లేదు—మన రాష్ట్రంలో అభివృద్ధికి ఖర్చు పెట్టిన దబ్బు. ఈ 80 కోట్లలో నూటికి 80 వంతులు small scale Industries, Cottage industries కు యిచ్చిన లోన్ను ఉంటాయి. వాటి విషయంలో చాల వింటున్నారు—Industrial Estates పెట్టారు. ఇవన్నీ ఆలోచిస్తే ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పురోభివృద్ధి—పారిశ్రామికంగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ regional balance పోవాలని, అభివృద్ధి కావాలని కేంద్రంతో పోట్లాడడం గాని allotment లో priorities కొరకు ప్రభుత్వం భార్యతో ఎంతవరకు ప్రయత్నిస్తున్నారో పరిశీలిస్తే మనం భారతదేశంలో ఇవాళ ఎక్కడ ఉన్నామో అర్థం అవుతుంది. Per Capital investment ఆంధ్రలో 10—8, పీహార్ లో 28 8, బాంబే 48 1, బెంగాల్ 45.4—ఉన్నప్పుడు మనం ఎక్కడ ఉన్నామో అర్థం చేసుకుంటే ఈ priorities యివ్వడానికి, Industrial development కు ఏమి కృషి చేస్తున్నారో అర్థం అవుతుంది. ప్రభుత్వ పాలసీ తరువాత వివరిస్తాను, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో ప్రొడక్టివ్ కేపిటల్ మొత్తం భారత దేశంలో పెట్టిన దాంట్లో 4 వర్సెంట్. మన రాష్ట్రం యొక్క మొత్తము ఆదాయములో ఇండస్ట్రియల్ సెక్టార్ మనకు ఇచ్చిన అర్జన 18 శాతము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పరిశ్రమల మీద తలకలికి వచ్చే ఆదాయము 8 రు.లు అల్ ఇండియా యావరేజ్ 20 రు. దానికి కారణం—మనం ఫ్యాక్టరీస్ మీద ఎంఫసిస్ ఇవ్వకుండా, అటువంటి ఎంటర్ ప్రెయిసెస్ పెట్టకుండా ఏవో చిల్లర కొట్లు పెట్టే ఆలోచనతో ఇటువంటివాటికి చాలా దుర్వినియోగము చేస్తున్నాము దుర్వ్యయము చేస్తున్నాము. ఫ్యాక్టరీస్ ఏర్పాటుకు ప్రెయారిటీ ఇవ్వనందువల్ల వచ్చిన చిక్కు ఇది. కేంద్ర ప్రభుత్వంతో మనం సాహసించి పోట్లాడలేని బలహీనత అని గుర్తు పెట్టుకోవాలని కోరుతున్నాను. వేల్వూ క్రియేటింగ్ కేపిటల్ మనకు తక్కువ. మన రాష్ట్రంలో ఇంజనీర్స్ దివాళా ఎక్కువగా ఉంటాయి ఆంధ్ర దేశంలో మనకు పారిశ్రామికాభివృద్ధికి కావాలని నటువంటి పవర్ సప్లయి చేయటానికి మనకు శక్తి సామర్థ్యాలు లేవు. 142 కోట్ల రు. నూటికి 24 రు. మనం మొత్తం పెట్టిన పెట్టుబడిలో పవర్ కు ఖర్చుపెడితే వచ్చిన అభివృద్ధి మన అవసరాలు పూర్తి కావటానికి ఉపయోగపడుతున్నదా అని

అలోచిస్తే — వవర్ ఎవై లబుల్ — 1951 — 120.3 మిలియన్ కిలోవాట్స్, 1955 — 200.8 మిలియన్ కిలోవాట్స్, 1961 — 1027.6 మిలియన్ కిలోవాట్స్ 1964 — 1881.04 మిలియన్ కిలోవాట్స్. వర్ కేవీటా ఎలక్ట్రిసిటీ కన్సంప్షన్ — ఎంత అని లెబ్బ చేస్తే — ఢిల్లీ - 192, వెస్ట్ బెంగాల్ - 99, మహారాష్ట్ర - 87, పాండిచేరి - 85, పంజాబ్ - 84, గుజరాత్ - 82, మద్రాసు - 80, ఒరిస్సా - 77, మైసూరు - 44 మనం అనిచ్చేనలో క్రింది మెట్టులో ఉన్నాము. ఆంధ్రప్రదేశ్ - 25. ఇందువల్ల పాత పరిశ్రమలు మూతపడుతున్నాయి. కరెంట్ పార్టీజీవల్ల హేమ లతా లెక్స్టయిల్స్ మిల్ మూసివేస్తామంటారు కరెంట్ పార్టీజీవల్ల ఇంకో మిల్లు మూసివేస్తామంటారు ఉన్నటువంటివి పనిచేయనటువంటి పరిస్థితి ఏర్పడు తున్నది. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లో పరిశ్రమలు మూతపడి నిరుద్యోగం ఎక్కువవుతున్నది. కొత్త పరిశ్రమలు పెట్టాలంటే, వాటికి ప్రోత్సాహం లేకుండా, కరెంట్ సప్లయ చేయకుండా పోవటం జరుగుతున్నది. ఇది ఒక బాటిల్ నెక్ గా ఉన్నది. ఆంధ్రదేశం యొక్క అభివృద్ధికి శస్త్రంగా ఉన్నది. ఇది మన ఆంధ్రదేశ పారిశ్రామికాభివృద్ధికి ఎంత శస్త్రం కలుగజేస్తున్నదో ప్రభుత్వం అలోచించాలి. రిసోర్సెస్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ కావాలని కోరుకోవడే మనకు - మన ప్రభుత్వం కంటిన్యూయన్ గాత వలంబిస్తున్నటు వంటి విధానం ఏమిటంటే - ఉన్న పొలం కాటాకు ఇచ్చుకోవటం, బజార్ల పేంట నవారు అట ఆడటం జూదం ఆడటం. 'అల్విన్ మెటల్ వర్క్స్ మిల్లారీకి ఇచ్చారు. వారికి యీ సంవత్సరం 50 లక్షల రు.లు లాభం. ఈ సిరోపూర్ కాగితాలమిల్లు బిర్లావారికి ఇచ్చారు. అక్కడ 65 లక్షల రు.లు లాభం. ఈ ప్రాంతంలో, ఆసియాలోనే చెప్పకోతగ్గ గొప్ప ఫ్యాక్టరీ యాస్ బెస్టాస్ ఫ్యాక్టరీ వారికి ఇచ్చారు అక్కడ 180 లక్షల రు.లు లాభం వచ్చింది యీ సంవత్సరం. మొత్తం ఆంధ్రదేశంలో - ఆయన మిస్ మేనేజ్ మెంట్ చేసి, ప్రత్యేకంగా 'వారి డ్రాస్టు' నుండి తీసుకువచ్చిన వారికి (ఇన్ కమ్ టాక్స్ నుండి తప్పించుకోవటం కొరకు) ప్రత్యేకంగా హెచ్చు (ఫాట్) కాలరిస్ కట్టబెట్టటం ఉరుగుతున్నది హెచ్చు శౌల రీస్ ఇవ్వటంతో బాటు, కాంగ్రెస్ కు, ఐ. ఎన్. టి. యు సి కి చాటుగా, 'బాహు టంగా' ఇస్తున్న ఫండ్స్ - ఇలాంటివన్నీ తీసివేస్తే - చివరకు లెక్కచేస్తే ఆంధ్రదేశం నుండి కనీసం 2 కోట్ల రు. ఆయన కొట్టుకుపోతున్నాడు 'ఇవన్నీ' వారికి కట్టబెట్టిన తర్వాత మీరు ఇక్కడ నవారు అట ఆడతారాండి? ఉన్న పొలం తాకట్టుపెట్టి బిల్లులు బజార్లలో నవారు అట ఆడుకోవటమా మీ వద్దటి ఆయనకు తుంగభద్ర ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నవి. ఇక్కడ ఆర్థన్ ఇండస్ట్రీస్ ఉన్నవి సికింద్రాబాద్ లో. సబ్ సిటీ ఫ్యాక్టరీ సక్రమంగా నడవటంలేదు సప్లమట ఇప్పుడు ఆ ప్లెస్ కోసమంటే గవర్నమెంట్ కొనటానికి, దండుగ మారించాడటో 'మిల్లు' పెట్టటానికి ప్రభుత్వం పర్యుత్నం చేస్తుంది. ఫర్మేషన్ ఇబ్బందికి ఫ్యాక్టరీ నుండి ప్రయివేట్ సెక్టార్ కు ఇచ్చివేశారు. 'హోరీకంపెనీ, హాజిల్ ప్రప్రసాద్ గారికి ఇచ్చారు. రాజమండ్రి పేవర్ మెల్లు 1964 లో సోమానిగోటికి అమ్మారు. అప్పుడు క్రివంతు గవర్నమెంట్ కేవీటా పేర్స్ ఉన్నవి. 1965 లో మనం కొని నడవటం ప్రారంభిస్తే కొన్ని సంవత్సరాలు లాభం వచ్చితది, కొన్ని సంవత్సరాలు నష్టం వచ్చింది. 'ఈలో' అప్పునప్పుడు వర్కర్స్ ను తీసేవారు కూడ దిని. వర్కర్స్ కేరీస్ కరీడిమిస్ అట్లా చే తమటుజరపాలనే పరత్వతో అమ్మోత

అతడు వచ్చిన తరువాత, 17 రోజులలో కేంటన్ లో ఉన్న కార్మికులను ఇద్దరిని, తీసివేశారు. మూడుమాసాలు ఫ్యాబ్రికరీ మూసివేశారు. ఎందుకంటే ఓవర్-ఆల్ చేయటానికి అన్నారు. 1965 లో బ్రాడకన్ పెరిగింది. మన్ వల్ లీ 200 టన్ను నుండి 280 టన్నుకు పెరిగింది. దాని క్వాలిటీ పెరిగింది. ఉన్నట్టా అంతా సర్ప్లస్ కాకుండా మార్కెట్ లో విడుదల అయినది. కాని ఇదంతా జయినత క్వాలిటీ మీకు నష్టం చూపించారు. ఈ నష్టం దేనికి మాపిస్తున్నారంటే—ఇది దివాళా ఎటువంటి కనుక ఉన్న షేర్ హూడ మూకులమేయండి అని చెప్పి, మీ దగ్గరకు రావటానికి—చూపిస్తున్నారు. మీ దగ్గరకు వస్తే మీకు ఇస్తారు. అక్కడ కార్మికులకు బోనసు ఇవ్వకుండా ఎగ్జంప్లన్ ఇవ్వమని మీకు ఒక దరఖాస్తు పెట్టారు. ఇట్లాంటి దివాళా కోరు చారిని తీసుకువచ్చి. ఆంధ్రదేశం నెత్తిన ఎక్కించి కూర్చోబెడితే చారు ఏమి చేశారు. ఇవాళ రిలీజ్ మళ్ళీ ఆ పేపర్ మిల్లు క్లోజ్ చేశారు. మూడు మాసాలనుండి క్లోజ్ లో ఉంది. ఇంకా నాలుగైదు మాసాలు క్లోజ్ చేసి ఉన్నా ఉన్నారు. ఇక్కడ గ్లెడ్ లైన్ తేవటం. ఇంబోర్ట్ చేయాలట. కాని అవి ఇక్కడ మనదేశంలోనే దొరుకుతాయి. కాని అవి కొనకుండా యింకా 3, 4 మాసాలవరకు క్లోజ్ చేసి ఉంచాలని చూస్తున్నారు. మీరు తొందరగా పూర్తి చేయమని ఉత్తరాలు రావుంటే గ్లెడ్ లైన్ తేవని సమాధానం చెప్పి, దానిని పాయింట్ పేజీ—ఇక ముఖ్యమైన పరిశ్రమను మూడు, నాలుగు మాసాలు క్లోజ్ చేస్తున్నానని చెప్పి, తివరకు యీ ప్రభుత్వాన్ని లొంగదీసి, ఆఫ్ఫీస్ కరీ కాన్స్ట్రక్షన్ ప్యాథిశం చేసుకొని, తివరకు మన సెక్రెటరీ, ఎక్స్-పర్ట్ లో ఆ సోమానీగారు ఆంధ్రదేశంలోకి తిగాడు. మీరు అవ్వనించారు, అలోర్వడింపాకు. అల్లుడి కట్టుం ఇచ్చారు. ఇంట్లో కూర్చోబెట్టి మేపుతున్నారు. ఇన్ స్టేషన్ తొందరగా ఎందుకు చేయదు? మొన్న తగలబడ్డదని చెప్పి, 25 లక్షల రూ.లు ఖర్చు ప్రాపి పారేశాడు. ఇన్సురెన్స్ వారి దగ్గర నుండి క్లెయిమ్ చేయటానికి. తగలబడ్డవి కేసులు—మేజిస్ట్రేట్ పెట్టాకాలేదు. ఇదంతా ప్రభుత్వం ఎందుకు చరితీరించదు? మన ఇండస్ట్రీస్ డిపార్ట్ మెంట్ ఏమి చేస్తున్నది? మంత్రివర్గం ఏమి చేస్తున్నది? తెలుగుదేశంలో ముఖ్యమైనవన్నీ మనం చేతులారా చెడగొట్టుకొని—చివరకు ఆంధ్రదేశ ప్రాధికామి కాళివృద్ధికి నష్టం కలుగుతుంటే—ఆ నష్టం గురించి అలోర్వడింపా తో తాళంలేదు. ప్రతిపక్షం వారు కన్ స్ట్రక్టివ్ సూచనలు చేస్తే దానిని గురించే మీరు ఆలోచించటం లేదు. మా సూచనలు మీకేమీ పట్టటం లేదు. మీరు అవలంబించే విధానాలు వేరు. సోమానీగారు ఇతర రాష్ట్రముల నుండి వచ్చినవారికి మన రాష్ట్రం వారికి ఇస్తున్న జీతాలలో ఉన్న తేడా విషయం మంత్రి సభ్యులారాయితోగా వివరంగా చెప్పారు ఇంగ్లండ్ రిటరన్ స్టాంట్ మేనేజర్ కు రూ. 591 లు వర్క్ షాప్ ఇన్ ఛార్జ్ కు రూ. 1100లు, అతని అసిస్టెంట్ కు రూ. 800 లు ఇస్తున్నారు. గవర్నమెంట్ కు ఇది తెలియనక్కరలేదా? 80% పేర్స్ గవర్నమెంటుకు ఉన్నవి. అందులో గవర్నమెంటు భాగస్తులే ఆంధ్రదేశానికి ఇటువంటి అవ్యాయం జరుగుతుంటే, ఆంధ్రదేశాన్ని పాలిస్తున్న యీ ప్రభుత్వం దానిని కనీసం కాదని అనటానికి ధైర్యం ఉండాలికదా. తుంగభద్రా ఇండస్ట్రీస్ లో తిర్లూ చేస్తున్న విషయాలు వివరాలు ఇవ్వమంటే ఇస్తాను. అక్కడ డ్రాటింగ్ ఆంధ్రులకు పట్టా ఇస్తున్నారు? బయటివారికి పట్టా ఇస్తున్నారా? ఇక్కడ

ఉన్న హెబీఎల్క్విక్లో ముఖ్యమైన జాబ్స్ అన్నీ ఇతర రాష్ట్రాలవారికి ఇస్తున్నారని చెబితే, ప్రభుత్వం చాటినిగురించి పట్టించుకోకుండా ఇక్కడకువచ్చి ఏదో ఐ.యు సి డి. లూస్సు అండి మనకు కావలసింది? చక్ పోస్టులా అండి మనకు కావలసింది? ప్రముఖ విషయాలలో మనకు కావలసిన విషయాలలో చర్యలు తీసుకోకపోతే చాలా నష్టమని చెబుతున్నాను రివల్విక్ ఫోర్ట్—ఇది బొంబన కంపెనీ అండి. బొంబన కంపెనీ అంటే ముఖ్యమంత్రిగారికి బాగా తెలుసు. ఇది చరిత్రప్రసిద్ధమైన కంపెనీ. అందులో ఉన్నవారు—చల్లపల్లి రాజాగారు, భానోజీ రావుగారు, బొమ్మన హనుమంతరావుగారు, జయంతి ధర్మతేజ. క్రిందటిసారి గవర్నర్ ప్రసంగంలో ఆయననుగురించి చాలాపొగిడారు, ఎక్కడనుండి దిగాడో ఎవరికి తెలియదు. ఆయనవచ్చి షేర్ కేపిటల్ 20 లక్షలు కడితే, మన గవర్నర్ మెంటు 20 లక్షలు కట్టింది అనుకొంటాను. ఈ మధ్య బిర్లావారు 20 లక్షలు కట్టినట్లు తెలుస్తోంది. ఇంకా కట్టలేదా? ఆ ప్రయత్నాలు జరుగుతున్నవట. విరాగానికి ఇవ్వటానికి డేట్ లైన్ ఫిక్స్ చేశారట. సికింద్రాబాద్ క్లబ్ లో ఏదో టీపార్టీ, డిన్నర్ ఏర్పాటుచేసి, కాస్త ఫంక్షన్ పెట్టుకొని ఇవ్వాలనికూడ ఆలోచన చేస్తున్నట్లు తెలుస్తోంది. 40 లక్షల రూ. సొత్తుఉన్నదానికి 160 లక్షల రూ. గ్యారంటీ ఇచ్చారు. మిషనరీ డిగుమతి చేశారు. తీసుకోటానికి డబ్బులేదండి. డెమరేజీ రోజుకు 10 వేల రూ.లు కడుతున్నాము. ఆ బొంబాయి డెక్ నుండి మార్చి వేరే వేర్ హౌస్ కు, గోడౌన్ కు పంపిస్తే—ఇప్పుడు మాత్రం 7 వేల రూ.లకు దిగిందట. మొన్న ఏదో సమాధానం చెబుతూ రాఘవులుగారు అన్నారు. ఆ dock నుంచి, Bombay dock నుంచి మార్చి ware house కు పంపిస్తే, godown కు పంపిస్తే 7 వేలకు దిగిందట. 7 వేలు ఎంతో కడుతున్నామని నిన్న రాఘవులుగారు సమాధానం చెబుతున్నారు.

శ్రీ టి. వి. రాఘవులు :— Demurrage 80 లక్షలు అని వారు చెబుతూ వుంటే కాదు 6 లక్షలు అని చెప్పాను.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ఇప్పటికి 6 లక్షలు demurrage. ఈ factory ఈ పరిస్థితిలో ఉన్నప్పుడు యిది liquidate చేయవచ్చుగదా, పెట్టిన దండుగ అంతా ఆ దండుగ రాముల్లమీద వేయవచ్చుగదా? వారి ప్రక్కన మంత్రులుగా కూర్చున్నవారంతా దేశాన్ని యిట్లా దిగ్గమింగుతూవుంటే, నష్టపెడుతూవుంటే బాధ్యత వాళ్లమీద వేసి దానిని ప్రభుత్వం తీసుకొని ప్రభుత్వరంగంలో నడవండి. 160 లక్షల రూపాయల హామీ యిచ్చారు. మిషనరీ వచ్చినది ఫోర్ట్ కంపెనీవారి factory technical గా మనకు చాలా అవసరమైన factory. మీరు కాదనుకుంటే Praga Tools ఉన్నది. Praga Tools ను మీరే అడగవలసింది. మీరు అడగక పోయితే వారే మిమ్మల్ని అడిగారు. Praga Tools లో 80, 92% Andhra Government shares ఉన్నాయి. వాళ్లు దానిని వెంటనే తీసుకువచ్చి three months లో కమిషన్ లోకి తీసుకువస్తాము అని చెప్పారు. దానిని ఉపయోగ పెడకాము అన్నారు. ఇక సరఫరాకంలో మొత్తం లాభం తీస్తాము అన్నారు. నష్టాన్ని భర్తీ చేయడానికి బాంకుల కారణం ఉన్నది. Demurrage అనికే తగిలింది. International market లో 80 లక్షల రూపాయలు కిమ్మత్తు కలిగిన

మిషనరీ international fraud చేసి over invoice చేసి కోటి 20 లక్షల రూపాయలు టిక్యెట్లు దేశానికి అప్పజెప్పితే, 40 లక్షలు దేశానికి దండుగ తెచ్చిపెడితే దానినిగురించి ఆ 40 లక్షలు, ఈ 40 లక్షలు దేశానికి తగిలితే ఆదండుగ ఆదండుగ రాముడి నెత్తిన వేయడంబోయి ప్రభుత్వం భరించో, Praga Tools భరించో చేసేటటువంటి స్థితికి తీసుకువచ్చింది. ఈ దుస్థితి ఆంధ్రదేశానికి పున్నంతకాలం ఆంధ్రదేశం పారిశ్రామికంగా అభివృద్ధి పొందదు అనే విషయం గమనించమని కోరుతున్నాను. బిర్లా కోరుతున్నాడు. మొత్తం బిర్లాగ్రూపులో ఎక్కడాకూడ, Steel industry లోకి రావాలంటే Forge factory లేదు. ఇవ్వాలి దానిని తీసుకోవాలని ప్రయత్నం చేస్తున్నాడు. దానికి లొంగడానికి వెనుకాడరు. అది బిర్లాకు యిస్తే complete అవుతుంది. భారతదేశాన్ని కేంద్రప్రభుత్వం అమెరికా వాడికి తాకట్టు పెడితే ఆంధ్రదేశాన్ని బిర్లాగారికి తాకట్టు పెట్టడం దానితో complete అవుతుంది. కారణం ఏమిటంటే—ఆంధ్రదేశంలో వున్న Engineering industry మొత్తం ఒక్క Republican Forge Factory మీద ఆధారపడి బ్రతకాలి. ఆయన మోచేతి నీళ్లు త్రాగడానికి వీళ్లంతా కలిసి వుండాలి. అలాంటి దుస్థితి ఆంధ్రదేశానికి రావడం తీరని అపకారం అని జాగ్రత్తపడమని మంత్రివర్గానికి చెబుతున్నాను. Railway Zone విషయం చెప్పారు. నోరెత్తి అడగాల్సిన అవసరం వున్నది. గూడూరు, గుంతకల్లు మొత్తం సికింద్రాబాద్ Zone లో చేర్పించే ప్రయత్నం, దానిని గురించి కృష్ణంరాజు బహదూర్ గారు కూడ చాల గట్టిగానే చెప్పారు. కాబట్టి దానిని ప్రభుత్వం ఆలోచించాలని చెబుతున్నాను. ప్రభుత్వ పక్షంకూడ గట్టిగా పూనుకొని చేయాలి. మనలను, మన దేశాన్ని అమెరికా పొగడుతూ వున్నది, వాళ్లంతా పెద్దయెత్తున కీర్తిస్తుంటే, మన దేశ అభివృద్ధినిగురించి ఊరికే పొగడ్డలు చేస్తుంటే ఇక్కడ లేనిపోని విమర్శలు, చాల చిక్కు అయినటువంటి విమర్శలన్నీ చేస్తున్నారు ఇది సవ్యంకాదనే అభిప్రాయం చెప్పారు ఇండాళ నేను చెప్పినవన్నీ ఏ విషయాలు తెలియజేస్తాయో పరిశీలించండి. ఎవరో పొగడినారని యిక్కడ ఆనందించవద్దు. మన ముఖాన్ని మన అద్దంలో చూసుకుంటే వికృతంగా వున్నదో, అందంగా వున్నదో ఎట్లా ఉన్నదో తెలుస్తుంది. సంతృప్తి పడ లోకం డి Diplomatic relations ఉంటాయి. ముప్పుమంటి అంటే ముప్పుమంచి. ఓహో అంటే ఓహో అని ఎదురుగా ఉన్నప్పుడు బామల్లా తిట్టుకోరు. మర్యాదగా మాట్లాడుకుంటారు. దేశంలో ఉన్న విషయాలను మన అద్దంలో చూసుకొని జాబ్బులేచి ఉంటే దువ్వకోమని, వికృత రూపాన్ని కాస్త సరిచేసుకోదానికి ప్రయత్నం చేయాలని మనవి చేస్తున్నాను. ఖా సంస్కరణల గురించి ఒకటి చెప్పారు. ముఖ్యమంత్రిగారివివేను అడుగుతున్నాను. సూటిగా చెప్పండి. కృష్ణాజిల్లాలో Ceiling Act కంటే పెచ్చు వచ్చినది 25 ఎకరాలు. చల్లవల్లి జమిందారి అస్థిని ఎప్పుడైనా కమక్కున్నారా? ప్రక్కనఉన్న మంత్రి, cabinet మంత్రి, ఆయనకు వ్యరాజ్యం వచ్చిన నాటికి పొలం ఎంత ఉన్నదో తెలుసా? 8,828 ఎకరాలు exemption యిచ్చారు ఎవరికో దానిని కొంచెం పరిశీలిస్తారా? ఆయన అమ్ముకుని, ఎంత పోలిం దాచుకున్నాడో, ఎవళ్ళవళ్ళ పేరుతో పెట్టాడో, exemption పొందినాడో అవన్నీ పరిశీలింఛారో? మిగతా వాళ్ళను వదలి పెట్టండి. మీ ప్రభుత్వం

cabinet మంత్రి ఆయనకు ఉన్న ఆస్తిని Ceiling Act నుంచి తప్పకొని చివరకు
 25 ఎకరాలు మాపించిన పని—మీరు భూ సంస్కరణలు కళ్ళ నీళ్ళు తుడవ
 డమేనా? దేశానికి దగా, లేకపోతే అత్త విశ్వాసంతో ధైర్యంగా గుండెమీద
 చెయ్యలేనుకొని మేము నిజాయితీతో భూ సంస్కరణలు అమలు పరచగలిగాము,
 Ceiling Act అమలు పరచగలిగాము, Congress Committeeలో వచ్చిన ప్రణా
 శికలు, ఎన్నికల ప్రణాళికలు ప్రణాళికా సంఘం యిచ్చిన సిఫార్సులు ఇవన్నీ
 చిత్తశుద్ధిగా పాటిస్తున్నాం అనుకొని చెప్పగలిగే సాహసం ఉన్నదా? ఈ ఒక్క
 విషయం చెప్పండి కృష్ణాజిల్లాలో 25 ఎకరాలు మాత్రమే ఎట్లామిగిలిందో,
 పల్లపల్లి జమీందారు ఏమి అయినాడో ఎమ్. ఆర్. అప్పారావు ఏమి అయ్యాడో
 కాంగ్రెసు candidate కాబోయేటటువంటి జమీందారులు ఏమి అయ్యారో,
 భూ స్వామలు ఏమి అయ్యారో వాళ్ళందరిని పరిశీలించి చెప్పండి వాళ్ళంతా
 పెద్ద మనుష్యులు. అత్తాకోడలు అంచులు ఉత్తరీయాలతో యొక్కడికి వచ్చి
 తూర్పుంటారు. దీనిని పరిశీలించి పరిష్కారం చేయడంలో, చెప్పినమాటలు
 అమలు పరచడానికి, చిత్తశుద్ధితో అనుకున్నవి చేయడానికి జాతీయోద్యమంతో
 అందరూ కలిసి దేశాభివృద్ధికోసం ఏదైతే తీసుకున్నామో, ఆ ప్రణాళికలు, ఆ
 ఆ కార్యక్రమాలు అమలుపరచడానికి బాధ్యతతో నిర్వహించడానికి ఈ విషయమై
 చెప్పాల్సిన సమాధానం చెప్పకుండా ఊరికే దాటవేస్తే ప్రయోజనం ఏమి ఉన్నది? బంజరుభూములు పట్టాలు క్రిందటి శాసనసభ సమావేశంలో ప్రశ్న వేస్తే నూతన
 హువంద్రారెడ్డిగారు సమాధానంచెప్పారు. గుంటూరు జిల్లాలో బంజరుసాగుచేసు
 కొన్న వారికి 1954లో 2,75,000 రూపాయలు పెనాల్టీలు వేశారు. అధికోత్పత్తి
 వేస్తారట. పూలకుండిలతో బెండకాయ మొక్కలు పెంచుతారట, బంజరు
 భూములుమీద రు. 2,75,000 పెనాల్టీ వేస్తారట. ఎందుకంటే ఈ మాటలు? బ్రహ్మానంద
 రెడ్డిగారి చొడ్లో గడ్డిఅంతా క్రవ్వించి బెండకాయ మొక్కలు వేశారట. బంజరు
 భూములలో మాత్రం రు. 2,75,000 పెనాల్టీ వేశారట. వాళ్ళకు బాండ్స్
 notices యిచ్చారట. ఒక మంత్రి చెప్పాడు దేశంలో ఎలుకలను చంపితే
 అహార సమస్య పరిష్కారం అవుతుందని. ఇంకొక పేషాపేమి చెప్పాడు. రెండు
 రోజులు తినకుండా ఉన్నారంటే ఆ అహార సమస్య పరిష్కారం అవుతుం
 దట. అట్లాంటి మంత్రిగాపోతావ్ అంటే ఉండనే ఉన్నాయి. అహార సమస్య
 పరిష్కారానికి దీనికి యివన్నీ? ఇలాంటి బంజరు భూముల విషయంలోకిగాని
 నీరు యివ్వడం విషయంలోగాని, Minister's distributionలో చేసు అక్షల ఉచిత
 పోతాలు యిస్తాము గుంటూరు జిల్లాలో జిల్లా పరిషత్ తరపున ఒక చట్ కమిటీ
 జిల్లా అంతా పర్యటన చేసి శాసన సభ్యులకు, మంత్రులకు ఒక మెమోరాండం
 యిచ్చినది. ఒక్కచోట ఒక్క cooperative societyలో control rate కు అప్పు
 తుందని పేరు చెప్పిన సొపైటి మాకు దొరకబోదు. corruption శేషాన్ని స్వల్ప
 తున్నాము, బోంబాడునాల్గు పట్టుకున్నాము. దాదాపుగా సమాచారం యివ్వబడు.
 ఎ.జి. నూత్నా రెడ్డిగారు మొన్న ప్రకటన చేశారు, card system పెట్టబోతు
 న్నామని తెలి. దీనివల్లగా కాబోయే పనులు పనులు పనులు పనులు అది యాటమాత్రంగా
 ఉంటారు.

నేను చెప్పాను గదా ఇవన్నీ ఆపద మొక్కులు. 19 ఏళ్ళు ఏమి అయ్యారు. సలహాలు ఎక్కడికి పోయినాయి ఒక్కమాట వదలిపెట్టండి దైర్యంగా, ఎక్కడ దొంగ మార్కెటు సరుకు ఉంటే, ఉన్నదని ప్రజలు చెబితే ఆ సరుకును వారికి పంచుతాము అని ఈ గింగ్ లో హామీ ఇవ్వండి. ఆ దొంగ మార్కెట్ ను, సరుకును పట్టుకోమని ప్రజలకు ధారవ ఇవ్వండి ఎరువులు కావలసిన రైతు ఎరువు, బియ్యం కావలసిన రైతు బియ్యం, కిరసనాయిల్ కావలసిన వాళ్ళకు కిరసనాయిలు దొంగ మార్కెటు పట్టుకోడానికి ప్రభుత్వానికి సహకరిస్తారు. వచ్చిన సరుకు పట్టుకున్న వాళ్ళకు పంచుతాము అని దొంగ కేసులు పెట్టమని పోలీసు జబరదస్తీ చేయమని హామీ ఇస్తే యింక దొంగ మార్కెట్ చేసి ఆహార కొరత ఉన్నదని చెప్పమనండి. ప్రభుత్వం ఆ పని చేయడానికి పూనుకున్నారా? దొంగ మార్కెట్ వారికి చెమట పోస్తే పంకాలు పెట్టి, వినక కర్రలు పెట్టి వినక డానికి మీరు యిక్కడ రాజ్య పరిపాలనచేస్తూ election పనుల కోసం వాళ్ళను సమర్థించుకుంటూ దొంగ మార్కెట్ అవినీతిలో ఉన్నటువంటి వాళ్ళను మూడు జిల్లాలకు సదాచార సమితి అధ్యక్షులను వేసేటటువంటి మనిషి పని చేస్తుంటే ఎక్కడ సాగుతుంది? Socialism అని పండిట్ నెహ్రూ అంటే ఆర్థిక శాఖ మంత్రి ముంద్రాకుంభకోణాలు చేస్తూ ఉంటాడు. సదాచార సమితి అని నందా అంటూ వుంటే బక్సీలు, బిజుపట్నాయక్ లు, శైరాన్ లు దేశంలో కొల్లలు ముఖ్యమంత్రులు. వీరు చెప్పేమాటలు, జరిగేవనులు ఇవన్నీ సరి చూసుకుంటే ఊరికే కబుర్లతో కాలక్షేపం చేసి దేశాన్ని బాగుచేస్తాము అంటే కాదు అని ఖచ్చితంగా చెప్పాలి. ఇట్లాంటివన్నీ సరి చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలి గత రెండు సంవత్సరాలలో మన రాష్ట్ర పరిస్థితి ఏమిటంటే ప్రభుత్వం అక్కుళ్ళధాన్యానికి తనంతట తన control-rate 48 పై సల నుంచి 79 పై సలకు పెంచింది. దొంగ మార్కెటు మీరు తెక్క వేయండి బజారుకు వెళ్ళి అడగండి ఇప్పుడు చెబితే 4 గంటలకు ఉండదు అందువల్ల వారివే కారువేసుకు వెళ్ళి ఎప్పుడు ఏ పూట ఎంత ఉన్నదో కనుక్కురమ్మనండి. పంచదార 9 పై సల rate పెరిగింది. జ్లాక్ మార్కెటు ఎంతో వెళ్ళి అడగండి. ఇప్పుడు జనం అంటున్నారు అంటే కాంగ్రెసు రాజ్యం వచ్చిన తరువాత నేతి ఖరీదు మానెకు అయింది అంటున్నారు. నెయ్యే నయమట మన Cane లో నెయ్యి కోత ప్రకం 68 రూపాయలకు కొన్నాను. ఇప్పుడు 78 రూపాయలకు కొన్నాను అని చెప్పుకున్నారు. దగ్గరలో ఉన్నది. దూరం వెళ్ళనక్కరలేదు. canteen లోకి పోయి ముఖ్యమంత్రిగారిని కనుక్కురమ్మనండి. మన Legislature Staff Canteen పెడితే నెలరోజుల క్రింద 68 రూపాయలకు అమ్మివటువంటిది ఇప్పుడు 78 రూపాయలు అమ్ముతూ ఉన్నదని చెబుతూ ఉన్నారు. ఇవన్నీ కళ్ళముందు కనబడుతూ ఉన్నాయి. గత రెండు సంవత్సరాలలో food grain price index విశాఖ పట్టణంలో 124 పాయింట్లు పెరిగింది. ఏలూరులో 96 పాయింట్లు పెరిగింది. గత ఈ season కు ఇప్పటికి చూచినట్లయితే 22.5% విశాఖ పట్టణంలో 17% ఏలూరులో wholesale price index పెరిగింది. ప్రభుత్వం యొక్క తెక్కల ప్రకారం తప్పి ఒప్పి index figure తీసి వేస్తే పెరిగిందని అర్థమవుతున్నది.

పోడక్షన్ పెంచాలి, రేషన్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ జరగాలి, హోర్డింగ్, సెక్యూరేషన్ జాగ్రత్తగా పరిశీలించాలి Food committees అని వేశారు అందులో మమ్మల్ని సలహాదాదులుగా వేశారు "ఏమండీ కలెక్టరుగారూ మీరు ఎంత పర్మిట్ యిస్తున్నారు, మెట్ట తాలుకాలలో, బస్తీలలో వీరికి బియ్యం ఎక్కడివి" అంటే మిల్లుల దగ్గరనుండి అనిశవాబు మిల్లులలో ధాన్యం ఎట్లా యిస్తున్నారు? అంటే 'మేము ఇవ్వడం లేదు' అని వారు. ఒక్క permit honour కావడం లేదు మాకు ధాన్యం కంట్రీలు రేటుకు యింప్రించండి పర్మిట్ను honour చేయమని గట్టిగా చెప్పేదైర్ఘ్యం కూడా లేదు వారికి. చివరికి T A Pai Chairman of the Food Corporation రాశీనామ పెట్టాడట దేశంలో 58 సర్ప్లస్ డిస్ట్రిబ్యూషన్ వుంటే భూస్వాముల నుండి ప్రొక్యూర్ చేయడానికి మంత్రులు ఒప్పుకోకపోతే నేనింక యీవుద్యోగంలో ఎందుకు? అని రాశీనామా పెట్టాడట. దేశంలో ప్రజలకు దిక్కు మొక్కులేని పరిస్థితులొచ్చాయని మనవి జేస్తున్నాను. డాక్టర్ కె ఎన్. రాశీ, ఎకనామిస్టు, యీ future కు కారణం ఆహారం తక్కువ కావడంవల్ల కాదు, పూర్తి బాధ్యత పాలించే పెద్దలదని ఋజువుపరచాడు. ఇలాంటివన్నీ దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి.

1960-61 లో ధాన్యం నిలవచేయండిరా అని వారు తమవారికి యిచ్చిన advances వారితో ఒక్క సారి గమనించండి, 181.7 కోట్లండి 1965 డిశంబరు లో 2085 కోట్లండి ఈ విధంగా వారికి advances యిచ్చి ధాన్యాన్ని దాయండిరా నాయనా అని, దేశాన్ని చంపండిరా అని, వారికి మద్దతు యిచ్చి, కొమ్ములిచ్చి రెండో ప్రక్కన దేశంలో ఆహార పదార్థాలులేవు అందువల్ల కరువు వచ్చింది అంటున్నారు. రిలీఫ్ యిస్తాము, గంటి కేంద్రాలు పెడతాము అని ఉపాధానాల కాకికోల. ఈ పద్ధతేమీ దేశానికి వుపయోగ పడేది కాదని, దీనిని సక్రమంగా పరిశీలించమని మాత్రం మనవి జేస్తున్నాను.

ధరలు పెరగడానికి కారణాలు యింకా చాలా వున్నాయి. అవన్నీ అట్లావుండగా మన ప్రణాళికలు, మన ఆర్థిక పరిస్థితి అంతా తుడిచిపెట్టుకు పోవడానికి అకస్మాత్తుగా ఒక పిడుగు వడింది. ఇక మన పని అయిపోయింది. అది డివాల్యూయేషన్ నేను ఒకటి అడుగుతున్నాను మన జవాన్లు యుద్ధరంగం లోనికి వెళ్లి యుద్ధం చేశారు దేశాన్ని రక్షించారు. దేశంలోవున్న కార్మికులు, రైతులు ఎంతో ఉత్సాహంతో, దేశ రక్షణ కొరకు ఉత్పత్తి చేశారు. మన లెక్కిపియన్లు బెంగళూరులో తయారు చేసిన నాట్ విమానాలు మన దేశాన్ని కాపాడాయి. కాని, పాలించే పెద్దలు మాత్రం దేశాన్ని కాళ్ళదేతులు విరిచికట్టి, విదేశాలకు తాకట్టుపెట్టి వస్తున్నారు. అర్హతలేదు మీకు (ప్రభుత్వానికి) అక్కడ కూర్చోవడానికి కాంట్రాక్టు ప్రకారం మీకు ఒకేసారి పి. యల్. 480 క్రింద ధాన్యాన్ని సంపాదించుని వారు అంటే అప్పుడు లాల్ బహదూర్ శాస్త్రి గారేమన్నారు? 'నేను ఆకలితో కడుపుమాడి అయినా చస్తానుగాని, నీ డాలర్ క్లు నా దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టను' అన్నారాయన. ఆయన చచ్చిపోయాడు. ఇప్పుడు స్వత్రాన్యంగానేమి చేశారు? దేశాన్ని కాళ్ళదేతులూ కట్టేసి 'హాకు పొట్టలో గంటి నీళ్ళు పుర్రేమిట్ట, హానావిమానాలు అక్కరలేదు' అన్నాడు. ఈయనండి మనకు యూనియన్ ఫుడ్ మినిస్టర్, దేశాన్ని పాలించేవాడు,

అశోకమహతా గారు అమెరికా వెళ్ళి అక్కడిపెద్దలతో ఏమి చెప్పాడంటి? న్యూయార్కులో 'ఇండియా... India will open out her womb to wall street bankers' ఈ పెద్దమనిషి ఇండియా గర్భకోశాన్ని వాల్ స్ట్రీట్ బ్యాంకర్స్ కు అప్పగిస్తాడట. ఎవడైతే శాబరీ జెట్ లను, పాటన్ ట్యాంకులను యింకో దేశంవ్వారా మన దేశంమీదికి దాడిచేసి, దేశాన్నంతా అవమానంపాలు చేసి, ఎంతో కష్టంకలిగించి, దేశం జర్జికంగా దెబ్బతినడానికి కారణభూతుడయ్యాడో వాడి వాల్ స్ట్రీట్ బ్యాంకర్స్ కు భారతదేశపు గర్భకోశాన్ని అప్పగిస్తాడట యీ పెద్దమనిషి. యాయన మన ప్లానింగ్ మంత్రి మన ప్లానింగ్ కు పెద్ద ఇంకొక మాట కూడా అక్కడ చెప్పాడ. అమెరికా వారికి ఒక సలహాకూడా యిచ్చాడు 'మీకు బాక్ సిట్ డ్రైవింగ్ తెలియదు' అని. 'కొంచెం జాగ్రత్తగా, కనిపెట్టి నడపండిరా, బాక్ సిట్ లో కూర్చోని నడపండిరా' అని మన దేశానికి పెద్దలు పీరు. స్వదేశపు కీర్తిప్రతిష్టలు మంటకలిపి, పరాయివాడికి దాసోహమనేవాళ్ళు ఇది ఎవరైతే సరే, చాలా సీరియస్ గా తీసుకుని, దేశరక్షణదృష్ట్యా ప్రాప్తమైన యిటువంటి వాటిని అరికట్టడానికి ప్రయత్నం చేయవలసిన అవసరం ఎంతయినా వున్నదని మనవిచేస్తున్నాను యునైటెడ్ స్టేట్స్ సెనేటర్స్ కు ఒక పెద్ద వాగ్దానం కూడా చేసి వచ్చాడు. ఏమిటది? మా దేశంలో యికనుండి ప్రైవేటు పెట్టుబడి మెజారిటీ పార్టీసిపేషన్ కు యింతవరకూ అమ్మవద్దు అనుకున్నాం; ఇప్పుడు అంగీకరిస్తున్నాం నేను మీకు ఆ వాగ్దానం చేస్తున్నాను ఏ పరిశ్రమ లపై? మెషిన్ టూల్స్, పెట్రో-కెమికల్స్, ఎలక్ట్రీటీ, ప్రెసిషన్ మెషిన్ రీ ఎలక్ట్రానిక్స్ మొదలైనవన్నీ యిచ్చేసి యింక దేశంలో చేసేది ఏమిటి? అడుక్కు తినాలి. అందరికీ యింక జోలి యివ్వాలి వాల్ స్ట్రీట్ లో బ్రహ్మానందరెడ్డి గారి దగ్గర నుండి ఇందిరాగాంధీ గారి వరకూ అంతా జోలి పట్టుకుని తిరగాలి. అంతకంటే గత్యంతరమేమీ లేదీ దేశానికి పట్టుబట్టారు, వత్తిడి చేశారు, నష్ట పెట్టారు, చివరకు యీ విధంగా దెబ్బకొట్టారు అమెరికా వారు మనని, పి యల్. 480 క్రింద బిగపెట్టారు. ఎయిడ్ యిస్తామన్నారు. ఇవన్నీ చేసి యిప్పుడు దిగ్బంధనం చేస్తే, వత్తిడిచేస్తే యీ విధంగా చేశారు మన పెద్దలు. ఇప్పుడు దేశంలో యీ గతిలోకి వచ్చింది, మన పెద్దలు యింకొక విషయం సవకర్సరం నుండి చిలుకున్నారు అది ప్లాన్ హోలిడె. ముఖ్యమంత్రిగారికి గుర్తు వుండవచ్చును, గత సమావేశంలో వారోక గంభీరమైన మాట అన్నారు. స్టీల్ ప్లాంట్ గూర్చి మాట్లాడుతూ, 'ప్లాన్ హోలిడె అంటున్నారు, ఇది ప్లాన్ హోలిడె కాదు, మన లైఫ్ కే హోలిడె అవుతుంది, మన స్టీల్ ప్లాంట్ దెబ్బతింటుంది. అందు వలన ఏ పరిస్థితులలోను ప్లాన్ హోలిడెకు సమ్మతి తెలువకూడదు' అన్నారు. నిలబడండి ఆమాటపై ప్లానింగ్ కమిషన్ ఎందుకని సౌత్ కు స్టీల్ ప్లాంట్ లేదు అన్నది? అనలు ఎందుకని యిటువంటి దుస్థితి ఏర్పడుతున్నది?

మొన్న ఫిబ్రవరిలో బడ్జెటు ప్రవేశపెట్టాడు యూనియన్ ఫినాన్స్ మినిస్టర్ శ్రీ శాదర్. అందులో ఆయన ఏమేమి చేశారో గమనించారా?

Abolition of dividend tax upto 10%; bonus shares, par value Rs. 90 crores, tax-worthy shares are made not-taxworthy.

నూటికి పది రూపాయలు లాభం వచ్చినప్పటికీ, వారికి డివిడెంట్లు, బోనసులు, అదికూడా కట్టవద్దన్నారు. అన్ని సందులతోనూ, యీ ఫరసండు కూడా ఇంక జల్లెడ అయిపోయింది, అన్నీ బెజ్జాలే బోనస్ పేర్స్ అలవ్ చేశాడు. దాని రిజల్టు ఏమిటి? బడ్జెట్ స్పీచ్ అయిన రెండు మూడు రోజులకు 98 కోట్ల బోనస్ పేర్స్ కొత్తగా డిక్లేర్ చేశారు. ఎందుకో చెప్పమంటారా? 12% will be converted into 9 per cent which does not come under taxworthy category" అని వ్రాసుకున్నారు చక్కగా. అందువలన, యింక వారు ఏమైనా చేసుకోవచ్చు, లాభాలు తక్కువ చూపించవచ్చు, ఏమైనా చేయవచ్చు. 'రిజేట్ ఆన్ ప్లాంటేషన్ 88 వర్సెంట్ అన్నారు. బ్రిటిష్ వారు యిక్కడ, యీ ప్లాంటేషన్స్ పై కూర్చుని విదేశస్థుడికి రహస్య సమాచారాలు అందజేస్తూ గూఢచారులుగా పనిచేస్తుంటే, వారికి పాపం రిజేటుయిస్తారట. ఇటువంటి పనులు చేస్తూ వీరు నిజమైన అచ్చమైన దేశభక్తులట Capital gain tax payable after realization after such sale and their issue Rs. 200 crores ఈ విధంగా అన్ని బెజ్జాలు చేసేయ్యడంవలన జరిగిందేమిటి? ప్రైవేటు పెట్టుబడిదారులు ప్రభుత్వ ఖజానాని దోచుకుంటారు ఈ బడ్జెటు వలన సంవత్సరానికి 200 కోట్లు నష్టం ఇది ఎట్లా జరిగిందో చెప్పమంటారా? ఫిబ్రవరి 9వ తేదీన స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజ్ చైర్మన్ సచిన్ చౌదరి గారికి ఒక మెమోరాండం ఇచ్చాడు. ఫిబ్రవరి 28వ తేదీన యాయన బడ్జెటు స్పీచ్ ఫిబ్రవరి 9న స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజ్ చైర్మన్ మెమోరాండంలో అడిగినవాటన్నింటిని మన ఆర్థిక మంత్రిగారు బడ్జెటులో పెట్టేశాడు. ఈయన ఎవరి ప్రజెంటండ్? ఆర్థికశాఖా మంత్రి ఎవరి మనిషి? దేశాన్ని దోచుకుంటూ, దొంగమార్కెట్ సృష్టించే స్టాక్ ఎక్స్ఛేంజ్ అధ్యక్షుడు మెమోరాండంలో అడిగినవాటన్నింటిపై వేలముద్ర వేసే ఆర్థికమంత్రి అక్కడ కూర్చున్నాడంటే యింక యీ దేశం ఎక్కడకు వెళుతుందని అడుగుతున్నాను.

డిలై సెన్సింగ్ ఆఫ్ ఇండస్ట్రీస్ చేశారు. సిమెంటు డిమాండ్లో, ఆ తరువాత టన్నుకు 13½ రులు పెంచడం జరిగింది. దీనివల్ల, 5వ ప్లాను 5 సంవత్సరాలలోనే సిమెంటు ఇండస్ట్రీలో అదనంగా వచ్చే లాభాలు 115 కోట్ల రూపాయలు. ప్రముఖమైన పెద్ద పెద్ద మైనింగ్ డిపాజిట్స్ ట్రాజిక్ గా వుండేవి నాన్ ఫెర్రస్ మెటల్స్ మైనింగ్ కూడా ప్రయివేటు సెక్టరుకు అప్పజెప్పారు. కోయలి ఫర్మిలైజర్ ఫ్యాక్టరీ, మదరాసు ఫర్మిలైజర్స్ ఫ్యాక్టరీ వరాయివారికి అప్పజెప్పడానికి తయారయ్యారు. మోనాపలిస్టులు పెరగకూడదు, మోనాపలి కమిషన్ వేశాము, మహాలాసాబ్ కమిషన్ వేశాము, గుత్త వ్యాపారస్థులు దేశానికి అనర్హుడాయకం వారివల్ల ప్రణాళికలు చెబుతుంటున్నాయి అని గుత్త వ్యాపారస్థులను పిలిచి చదివించిన వరకట్నాలు యివన్నీను. దేశంలో యీ మూడు ప్రణాళికలలో ప్రజలమీద వేసిన వస్తులు 8,887 కోట్ల రూపాయలు ఇదిగాక గావ్ కవర్ చేయాలని డిఫినిట్ ఫినాన్సింగ్ అని అదనంగా 7,412 కోట్ల రూపాయలు అధనపు భారం వేశారు. ఎక్స్ యుజు డ్యూటీవతె, ఇండై రెక్స్ ట్యాక్స్ వల్ల ప్రజలను అణగారిన పీడించి వసూలుచేసినది 4,157 కోట్ల రూపాయలు దేశంలో భరలు ఎట్లా పెరిగాయో చూడాలంటే ప్రజలు వారిని ఎన్నుకొని

సింహాసనం ఎక్కించినందుకు వారు తిరిగి దేశానికి, ప్రజలకు యిచ్చిన బహుమతి ఏమంటే ప్రజలుకొనే సరుకులమీద టాక్స్ కంట్రెంట్-బట్టమీద 55 వర్సంట్, మగర్ మీద 55 వర్సంట్లు సిమెంటుమీద 55 వర్సంట్లు, కిరోసిన్ 55 వర్సంట్లు, సిగరెట్స్ 57 వర్సంట్లు, స్టీల్ 54 వర్సంట్లు, మాచెస్ 55 వర్సంట్లు పెంచారు. దాని ప్రొసెసింగ్ లెక్కవేస్తే టాక్స్ కంట్రెంట్ పెంచి, జీవన వస్తువుల ధరలు పెంచి, డెఫిసిట్ ఫీనాన్స్ వల్ల ధరలు పెంచి, అనర్థకమైన పరిస్థితులు తెచ్చారు. వారు యిన్నిచేసినా, దేశం మాత్రం-కార్మికులు, రైతులుకూడ దేశం అభివృద్ధి అయితే మనం అభివృద్ధి అవుతామనే పద్ధతిలో, దేశపురోభివృద్ధి కాంక్షించిన జనం యీ వేళ భారత దేశంలో బాధలు పడుతున్నారు. ఈ వేళ భారతదేశంలో పారిశ్రామికోత్పత్తి యొక్క ఇండెక్స్ లో మూడు ప్రణాళికలలోను చెబుతున్నాను 1956 జేన్ గా తీసుకుంటే 1956 లో ప్రణాళిక మొదటిలో 73 వుంటే ఇప్పుడు దాని ఇండెక్సు 178 కి వచ్చింది. వేషనల్ ఇన్ కం 8,850 కోట్ల రూపాయలు 1950 లో, 1955 లో 14,980 కోట్ల రూపాయలు వచ్చింది పర్ కాపిటా యాన్యువల్ ఇన్ కం 1950-51 లో 248 వుంటే 64-65 కు 315 కు వచ్చింది. జాతీయదాయం పెరుగుదల ఇంతపెరిగితే ఉత్పత్తి ఎక్కడకు పోయింది? ఎవరి సంచలలోకి పోయింది? మోనాపలి కమిషను యిచ్చిన రిపోర్టును ఆధారంగా తీసుకుంటే యీనాడు 75 కుటుంబాలు 2,805 కోట్ల రూపాయల అసెట్స్ ను చేతిలో పెట్టుకున్నారు. పెయిడప్ కాపిటల్ 648 కోట్లు. మిగతాది దిగమింగి చేతిలో పెట్టుకున్నారు. తాతా పెయిడప్ కాపిటల్ 102 కోట్లు అయితే వారి అసెట్స్ 417 కోట్లు, బిర్లాది పెయిడప్ కాపిటల్ 76 కోట్లు అయితే అసెట్స్ 292 కోట్లు, వారిని మంచి ఎరువు వేరీ చిలగడ దుంపలు వూరి నట్లు పెంచుతున్నారు. జనాన్ని అధికధరలతో కృంగిపోయేటట్లు చేసి, రియల్ వేజెస్ పడిపోయే ఆర్థికదృస్థితి ప్రజలకు అప్పజెప్పేస్తున్నారు. దీనికి బాధ్యత ఎవరిది? దేశంలో ప్రభుత్వవిధానాలు మార్పుకోవాలి. లేకపోతే దేశం బాగుపడదు. 5 ఎండ్లుగా ప్రజా ప్రతినిధులుగా యిక్కడ కూర్చుని శత్రువులు పుచ్చుకొని, విలాసాలు చేసుకుంటూ రేపు ప్రజలకు మొహం చూపించాలంటే స్వజ్ఞానాన్ని చెప్పుకోవాలంటే వారిదే బాధ్యత, ఎన్నికలు వస్తున్నాయి. రేపు ఏమీచేకాకంట్టే యివి చేశానని చెప్పుకోడానికి అర్హత లేదు. వెన్నెముకగా పున్న మనమేలుగో నిలబడి దేశంకోసం నిజాయతీగా పనిచేయడానికి, ప్రభుత్వ వక్రంలో అవసరమైతే కారణాలవల్ల చేతులెత్తే పెద్దలుకూడ దేశప్రయోజనాలను దృష్టిలో పెట్టుకొని ఆలోచించాలని మనవిచేస్తున్నాను. హోల్ సేల్ ప్రైవేస్ షిప్ కు చెరుకున్నాయి. స్వాతంత్ర్యం వచ్చినతరువాత యిట్లా ఎప్పుడూ పెరగ లేదు. 1952-53 జేన్ యియర్ గా తీసుకుంటే 66 మే 14 నాటికి గవర్న మెంటు లెక్కలప్రకారం హోల్ సేల్ ప్రైవేస్ ఇండెక్స్ 150-9 కి పెరిగింది గత సం త్వరం యీ సీజనుకంటే యిప్పుడు 16.8 వర్సంట్లు పెరిగింది. యీ ఒక్క సంవత్సరంలో, డివాల్యూయేషను వచ్చిన తరువాత పొచ్చు అయితే ఎక్కడకు పోతామంటే-నిన్ను పచ్చని గోంగూర చర్చకు దిగుపాము. మాచర్ల గోంగూర ఇప్పుడు కిలో 50 వైసలట. దేశంలో యీ పరిస్థితులుంటే, డబ్బుంకా పంప్ అవుతుంటే, డిఫిసిట్ ఫీనాన్సుతో పోతుంటే డివాల్యూయేషను తరువాత దేశం

ఎక్కడకు పోతోందో దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి డివాల్యూయేషన్ యుగో సా వియా చేయలేదా, ఫ్రాన్స్ చేయలేదా అంటున్నారు. కొందరు, ఆర్థికమంత్రి రేడియో ప్రసంగంలోనే చెప్పారు. ఫ్రాన్స్ ఎప్పుడు చేసింది? డి గోల్ కు ముందు ఫ్రాన్సులో డివాల్యూయేషను పెట్టలే దివాళా ఎత్తారు. ఇట్ ఫూడ్స్ ఎఫెయిల్యూ ఆ తరువాత అమెరికా డాఖర్ గ్రీవ్ నుంచి కొంత ఇండిపెండెన్స్ ఎస్టేబ్లిష్మెంట్ చేసుకున్న తరువాత ఇకనమీని కొంత స్టబిలైజ్ చేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేసి తరువాత యూరపియన్ కామన్ మార్కెటులో వెస్ట్ జర్మనీకాంపిటీషనుతో తట్టుకోడానికి సర్ప్లస్ గూడ్స్ ప్రొడ్యూస్ చేసి, మార్కెటులో కాంపిటీషనులో డివాల్యూయేషన్ చేసుకున్నదానిని తెచ్చి ఇంతవరకు దేశంలో సర్ప్లస్ లేక, ఉత్పత్తి లేని మనం ఆ పని గేస్తే ఫులినియాలి నక్క వాత పెట్టుకున్నట్లే వుంటుంది. యుగస్లావియాలో వారు గ్రోత్ రేట్ స్టబిలైజ్ చేసుకొని సంవత్సరానికి మాటికి 10 వంతులచొప్పున కన్సైస్టెంట్ గా గ్రోత్ స్టబిలైజ్ చేసుకున్న తరువాత, డివాల్యూయేషన్ చేసుకున్న తరువాత దానివల్ల దేశంలో వుండే ధరవరలలో మార్పులు రాకుండా అదుపులో పెట్టడానికి, చక్కని కంట్రోల్స్ పెట్టుకొని కావలసిన మెకోజం సృష్టించుకొని చేసుకుంది. దానివల్ల దేశంలో తారుమారు కాలేదు. Has our Government got the guts to take such decisions? అలాంటి విశ్లేషణ వుందా? ఇదివరకు చేశారా, ఇప్పుడు చేస్తారా? ఎవరైనా నమ్మతారా? దేశంలో సర్ప్లస్ ప్రొడ్యూస్ చేయడానికి అవకాశం కలిగిందా? మన ఎక్స్పోర్టు కమ్యూనిటీలో 85 వర్సంటు మామూలుగా సాంప్రదాయ సిద్ధంగా ఎగుమతి అయ్యే దేశాలకు ఇప్పుడు పార్ పాల్యూలో వరల్డ్లో వున్న ప్రెస్సెస్-దానివల్ల అదనంగా వచ్చేది లేదు. డివాల్యూయేషనువల్ల వచ్చే డబ్బు కిమ్మకు ఫారిన్ ఎక్స్చేంజీలో తగ్గుతుంది. అదీ, మనకు జరిగే పని, డివాల్యూయేషన్ వచ్చిన తరువాత టుబాకో మర్చంట్స్ డెవలప్మెంట్ ను ఏర్పారు. కిలోకి 75 పైసలు అదనంగా ఎక్స్పోర్ట్ డ్యూటీ. టూన్ యూరపియన్ కంట్రీస్లో, ఇతరదేశాలలో చేసుకున్న ఒడంబడికలకు పెద్ద ప్రమాదం వచ్చింది. మార్కెటులో టుబాకో డెబ్బతినే ప్రమాదపరిస్థితులు వచ్చాయి. రక్షించమని ఖైరపెట్టుకోడానికి సచింద్ర చౌదరిగారి దగ్గరకు డెవలప్మెంట్ ను వచ్చే దుస్థితి ఎందుకు వచ్చిందంటే ఎక్స్పోర్టు బూస్ చేస్తామని చెప్పిన కబుర్లకు విరుద్ధం అయింది మన ఎకనామిస్ట్స్ అట్లా జరగవని చెబుతున్నారు అది దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ఇది ఆకస్మికంగా వచ్చిన విషయంకాదు ఫార్లమెంటుకు చెప్పకండా, చాటుగా అర్థరాత్రి వేళ చేసిన ప్రకటన యిది. మే 31 వ తేదీ, 1966 లో ఫార్లమెంటులో కృష్ణమిషన్ ఈ హెచ్చరిక చేశాడు. "It is said that the rupee is not devalued and it will not be devalued. I think all Government's say it prior to devaluation. The British said it too firmly. They devalued the pound after three days." ఈ సత్యాన్ని పరిశీలిస్తే మీరు ఎక్కడకు పోతున్నారో, మీరు ఏమి

(Mr. Deputy Speaker in the Chair)

చెబుతున్నారో తెలుస్తుంది. కృష్ణమిషన్ చెప్పినదే దేశంలో అవకాశం కలిగిందని

గుర్తు పెట్టుకుంటే ప్రజలకుదాచి, పార్లమెంటుకు దాచి, దొంగచాటుగా అర్థరాత్రి 11 గంటలకు రేడియో ఉపన్యాసం చేసి దేశాన్ని పరాయివానికి తాకట్టు పెట్టి— ఇటువంటి పని చేసి మంత్రులుగా అక్కడ కూర్చున్నారని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. డాక్టర్ K. N. రాజగారు ఢిల్లీలో చెప్పారు. The strategy of the World Bank and the U.S. Government would be to keep India on a short lease for some time to come committing aid only for specific purposes and relatively short periods and tie up such aid with policy recommendations of the sort that would probe our defence in particular areas. This strategy has so far succeeded and the next step will be therefore most probably to consolidate these gains and offer some additional aid for the coming year for maintenance of exports in return to an assurance that we shall carry forward the process of liberalisation by devaluating the rupee and liberalising all imports కానిని ఏప్రిల్ 21 న ఢిల్లీలో K. N. రాజగారు చెప్పారు. Some aid will also be forthcoming for investment in economic and social overheads. Once the assumptions underlying this kind of policy package are accepted by India, the logic of subsequent developments would be expected to force other changes in policy over a period of time. వారు ఇద్దరూ చేసిన పోచురిక అక్షరాలా అమలు జరిగింది. ఈవేళు తెచ్చి devaluation ను దేశం మీద అర్థరాత్రి వడ్డారు. దీనివల్ల ప్రమాదకరమైన consequences జరుగుతున్నాయి మనం beggar's bowl తో వెడితే చివరకు ఏమి జరుగుతుంది? Beggars cannot be the choosers అడుక్కుతివేవాడు ఇది కావాలని అడగడానికి ఉన్నదా? అడుక్కుతివేవానికి పాతచీరే ధర్మం చేస్తే గోడ చాటుకు పోయి మూరవేసుకునే అర్హత ఉన్నదా? ఇచ్చిన చీరె కట్టుకోవాలి, చెప్పిన మాటలు చేసుకోవాలి, Stock Exchange chairman ఇచ్చిన మెమోరాండాలను శచీన్ చౌదరి అమలు జరిపాడు, World Bank chairman Bill అనే ఆర్థిక శాస్త్ర వేత్తను ఇక్కడను వంటితే ఆయన పరిశీలించి would Bank chairman ను ఏమి అడిగాడో, devaluation import restrictions liberalise చేయటం, ఈ రెండు World Bank dictates మీద దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టి దానోహం అని దేశాన్ని అమ్మినది అని చెప్పడానికి సాహసించాలి, దేశానికి రాష్ట్రానికి ప్రదాశికలకు భవిష్యత్తులో చాలా ప్రమాదం ఉందని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి, Liberalisation of imports అంటున్నాడు, దేశంలో మనం కోరేది ఏమిటి? imports substitution కావాలి, మనదేశంలో ఇతర దేశాలనుంచి technical know-how కాని machinery కాని దిగుమతి చేసుకునే వద్దతి కాకుండా import substitution మీద మన దేశంలోని raw materials తో ఏమైనా చేసుకోదగిన అవకాశం ఉంటే self-reliant economy మన దేశంలో ఏర్పడుతుంది. ఉదాహరణ చెబుతాను, ప్రదాశికలలో అయిదవ స్టీలు ప్లాంటు లేదు అంటున్నారు, steel Minister కొద్ది రోజుల క్రిందట చెప్పింది నీమిటి? ఇతర దేశాల సహాయం లేకుండా అమెరికా, ఇంగ్లండు దేశాల మీద ఆధారపడకుండా మన స్వయంత్రతతో ఉక్కు కార్మాగారం నిర్మించుకోగలము అని రిపోర్టు ఇస్తే ఆ రిపోర్టు పట్టినది? వారికి దానోహం అవకాశం ఏందుకు ఎగిరిపోతుంది. కలకత్తా వద్ద

హాల్డియా port కట్టుకోవాలి అనుకుంటున్నాము. World Bank experts హాల్డియా port కు 42 కోట్లు కావాలని ఎస్టిమేట్లు వేసారు. కలకత్తా port commissioner 38 కోట్లలో తయారు చేస్తాం అని ఒక blueprint ఇచ్చారు. World Bank 14 38 కోట్లు foreign exchange కావాలంటే వారు 4.6 crore foreign exchange తో సరిపెడతాము అన్నారు, అందులో 2.9 కోట్లు rupee payment ఉన్న దేశాలనుంచి తీసుకుంటామని మిగిలిన 17 కోట్లకు మాత్రమే foreign exchange వేరేకావలసి ఉంటుందని అన్నారు, ఆవిధమైన రిపోర్టు దాఖలు చేస్తే World bank dictate కు ద సోహమని technical know how మీద self-reliance మీద ఆధారపడకుండా దేశాన్ని వారికి అప్పగించే పనులు జరుగుతుంటే ఎందుకు దారితీస్తుందో అలోచించడానికి కూడా బాధ కలుగుతోంది, దేశానికి ద్రోహులు ఎవరో, నష్టం కలిగించేది ఎవరో గమనించి ఈ కల్లోలానికి కారకులపై కఠినమైన చర్యలు తీసుకోవాలంటే దేశంలో మొట్టమొదట ఆహార మంత్రి సుబ్రహ్మణ్యం, ప్లానింగ్ మంత్రి ఆశోక మెహతా పై నాన్న మినిస్టర్ శరీన్ చాదరి—వారు culprits, దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టారు. దానిని ఆమోదించిన యూనియన్ గవర్నమెంట్ దానికంతకు బాధ్యులు, వారు వెంటనే రాజీనామా ఇచ్చి దేశానికి సంజాయిషీ చెప్పకోవాలి, అలాంటి బాధ్యత వారికి ఉన్నది. ఇంత తీవ్రంగా ఎందుకు చెబుతున్నామంటే దేశంలో ఇటువంటి పరిస్థితులు జరుగుతుంటే ఇక్కడ కూర్చుని ఆలోచించడం సర్దుకోడానికి చేసే ప్రయత్నం తప్ప మరొకటి లేదని చెప్పదలచుకున్నాను, ఇది సరియైనదికాదు. చాలా రోజులుగా సూచనలుచేస్తున్నాము, వారు ఎట్లా వత్తిడి తీసుకువచ్చారు, యుద్ధం, దేశంలో drought conditions వచ్చాయి. మూడవది, foreign aid విషయంలో మనలను ఇరుకులో పెట్టారు మనకు pledge చేసిన aid 459 కోట్లు అయితే 1965 నవంబరు నాటికి 69 కోట్లు మాత్రమే authorise చేసారు, freeze చేసి బిగవట్టారు worldలోని imperialists పెట్టుబడిదారులు, United States of America 280 కోట్లు ఇస్తాను అని చెప్పిన aid ఉంటే 1965-66 fiscal year మొత్తం freeze చేసి బిగవట్టి మనవలను స్తంభింపచేసినది గుర్తులో పెట్టుకుంటే వారి వత్తిడి ఏవిధంగా వచ్చినది తెలుస్తుంది, Defence purchases కు మొత్తం blanket ban పెట్టి నిషేధించి చివరకు మనలను ఈ దుస్థితికి తెచ్చి లొంగదీసి world bank కు దాసోహం చేసే పరిస్థితికి తెచ్చి ఆశోక మెహతా ఈనాడు క్రొత్త సూత్రాలు పరిస్తున్నాడు. Guided economy అట, unfortunately guided economy leaves a bad taste in the mouth అని కృష్ణ మీ నన్ పార్లమెంటులో చెప్పాడు.

We had a guided democracy in some other country which came to grief. So, guided economy sometimes becomes misguided in relation to our objective, ఏమి ఉన్నది, గర్భకోశము అమెరికాలో తాకట్టు పెట్టవచ్చాడు, ఈ వేళతెచ్చి క్రొత్తసూత్రాను పద్ధతులను పెడుతున్నాడు, సోషలిజంపోయింది, Planned economy ఉద్దేశాన్ని దిగజార్చి దిహాకోరు విధానం పెట్టేటప్పుడు దేశానికి వచ్చే నష్టం గమనలో ఏ విధంగా పరిచేసుకోడానికి ప్రయత్నం చేయాలో చూడాలి. మేము ఇటీవలకు చెప్పాము. ఎప్పుడో చెబుతున్నాము. ఇకే ఇకే

మార్గం ఉన్నది. Foreign capital మన దేశానికి వస్తే ఫరవాలేదు, ఏ దేశమైనా విదేశీ పెట్టుబడి లేకపోతే ఎట్లా అభివృద్ధి చెందుతుంది అని జి.సి. కొండయ్యగారు చెప్పారు. We always speak of foreign aid. We require it, but that foreign aid must be in conditions where we, and not the donors, dominate our economy అని కృష్ణమీనన్ చెప్పాడు. ఆయన పార్లమెంటులో కాంగ్రెసు సభ్యుడు, మాజీమంత్రి, Foreign aid మనకు కావాలి, వారికి దాపోహం అనడానికి కాదు, దేశం అభివృద్ధి చెందడానికి, విదేశీయులు మనకు terms dictate చేయకుండా ఉండాలి. Import or export trade లో విదేశీయులకు వచ్చిన లాభాలు చూస్తే Times of India లెక్క ప్రకారం 1957 నుంచి ఇప్పటికి 11 వేల కోట్ల రూపాయలు లాభం పొందారు వారికి ఇచ్చి సహాయం 10 వేల కోట్ల రూపాయలు వాళ్ల సరుకులు ఇక్కడ అమ్మగా వచ్చిన లాభాన్ని ఇక్కడే పెట్టి మన దేశాన్ని తాకట్టు పెట్టుకుంటున్నారు. సరుకులు అమ్మగా వచ్చిన వెయ్యి కోట్ల రూపాయలనే మనకు aid గా ఇచ్చి మనదేశాన్ని తాకట్టు పెట్టుకుంటున్నారు. మనదేశ ఆర్థిక విధానాన్ని రాజకీయ విధానాన్ని గుప్పిట్లో పెట్టుకోడమే కాకుండా వియత్ నాములో జరుగుతున్న దుర్మార్గానికి వ్యతిరేకంగా మనం నోరు మెదప లేకుండా చేస్తున్నారు, ఇటువంటి జానిసత్వాన్ని మనదేశంలో తయారు చేసే స్థితికి తెచ్చే foreign aid మనకు అక్కరలేదు. ఈ రకమైన foreign aid మేము అడగడం లేదు, మిత్రమా! మనకు ఇచ్చే సహాయం మన ఇష్టం వచ్చినట్లు ఉపయోగించుకునే హక్కు ఉండాలి. దేశ ప్రజలను బాగుపరచే పద్ధతిలో ఉండాలి. ఇటువంటి foreign aid దిగుమతి చేయకూడదని చెబుతున్నాము. బ్యాంక్స్ నేషనలైజేషను చేయమంటున్నాము, చేస్తాము, వ్యవధి తీసుకుంటాం అన్నారు, ఇంకేం చేస్తారు? కొండ నాలుకకు మందిస్తే ఉన్న నాలుక ఉండిపోయిందన్నట్లు డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలవతిరావుగారు చెబుతున్నారు. ఐపోయింది. ఇంకేమి బ్యాంకులను నేషనలైజేషను చేస్తారు? దేశాన్ని తాకట్టు పెడితే యింకెక్కడ నేషనలైజేషను? అండర్ యిన్వాయిసింగు ఓవర్ యిన్వాయిసింగు ఎగుమతి దిగుమతులను విదేశీయుల చేతులలో ఉన్నదానిని స్వాధీనం చేసుకోవాలి. అతిస్థాపైజిక్ కీలకమైనదానిని తీసుకొనకపోతే దేశం అభివృద్ధి కాదని చెబితే దాన్ని చేయడానికి పూనుకోలేదు. దేశంలో ఉన్న తేయాకుతోటలను, మానె కో చెనీలను, మనదేశ పెట్టుబడులను స్వాధీనం చేసుకోమంటే చేసుకొనకుండా, పంప త్వరానికి కొన్ని వేల కోట్ల రూపాయల డ్రాయిను దేశంలో మంచి పోతూవుంటే దానిని ఆవి అందుట్టో వచ్చిన లాభాలు పెట్టుబడిక్రింద పనుకూర్చు కొనడానికి తగిన పరిస్థితి చేయలేదు. మోనాపలి గ్రోతును అరికట్టడానికి యే రకమైన ప్రయత్నమూ చేయలేదు. రిపోర్టు మీద రిపోర్టులు కాగితాలు దండుగ, డబ్బులు దండుగ-ల్యాండు సీలింగు కమిటీ ఆరు లక్షలు తీరగడానికి ఖర్చుపెట్టి 26 ఎకరాలు కృష్ణాజిల్లాలో యిచ్చినట్టి దండుగ మాలి రిపోర్టు యిచ్చారు. చివరకు మహాలనభీను కమిటీ రిపోర్టు ఉండగా యింకొకటి మోనాపలి కమిషను అని తీసుకువస్తే నీళ్లు కార్చి పాలెజిటిక్కుగా రిపోర్టు తయారు చేసి ఖర్చుపెట్టి కృష్ణాకు చేరుకుంటుంటే పద్ధతులున్నాయని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. హోల్ టీల్ ప్రయత్నం ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలని చెబుతున్నాం. ఇప్పటికి 111 కోట్ల

రూపాయలు ప్రయివేటు క్యాపిటలు హోల్ సేల్ త్రేడులో ఉంది. ప్రభుత్వానికి 9.6 కోట్లు మాత్రం ఉంది. ఇంత యిన్నిగ్నిఫికెంటుగా యిందులో పేరులేదు, ఊరు లేదు, నువ్వు అనామకంగా ఉండేటటువంటి ఈ పరిస్థితులలో యీ చట్టా వ్యాపారాన్ని హోల్ సేలు త్రేడును ఎవరి చేతులలోనో పెట్టునటువంటి పని మానేసి హోల్ సేల్ త్రేడును ప్రభుత్వం స్వాధీనం చేసుకోవాలి ముఖ్యంగా జీవి తావనర వస్తువులలో స్వాధీనం చేసుకోవాలని దృష్టిలో పెట్టుకోవాలి. ప్రివీ పర్మిట్లు టాక్సెస్ ఎవేషను అరికట్టాలంటే అదీలేదు. ఎవరి డబ్బులు వారికి పోవలసినదే. చల్లవల్లి జమీందారు, విజయనగరం మహారాజాగారికి ఎం. ఆర్. అప్పారావుగారికి 88 బజ్జెటులో యిచ్చినదే, 84 బజ్జెటులో కోటి 54 లక్షలు పోవలసినదే. ఎప్పటికప్పుడు ప్రివీపర్మిట్లు దర్శించుకోవలసినదే. టాక్సు యివేషను మాత్రం అరికట్టకుండా—ఎఫెక్టివ్ ఆరియర్లు—180 కోట్లు వల్లికు అక్కొంట్సు కమిటీ లెక్కలలో కనిపిస్తుందంటే వసూలు చేయకుండా ఉన్నారు తరువాత జ్ఞాకుమని బయటికి లాగుతాం అంటున్నారు. మీకు చేతకాదు. ఎట్లా అవుతుంది? లిగల్జు చేస్తారు, కొన్నాళ్లు పోయిన తరువాత. జ్ఞాకు మనికి ఎన్ని మార్గాలు లేవు. ప్రాదరాజాదు చుట్టూ వేసిన ద్రాక్ష తోటలు ఎక్కడివి? ఇక్కడి జ్ఞాకు మనికాదు. బిర్లా యిప్పటికి ఎన్ని యెకరాల్లో యెంత తోట చేశాడండి. ఎక్కడ డబ్బుండి అది? పరిశ్రమలలో తప్పుడు లెక్కలు చూపించి టాక్సేషను తప్పుకుని తీసుకువచ్చి పెట్టడానికి అగ్రికల్చరల్ రుస్కంగా చూపించడానికి అందులో ఎంతెంత తీసుకువచ్చి పెట్టారండి. కెన్యానుంచి డబ్బు తీసుకునివచ్చి యిక్కడ పెడు తున్నారు అంటే సంతోషపడతాం తోటలు అభివృద్ధి అవుతాయనుకుంటా రేమో. దేశంలో జ్ఞాకు మనిని లిగల్జు చేసుకొనడానికి కళ్లముందు జాహాంటంగా జబర్దస్తీగా జరుగుతువుంటే నువ్వు దానికి మేమీ తేయలేని పరిస్థితులలో కూర్చుంటే జ్ఞాకు మనిని బయటికి తీసే పరిస్థితి యేమీలేదు రైతాంగానికి యిస్సెస్టివు లేదు. ఎరువులు యివ్వడంలేదు బంజర్లు యివ్వడం లేదు. భూసంస్కరణలు పెట్టడం లేదు. కార్మికులకు బోనసు కావాలంటే అవకాశం కలిగించడం లేదు. ప్రొడక్టును బోనసు, రామకృష్ణ సమెంటు ఫ్యాక్టరీకి ప్రొడక్టును బోనసు. వెలగపూడి రామకృష్ణగారికి యిచ్చారు గాని ప్రొడక్టును బోనసుతో 50% అడిగిన కార్మికులకు కష్టపడి ఓవర్ టైము చేసిన కార్మికులకు ప్రొడక్టును బోనసు లేదు. మన ప్రణాళిక అమలు పరచడానికి కష్టపడి పని చేసినటువంటి ఎన్.జి.ఓలకు కనీస కోర్కెలను 28 తేదీన సమ్మె చేస్తామంటే 27వ తేదీ అర్ధరాత్రి 12 గంటల వరకు అమోదించడానికి యిష్టం లేక దిగగోసి ఏదో కాస్త నువ్వు యిచ్చి నప్పటికి అడి అయిపోయింది ఆ కాస్తా ది యిక్కిమెంట్ యీజ్ అప్ సెట్ లై ది రైటింగ్ ప్రెసెన్. నువ్వు యిచ్చినటువంటి డి. ఎ. వాస్తవం కాదు. ఆన్రియల్. ఈ రోజు కాస్ట్ అఫ్ లివింగ్ యింజెక్సును పరిశీలిస్తే, ఇలాంటి వన్నీ చూస్తే ఈ రేసులో ఫరుగెత్తడం చేతకావడం లేదు. కుంటిగుర్రం ఇలాంటి పరిస్థితులలో యివన్నీ సరిచేసుకొనడానికి విధానాలను మార్పుచేసుకొనే కంటే దేశంలో చేయగలిగిందే లేదని ముఖ్యంగా చెప్పదలచుకున్నాను. అఖరుకు యిన్ని సమస్యలు జరుగుతున్నాయంటే పట్టుకోండి మార్గం యేమిటి? ఇవ్వాలి చూస్తున్నారు. కల్లోలాలు వస్తే కఠినమైన చర్యలు. కేరళ రాష్ట్రంలో

ఆరు ఔన్నుల రేషనును 4 ఔన్నులు చేస్తే—తలగొట్టి గిద్దెడు—వారు ఏమి చేశారు? రాష్ట్రం అంతా బందు అన్నారు గవర్నమెంటు ప్రతిష్ఠంభన అన్నారు. ప్రతివఠాలతోబాటు రాష్ట్ర కాంగ్రెసుకూడా జనవరి 28 బంధులో పాల్గొన్నారు. ఇది గుర్తించాలి. రాష్ట్రంలో ఎం.ఎల్.ఎ. లకు ప్రజలకు బాధ్యులమనుకునే వారందరికీ నా విజ్ఞప్తి ఒకటే ప్రజలయొక్క హక్కుల విషయంలో పార్టీ విభేదాలు లేకుండా చేరండి. జండాలు పుచ్చుకుని. ఆ నిజాయితీ వుంటే మీ జండానే పుచ్చుకోండి. దేశంకోసం ప్రజలకోసం 6 ఔన్నులను 4 ఔన్నులుగా తగ్గించితే రేషన్ కట్ వుండకూడదని కేరళలో చేసిన పని గుర్తు పెట్టుకోండి. ఏ ఏ సి సి. సమావేశానికి వచ్చిన ప్రతినిధులు బాడ్జెట్ యేమి చూశారు?

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:— వారిలో వారు రైటు, లెఫ్టు సెటలు చేసుకునివస్తే అప్పుడు విజ్ఞప్తి చేస్తే మా జండా పట్టుకోవాలో వారి జండా పట్టుకోవాలో ఆలోచిస్తాం.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—నేను ఇదివరకు ఒకసారి మనవిచేశాను. మాలో మాకున్న తగాదాలన్నీ ఐడియలాజికల్ తగాదాలు గాని ముఖ్యమంత్రి పదవికోసం తగాదా పడలేదు. అందుచేత రైటు, లెఫ్టు సంగతివదిలేసి వారు చెప్పిన దానిని సిరియస్ గా వింటే మంచిది. ఉపయోగపడతారు ముందుకు.

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:— ముఖ్యమంత్రి పదవి తీసుకునే సమస్య వచ్చినప్పుడు యింతకంటే యేక్కువగానే తగాదాలు వస్తాయి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:—అధ్యక్షా, వారు మాటనిలుపుకొంటారని ఆశిస్తున్నాను. రేపు మేమిద్దరంకలిసి జండా పుచ్చుకున్నప్పుడు వారు కూడా రావాలని చెబుతున్నాను మేము యిద్దరము ఉన్నప్పుడు వస్తారట, అప్పుడు చేశారు. అది అమూల్యమైన కమిటీకి పోకుండా జండాలు పుచ్చుకుని మా వెనకాల రావడానికి సిద్ధంగా వున్నారా?

డాక్టర్ టి. వి. యస్. చలపతిరావు:—సెటలు చేసుకొని వస్తే అప్పుడు ఆలోచిస్తాం అన్నాను. డిసార్డు చేయకండి.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ:— ఇప్పుడు మాట్లాడిన అన్నింటిమీద సెటలు చేసుకున్నాము. ఇవన్నీ అమలుపరచడానికి కలిసి పని చేస్తాం. కేరళలో మేమంతా కలిసి పని చేశాము. మీరు కూడా రమ్మని విజ్ఞప్తి చేస్తున్నాను.

నీటిపారుదల శాఖామంత్రి (శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డి):— అసలు టిఫిను లేకుండా వుంటేనే యింత గలాభాగా వుంది. టిఫిను వుంటే బ్రతకనే బ్రతక రేమో. యిద్దరూ కలిసి.

శ్రీ టి. నాగిరెడ్డి:—అందుకే మీ ప్రభుత్వంలో కరువుపెట్టారు. వారికి తెలుసు కరువులేకపోతే అన్ని అడుగుతారు, కరువు వుంటే చచ్చి పడివుంటారని.

శ్రీ వి. శ్రీకృష్ణ :— ప్రధానమంత్రిగారు చెప్పిన రెండుపూటల వస్తు ముందుగా శ్రీ ఎ.సి. సుబ్బారెడ్డిగారికి అమలుపరిస్తే బాగుంటుంది. వారికి మేలు చేశానికి మేలు. ఈ రకంగా బెంగాలులో కిలో బియ్యం మూడు రూపాయలకు అమ్మితే కల్లోలం జరిగితే దానికి కారణం ప్రజలు కాదు. 19 సంవత్సరాలు రాజ్య పరిపాలనచేసి, ప్రణాళికలు వేసి, డబ్బు ఖర్చుపెట్టి మనదేశంలో ఒక ప్రధానమైన వగరంలో కిలో బి రూపాయలకు అమ్మించిన కాంగ్రెసు ప్రభుత్వానిది ఆ బాధ్యత. అక్కడ అన్ని ప్రతిపక్షాలు కలిసినవి. కాంగ్రెసులో ఒక వర్గంకూడా చీలి వచ్చి కలిసింది. శ్రీ ఎ. సి. సుబ్బారెడ్డిగారుకూడా రేపు కలిస్తే కలుస్తారేమో కనుక్కుంటా. అలాగే బీహారు రాష్ట్రంలో 19 జిల్లాలలో దిక్కులేదు, దివాణం లేదు, తిండి లేదు, బియ్యం లేదు రేషను లేదు. అక్కడ ఇజనీర్లు, డాక్టర్లు, ఉపాధ్యాయులు, విద్యార్థులు, ప్రభుత్వోద్యోగులు నడిపిన ఉద్యమానికి బహుశరణ యేమిటి? 4 వేల మందిని బీహారులో అరెస్టుచేస్తే, 8 వేలమంది, 10 వేలమందిని బెంగాలులో అరెస్టుచేస్తే, కేరళలో కాల్పులు సాగించి 52 మంది ప్రాణాలను ఆహార ఉద్యమంలో బలిపెట్టుకుంటే ఇలాంటి సమాధానాలు చెప్పడానికి పూను కుంటే అది శ్రమాదళరమైనది. దేశంలో చిచ్చు రెచ్చగొట్టి అరాచకంగా ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా యెర్రెనా చేస్తే దానికి బాధ్యత మీరేనని ఢిల్లీకి సెంట్రలబరు ఒకటోతేదిన ప్రభుత్వ రాజీనామాకోసం మొత్తం ఢిల్లీయాత్ర దేశ స్వాతంత్ర్యం కోసం యెట్లాగో యివ్వాలి దేశాన్ని పరాయిశాశకు శాకట్టు పెట్టి అమ్మే ప్రభుత్వానికి వ్యతిరేకంగా రాజీనామా ఇవ్వమని ఢిల్లీయాత్ర ఢిల్లీవలో యాత్ర మాత్రం మీ కోసమే మీరు రాజీనామా ఇవ్వడానికి వి చెబుతూ ఆఖరుకు ముగిస్తున్నాను.

Mr. Deputy Speaker:—The House is adjourned to 8-30 a. m. tomorrow.

The House then adjourned till Half past Eight of the
Clock on Friday the 1st July, 1966.